

Secundaire analyse van de resultaten van de Gezondheidsenquête 2013

Samenhang tussen de gegevens over de tewerkstellingsituatie

Unit Surveys Leefstijl en Chronische ziekten | December 2015 | Brussel, België

Intern referentienummer :

Depotnummer of ISSN :

Wanda Van Hemelrijck
Stefaan Demarest
(stefaan.demarest@wiv-isp.be)

Dit project werd gefinancierd door
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid

Inhoudstabel

Samenvatting	6
Overzicht gezondheidsindicatoren in functie van afwezigheid van het werk wegens ziekte	8
Résumé	9
Aperçu en ce qui concerne la variation des indicateurs de santé en fonction du fait que la personne ait pris, ou non, un (des) congé(s) de maladie	11
Methodologische verantwoording	12
Vragen rond tewerkstelling in de gezondheidsenquête 2013	13
Constructie achtergrondkenmerken tewerkstelling	15
Tewerkstellingssituatie	15
Tewerkstellingregime	15
Beroep	15
Sector	15
Ziekteverlet	16
Dagen afwezig	16
Hoe basistabellen interpreteren?	16
Overzicht karakteristieken onderzoekspopulatie	17
Resultaten samenhang tewerkstelling - gezondheidsindicatoren	21
Subjectieve gezondheid	21
Chronische aandoeningen	25
Hoge bloeddruk	25
Hoog cholesterolgehalte in het bloed	29
Rheumatoïde artritis	32
Artrose	35
Lage rugproblemen	38
Nekproblemen	41
Zelf-gerapporteerde diabetes	44
Allergie	47
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	50
Zelf-gerapporteerde depressie	53
Schildklierlijden	56
Multimorbiditeit	59
Geestelijke gezondheid	62
Pyschisch welbevinden	62
Psychische aandoeningen	66
Leefstijlkenmerken	73
Alcoholgebruik	73
Gebruik van tabak	76
Lichaamsbeweging	79
Gebruik van gezondheidsdiensten	86
Contacten met een huisarts	87

Contact met een specialist	90
Contact met een kinesitherapeut(e)	93
Contact met een psycholo(o)g(e) of een psychotherapeut(e)	96
Klassieke ziekenhuisopname	99
Daghospitalisatie	102
Gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen	105
Gebruik van niet-voorgeschreven geneesmiddelen	108
Bijlage 1 – Subjectieve gezondheid in functie van economische sector van tewerkstelling	111

Samenvatting

Op vraag van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg (FOD Werkgelegenheid) werd aan het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) gevraagd een secundaire analyse van de resultaten van de Gezondheidsenquête 2013 uit te voeren, specifiek voor wat de samenhang betreft tussen de gegevens over de tewerkstellingssituatie van de respondenten en (een selectie van) gezondheidsindicatoren. De aandacht dient hierbij vooral uit te gaan naar de samenhang van indicatoren met betrekking tot afwezigheid van het werk met gezondheidsindicatoren.

In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de resultaten van een secundaire analyse van de resultaten van de gezondheidsenquête waarbij de samenhang wordt bestudeerd tussen kenmerken van tewerkstelling en een selectie van gezondheidsindicatoren. Deze selectie werd doorgevoerd op basis van een gepercipieerde relevantie van de indicatoren in een context van tewerkstelling, maar ook op basis van de prevalentie van de indicatoren in kwestie. Gezien in deze analyse vooral beoogd wordt afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen te relateren aan gezondheidsindicatoren, moet er rekening mee gehouden worden dat voor sommige minder prevalentie gezondheidsindicatoren het aantal gevallen te klein wordt om nog zinvolle uitspraken te kunnen doen.

Er werd voor geopteerd de weerhouden gezondheidsindicatoren voor te stellen in functie van een vaste set tewerkstellingskenmerken: de tewerkstellingssituatie van alle personen in de leeftijd van 15 tot 64 jaar, het tewerkstellingsregime (voltijds of deeltijds tewerkgesteld) van diegenen die thans werken, de beroepscategorie (gebaseerd op de Internationale Classificatie van Beroepen, ISCO, op 1 digit niveau), de (6) belangrijkste sectoren van tewerkstelling (gebaseerd op de Europese Nomenclatuur, toegepast op de Belgische situatie; NACE-BEL), het ziekteverlet (of werkenden in het jaar voorafgaand aan de bevraging minstens eenmaal afwezig was van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen) en de totale duur van dit ziekteverlet.

De nadruk in dit rapport ligt op de samenhang van voorvermelde tewerkstellingskenmerken met indicatoren rond subjectieve gezondheid, chronische aandoeningen, geestelijke gezondheid, leefstijlkenmerken en medische consumptie. De voornaamste vaststellingen zijn:

- Voor zowat alle geselecteerde gezondheidsindicatoren kunnen (meestal uitgesproken) verschillen vastgesteld worden in functie van de tewerkstellingssituatie (werkend, werkloos, niet-beroepsactief) bij de bevolking van 15 tot 64 jaar. De niet-beroepsactieve bevolking omvat diegenen in de voorvermelde leeftijdsgroep die (a) niet werkend en (b) niet werkloos is. Het gaat dus om mensen die student zijn of invalide of thuiswerkend of (vroeg-)gepensioneerd zijn, enz. Globaal genomen is de gezondheidssituatie (in termen van chronische aandoeningen of geestelijke gezondheid) relatief beter bij werkenden dan bij werklozen of niet-beroepsactieven. Voor wat de medische consumptie betreft (contacten met huisartsen, specialisten,...) is de situatie bij werkenden vergelijkbaar met deze van werklozen en worden door beide groepen minder geconsumeerd dan door niet-beroepsactieven.
- Bij de groep werkenden, is de gezondheidssituatie globaal beter bij personen die voltijds tewerkgesteld zijn in vergelijking met personen die deeltijds tewerkgesteld zijn. Het verschil tussen beide groepen wordt echter gemilderd – maar verdwijnt niet altijd - indien gecorrigeerd wordt voor geslacht en leeftijd. Dit betekent dat de samenstelling van de groep

voltijds tewerkgestelden qua geslacht en leeftijd verschilt van de groep deeltijds tewerkgestelden. Deze laatste groep omvat relatief meer vrouwen en ouderen.

- Voor de groep werkenden, is de beschrijving van de resultaten in functie van het beroep louter illustratief; het beroep, geassocieerd met behulp van ISCO 1 digit codes, is beschreven in 10 beroeps categorieën, waarvan sommige weinig respondenten omvatten (bijvoorbeeld “land- en bosbouwers, vissers”, of “beroepen bij de strijdkrachten”). Hetzelfde geldt voor de beschrijving van de resultaten in functie van de industriële sector van tewerkstelling; in de basistabellen werden de resultaten voorgesteld van de 6 industriële sectoren waarin de meeste respondent zijn tewerkgesteld.
- Voor de groep werkenden, is de samenhang tussen het feit in het jaar voorafgaand aan het interview afwezig te zijn geweest van het werk om persoonlijke gezondheidsredenen, en de geselecteerde gezondheidsindicatoren meer dan duidelijk. Zowel als het gaat om chronische aandoeningen, geestelijke gezondheid of medische consumptie is de situatie quasi steeds ongunstiger voor de groep werkenden die een ziekteverlet meldt.
- Voor de groep werkenden, is de samenhang tussen de (totale) duur van de afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen en de geselecteerde gezondheidsindicatoren meer dan duidelijk. Steeds, enkele uitzonderingen daargelaten, stijgt de prevalentie van aandoeningen, van psychische problemen en van medische consumptie naarmate de totale duur van de afwezigheid wegens ziekte stijgt.

Overzicht gezondheidsindicatoren in functie van afwezigheid van het werk wegens ziekte

Overzicht gezondheidsindicatoren in functie van gerapporteerd werkverlet (afwezigheid van het werk wegens ziekte), resultaten voor de ganse werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) en volgens geslacht, Gezondheidsenquête 2013.

	Totaal		Mannen		Vrouwen	
	Verlet	Geen verlet	Verlet	Geen verlet	Verlet	Geen verlet
	%	%	%	%	%	%
SH01_2: slechte subjectieve gezondheid	19,5	9,3	19,5	9,3	19,6	9,1
SL_2: depressieve gevoelens	14,3	8,7	11,6	4,8	16,6	13,4
SL_3: angststoornissen	9,1	6	8,4	3,4	9,7	9,3
SL_4: slaapproblemen	30,8	22,8	25,4	19,9	33,5	26,4
WB_2: psychische problemen	37,5	23,1	33,3	19,9	41,1	27,1
MA06_1: jaarprevalentie hoge bloeddruk	8,1	11,1	8,1	11,2	8,2	17,8
MA07_1: jaarprevalentie hoog cholesterolgehalte in het bloed	11,1	8,8	11,2	11,3	11	5,6
MA10_1: jaarprevalentie reumatoïde artritis	6,7	2,6	6	2,3	7,3	2,9
MA11_1: jaarprevalentie artrose	11,9	6	10,3	5,9	13,5	6
MA12_1: jaarprevalentie lage rugproblemen	24,2	12,2	24	12,3	24,34	12
MA13_1: jaarprevalentie nekproblemen	13,7	5,9	11,1	4,8	16,1	7,3
MA14_1: jaarprevalentie diabetes	2,2	2,4	2,7	3,1	1,6	1,5
MA15_1: jaarprevalentie allergie	18,9	12,9	16,7	11,5	20,9	14,7
MA19_1: jaarprevalentie ernstige hoofdpijn (zoals migraine)	12,1	7,3	6,5	3,6	17,1	12,1
MA21_1: jaarprevalentie depressie	6,5	2	5	1,1	7,8	3
MA22_1: jaarprevalentie schildklierlijden	5,2	3,3	2	0,8	8,2	6,5
MA_2: multimorbiditeit	6,4	4	5	4,1	7,8	3,9
AL05_4: overmatig alcoholgebruik bij wekelijkse drinkers	9,6	10,7	10,6	10,4	8,4	11,3
TA06_3: dagelijkse roker	22,3	17,9	27,8	20,1	17,4	15,3
PA_01TR: minder dan 30 minuten per dag lichaamsbeweging	57	57,5	41,8	47,7	70,5	70,1
PA08_2: gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd	22,5	22,5	20,8	20,6	24	25
GP04_1: contact met een huisarts in afgelopen 12 maanden	92,3	64,4	91,3	62,3	93,3	69,4
SP01_1: contact met een specialist in de afgelopen 12 maanden	59,3	33,7	46,7	25	70,8	44,8
OH0101_1: contact met een kinesitherapeut in de afgelopen 12 maanden	27,8	10,5	24,9	10,6	30,5	10,5
OH0103_1: contact met een psycholo(o)g(e) in de afgelopen 12 maanden	9,3	2,3	7,5	1,4	11	2,5
HO01_1: klassieke ziekenhuisopname in de afgelopen 12 maanden	16,4	2,2	13,9	1,6	18,8	3,1
HO07_1: daghospitalisatie in de afgelopen 12 maanden	12,7	3,2	13,8	3,1	11,7	3,2
DR01_1: gebruik voorgeschreven geneesmiddelen in de afgelopen 2 weken	58,2	39,9	51,7	35,4	64,2	45,6
DR04_1: gebruik van niet voorgeschreven geneesmiddelen in de afgelopen 2 weken	23,1	18,7	19,7	16,4	26,1	21,8

Résumé

A la demande du service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale (SPF Emploi), l'Institut Scientifique de Santé Publique (ISP) a réalisé une analyse secondaire des données de l'Enquête de Santé 2013. Celle-ci a porté plus spécifiquement sur la relation entre la situation du répondant en matière d'emploi d'une part, et une sélection d'indicateurs de santé d'autre part. Une attention particulière a été donnée sur la relation entre l'absence au travail et ces indicateurs de santé.

Ce rapport donne un aperçu des résultats d'une analyse complémentaire de l'Enquête de Santé. L'étude présentée ici se focalise sur les caractéristiques des personnes interrogées en termes d'emploi et sur une série d'indicateurs de santé. Le choix des indicateurs a été réalisé sur base de la pertinence éventuelle de ceux-ci par rapport au fait que la personne interrogée ait un emploi ou non, mais aussi de la prévalence des indicateurs en question. L'objectif principal de cette analyse est de vérifier dans quelle mesure l'absence au travail pour cause de maladie a un lien avec une série d'indicateurs de santé. Il faut toutefois prendre en compte le fait que pour certains indicateurs dont la prévalence est assez faible, le nombre de cas qui seront inclus dans l'analyse est trop petit pour pouvoir encore tirer des conclusions valides.

Il a été décidé de présenter les résultats des indicateurs de santé en fonction d'un set fixe de caractéristiques des individus en ce qui concerne leur emploi : le statut en terme d'emploi (pour toutes les personnes âgées de 15 à 64 ans), le régime de travail (plein temps ou à temps partiel) de ceux qui ont un emploi, le type de métier (basé sur la Classification Internationale des Métiers, ISCO, au niveau du 1er digit), les (6) secteurs principaux d'activité (basé sur la Nomenclature Européenne adaptée à la situation belge : NACE-BEL), le congé de maladie (la personne interrogée, et qui a un emploi, a au cours de l'année qui a précédé l'enquête été au moins une fois absente de son travail en raison de problèmes de santé personnels) et la durée totale de ce congé de maladie.

L'accent a été mis dans ce rapport sur la relation entre les caractéristiques en matière d'emploi citées ci-dessus, avec des indicateurs en rapport avec la santé subjective, les maladies chroniques, la santé mentale, certains styles de vie et enfin la consommation de soins. Les principaux enseignements de cette analyse sont les suivants:

- On observe pour presque tous les indicateurs de santé des variations, le plus souvent assez marquées, en fonction de la situation en matière d'emploi (avec ou sans emploi, ou pas sur le marché du travail) au sein de la population des 15 - 64 ans. La population qui n'est pas sur le marché du travail reprend les personnes (de 15 à 64 ans) qui (a) ne travaillent pas et/ou (b) qui ne sont pas au chômage. Il s'agit donc soit d'étudiants, de personnes invalides, de personnes qui s'occupent de leur ménage à la maison ou de (pré)pensionnés, etc. Globalement, l'état de santé (en ce qui concerne les maladies chroniques ou la santé mentale) est relativement meilleur chez les personnes avec un emploi que chez celles qui sont sans emploi ou qui ne sont pas sur le marché du travail. En matière de consommation de soins (contacts avec le médecin de famille ou avec un spécialiste, ...), il n'y a pas vraiment de différence entre les personnes avec un emploi et celles qui sont sans emploi; en outre leur consommation de soins est moins importante que celle des personnes qui ne sont pas sur le marché du travail

- Chez les personnes avec un emploi, la situation en matière de santé est globalement meilleure parmi celles qui travaillent à temps plein par rapport à celles qui ne travaillent qu'à temps partiel. La différence entre ces deux groupes s'atténue – mais ne disparaît pas toujours – quand on tient compte de la distribution par sexe et par âge. Cela veut dire que les deux groupes diffèrent en ce qui concerne la distribution par sexe et par âge : le groupe des personnes qui ne travaillent qu'à temps partiel comprend relativement plus de femmes et des personnes plus âgées.
- En ce qui concerne les personnes avec un emploi, l'analyse des données en fonction de la profession donne des résultats intéressants. Le type de métier, codé sur base de la classification ISCO (au niveau du 1er digit), a été étudié sur base de 10 catégories. Certaines d'entre elles ne contenaient que peu de personnes comme, par exemple : "agriculteur, forestier ou pêcheur" ou "métier auprès des forces armées". Il en est de même en ce qui concerne la description des résultats en fonction du secteur d'activité; on s'est limité ici, pour la présentation des tableaux de résultat, aux 6 catégories où l'on retrouve le plus de répondants.
- Chez les personnes avec un emploi, il existe une relation très nette entre le fait d'avoir pris un congé de maladie (au moins 1 fois au cours de l'année qui a précédé l'enquête) et les indicateurs de santé sélectionnés. Cela concerne aussi bien le domaine des maladies chroniques, la santé mentale ou la consommation de soins : dans tous ces domaines la situation est quasiment toujours plus défavorable parmi le groupe de personnes (avec un emploi qui ont déclaré avoir pris un congé de maladie.
- Il existe en ce qui concerne les personnes avec un emploi, une relation évidente entre la durée (totale) d'absence au travail pour cause de maladie d'une part, et les indicateurs de santé sélectionnés d'autre part. A quelques exceptions près, la prévalence des maladies, des problèmes de santé mentale et la consommation de soins augmente avec la durée totale des congés de maladie.

Aperçu en ce qui concerne la variation des indicateurs de santé en fonction du fait que la personne ait pris, ou non, un (des) congé(s) de maladie

Aperçu en ce qui concerne la variation des indicateurs de santé en fonction du fait que la personne ait déclaré avoir pris, ou non, un (des) congé(s) de maladie, résultats pour l'ensemble de la population active (de 15 à 65 ans) et par sexe, Enquête de santé 2013.

	Total		Hommes		Femmes	
	Absence	Pas d'absence	Absence	Pas d'absence	Absence	Pas d'absence
	%	%	%	%	%	%
SH01_2: mauvais état de santé	19,5	9,3	19,5	9,3	19,6	9,1
SL_2: troubles dépressifs	14,3	8,7	11,6	4,8	16,6	13,4
SL_3: troubles anxieux	9,1	6	8,4	3,4	9,7	9,3
SL_4: troubles du sommeil	30,8	22,8	25,4	19,9	33,5	26,4
WB_2: mal-être psychologique	37,5	23,1	33,3	19,9	41,1	27,1
MA06_1: prévalence hypertension	8,1	11,1	8,1	11,2	8,2	17,8
MA07_1: prévalence hypercholestérolémie	11,1	8,8	11,2	11,3	11	5,6
MA10_1: prévalence arthrite rhumatoïde	6,7	2,6	6	2,3	7,3	2,9
MA11_1: prévalence arthrose	11,9	6	10,3	5,9	13,5	6
MA12_1: prévalence problèmes au bas du dos	24,2	12,2	24	12,3	24,34	12
MA13_1: prévalence problèmes au niveau du cou	13,7	5,9	11,1	4,8	16,1	7,3
MA14_1: prévalence diabète	2,2	2,4	2,7	3,1	1,6	1,5
MA15_1: prévalence allergie	18,9	12,9	16,7	11,5	20,9	14,7
MA19_1: prévalence maux de tête sérieux - migraine	12,1	7,3	6,5	3,6	17,1	12,1
MA21_1: prévalence dépression	6,5	2	5	1,1	7,8	3
MA22_1: prévalence troubles thyroïdiens	5,2	3,3	2	0,8	8,2	6,5
MA_2: multimorbidité.	6,4	4	5	4,1	7,8	3,9
AL05_4: consommation excessive d'alcool	9,6	10,7	10,6	10,4	8,4	11,3
TA06_3: fumeurs quotidiens	22,3	17,9	27,8	20,1	17,4	15,3
PA_01TR: moins de 30 minutes par jour d'activité physique	57	57,5	41,8	47,7	70,5	70,1
PA08_2: manque d'activités physiques de loisir	22,5	22,5	20,8	20,6	24	25
GP04_1: contact avec le médecin généraliste au cours des 12 derniers mois	92,3	64,4	91,3	62,3	93,3	69,4
SP01_1: consulté un médecin spécialiste au cours des 12 derniers mois	59,3	33,7	46,7	25	70,8	44,8
OH0101_1: consulté un kinésithérapeute au cours des 12 derniers mois	27,8	10,5	24,9	10,6	30,5	10,5
OH0103_1: consulté un psychologue au cours des 12 derniers mois	9,3	2,3	7,5	1,4	11	2,5
HO01_1: admise pour une hospitalisation classique au cours des 12 derniers mois	16,4	2,2	13,9	1,6	18,8	3,1
HO07_1: admise pour une hospitalisation de jour au cours des 12 derniers mois	12,7	3,2	13,8	3,1	11,7	3,2
DR01_1: a pris au cours des deux dernières semaines un ou des médicament(s) qui leur ont été prescrits	58,2	39,9	51,7	35,4	64,2	45,6
DR04_1: a pris au cours des deux dernières semaines un ou des médicament(s) qui n'ont pas été prescrits	23,1	18,7	19,7	16,4	26,1	21,8

Methodologische verantwoording

De resultaten die in dit deelrapport worden voorgesteld, zijn gebaseerd op de Gezondheidsenquête die in 2013 voor een vijfde maal in België werd georganiseerd. Deze enquête werd uitgevoerd op vraag van de ministers bevoegd voor volksgezondheid op federaal, regionaal en gemeenschapsniveau. Deze opdracht werd toevertrouwd aan het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP).

De Gezondheidsenquête richtte zich tot alle officieel geregistreerde inwoners van het land, zonder enige leeftijdsbeperking. Voor het verzamelen van de gezondheidsgegevens werden 8.850 huishoudens gecontacteerd, waarvan er 5.049 (57%) deelnamen. In totaal werden 10.829 personen aan huis bevestigd. Door het gebruik van wegingstechnieken kunnen representatieve resultaten bekomen worden voor het geheel van het land en voor elk van de gewesten.

De resultaten van de Gezondheidsenquête moeten in een specifiek kader geplaatst en geïnterpreteerd worden. In de eerste plaats is er altijd een subjectief element aanwezig: het gaat over wat de ondervraagde personen vermelden. Voorts moet erop gewezen worden dat de extrapolatie van de resultaten van de onderzochte steekproef naar de totale bevolking aan een zekere foutmarge onderhevig is, niet alleen omdat de steekproef nooit 100% representatief kan zijn – niettegenstaande de inspanningen die geleverd werden om dit te voorkomen – maar ook om louter statistische redenen. Het is dan ook belangrijk om te benadrukken dat de resultaten die in dit rapport vermeld worden, schattingen zijn die enigszins kunnen verschillen van de cijfers die men zou bekomen indien men de totale bevolking zou hebben ondervraagd. Die verschillen zijn groter naarmate het aantal personen waarop de resultaten van toepassing zijn kleiner is. De vertrekbasis was een toevallige selectie van huishoudens uit het Rijksregister per gewest, per provincie en per gemeente (systematische steekproef). Per gewest stond het aantal geselecteerde personen in elke provincie in verhouding tot het aantal inwoners. De basissteekproef bestond uit 3.500 interviews in het Vlaams Gewest, 3.500 in het Waals Gewest en 3.000 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om preciezere resultaten te bekomen op het niveau van de eigen provincie voorzag de provincie Luxemburg in een financiering van 600 bijkomende enquêtes, zodat in totaal 4.100 personen dienden bevestigd te worden in het Waals Gewest (3.500 + 600). Binnen elke provincie werden de steden of gemeenten geselecteerd waar de interviews zouden uitgevoerd worden. Er moesten zowel grote steden als middelgrote of kleine gemeenten in deze selectie worden opgenomen. In elke geselecteerde stad of gemeente werden minstens 50 mensen ondervraagd. Om dit aantal te bereiken werd een beperkt aantal huishoudens geselecteerd, waarbij telkens maximaal 4 personen per huishouden geïnterviewd werden. De referentiepersoon van het huishouden en – indien van toepassing – de partner moesten steeds bevestigd worden. Uiteindelijk leidde de gehanteerde steekproefmethodologie tot 3.512 interviews in het Vlaams Gewest, 3.103 interviews in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 4.214 interviews in het Waals Gewest. Om tot representatieve resultaten te komen voor het land en elk van de gewesten werd aan elk individu dat deelnam aan de enquête een gewicht toegekend in functie van de selectiekans binnen het huishouden, de gemeente, de provincie, het gewest en het trimester waarin het interview afgelegd werd. Ondanks de doelstelling om de samenstelling van de steekproef zo goed mogelijk te laten overeenstemmen met de samenstelling van de bevolking in België, was het uiteraard onmogelijk om een volledig representatieve steekgroep te selecteren. Mensen die bijvoorbeeld niet ingeschreven waren in het Rijksregister kwamen sowieso niet voor selectie in aanmerking. Sommige huishoudens konden niet gecontacteerd worden. Deelname aan de enquête was ook niet verplicht. Van alle huishoudens met wie de enquêteur effectief contact had, stemde 57% in met deelname aan de enquête. De overige 43% weigerde deel te nemen, om zeer diverse redenen (vooral desinteresse en/of een gebrek aan tijd). Om een vertekening van de resultaten als gevolg van dergelijke weigeringen op te vangen, was voor elk geselecteerd huishouden een vervanghuishouden voorhanden (woonachtig in dezelfde gemeente, met hetzelfde aantal gezinsleden en met een referentiepersoon die dezelfde leeftijd had

als deze van het oorspronkelijk geselecteerde huishouden). Als een huishouden niet gecontacteerd kon worden (ondanks meerdere pogingen) of weigerde aan de enquête deel te nemen, werd een vervanghuishouden ingeschakeld. De vragenlijst in de Gezondheidsenquête bestond uit drie delen.

In een eerste deel werden vragen gesteld over het huishouden zoals de grootte en samenstelling van het huishouden, het inkomen, de uitgaven voor gezondheidszorgen en omgevingsfactoren. Deze vragen werd in regel beantwoord door de referentiepersoon of zijn/haar partner.

In een tweede deel van de vragenlijst lag het accent op de gezondheidstoestand en de medische consumptie en moesten vragen beantwoord worden door elk van de geselecteerde personen in het huishouden. Als een geselecteerde persoon niet in staat was om zelf te antwoorden (bijvoorbeeld vanwege ziekte of langdurige afwezigheid) of jonger was dan 15 jaar, dan antwoordde iemand anders in zijn of haar naam (meestal een ander lid van het huishouden)

Ten slotte vulde elke deelnemer van 15 jaar en ouder ook een schriftelijke vragenlijst in met vragen die veeleer persoonlijk van aard waren (zoals vragen over de geestelijke gezondheid, het alcohol- en tabaksgebruik, ...).

Voor de eerste twee delen werd in de Gezondheidsenquête 2013 voor het eerst gebruikgemaakt van een computer (Computer Assisted Personal Interview of CAPI). Voor de invoering van de gegevens werd een daartoe bestemd programma geschreven in Blaise©. Gebruik van CAPI vergemakkelijkt het werk van de enquêteur, verkleint het risico op verlies van vragenlijsten en maakt het achteraf informatiseren van de resultaten overbodig. Voor het derde onderdeel, de schriftelijke vragenlijst, was de aanpak in 2013 dezelfde als bij de vorige gezondheidsenquêtes.

Vragen rond tewerkstelling in de gezondheidsenquête 2013

De hier geselecteerde achtergrondvariabelen zijn allen afkomstig uit de vraagmodule rond tewerkstelling (acroniem EM), onderdeel van de individuele, mondelinge CAPI bevraging. Deze vraagmodule diende doorlopen te worden door alle respondenten die in de voorgaande vraagmodule ET (onderwijs) aangaven niet langer dagonderwijs te volgen. De vraagmodule ET diende op zijn beurt enkel doorlopen te worden door respondenten die ouder dan 6 jaar zijn.

De vraagmodule EM bestaat uit 11 vragen, die voor een groot deel gebaseerd zijn op de vraagstelling zoals gesuggereerd door de Europese Gezondheidsenquête (EHIS – Wave 2).

De module start met een omschrijving van wat onder “tewerkstelling” wordt verstaan. Iemand wordt als tewerkgesteld beschouwd als hij of zij betaald werk heeft, al is dat maar voor 1 uur per week. Het criterium is dus het feit of de persoon betaald wordt of geld ontvangt voor de activiteiten die hij/zij verricht. Onbetaald werk – bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of informele zorgverlening – wordt in de context van de Gezondheidsenquête niet als werk beschouwd.

Vraag EM.01.: Hebt u op dit moment betaald werk, eventueel tijdelijk onderbroken? (1. Ja, betaald werk (eventueel tijdelijk onderbroken), 2. Neen, geen betaald werk)

De notie “eventueel tijdelijk onderbroken” wordt in de inleiding van de vraagmodule verduidelijkt: “Uw betaald werk kan tijdelijk onderbroken zijn. Dit betekent dat u op dit moment niet tewerkgesteld bent, maar binnen afzienbare tijd uw werk kan hervatten”.

Respondenten die antwoordcategorie “1” aankruisten, dienden daaropvolgend vraag EM.04. te beantwoorden, respondenten die antwoordcategorie “2” aankruisten, dienden verder te gaan met vraag EM.02.

Vraag EM.02.: U verricht momenteel geen betaald werk. In welk van de volgende situaties bevindt u zich? (1. Werkloosheid, 2. Ziekte of invaliditeit, 3. Studies, 4. Pensioen, 5. Ik doe het huishouden, zonder uitkering, 6. Ik ben helpster van een zelfstandige, 7. Andere situatie, omschrijf)

In vraag EM.02. (enkel voor respondenten die thans geen betaald werk hebben), wordt nagegaan in welke situatie respondenten zich bevinden. Wie aangaf zich in een “andere situatie” te bevinden, kon deze situatie omschrijven. Deze omschrijvingen werden naderhand doorlopen en – in de mate van het mogelijke – toebedeeld aan de oorspronkelijk onderscheiden antwoordcategorieën.

In de Gezondheidsenquête is het doel van de bevraging rond tewerkstelling, naast de bevraging rond opleidingsniveau en inkomensniveau, respondenten in te delen in socio-economische groepen. De tewerkstellingssituatie, het opleidingsniveau en het inkomensniveau worden dan ook gebruikt als proxy voor de socio-economische status van mensen. Voor personen die aangeven thans geen betaald werk te hebben, werd het als noodzakelijk beschouwd te peilen of ze ooit betaald werk hebben gehad en zo ja, welk werk. Indien deze informatie niet verzameld zou worden, zou het voor personen die thans geen betaald werk hebben, onmogelijk zijn om de socio-economische status – in termen van tewerkstelling – in te schatten.

Vraag EM03.: U verricht momenteel geen betaald werk. Hebt u ooit een betaald werk gehad? (1. Ja, 2. Neen).

Respondenten die “Ja” antwoorden op vraag EM.03. zullen gevraagd worden te antwoorden op de vragen EM04 t.e.m. EM08 die ook aan thans tewerkgestelden (EM.01. = 1) worden gesteld. In de intro voorafgaand aan deze vragenset wordt duidelijk vermeld dat voor respondenten die momenteel betaald werk hebben (EM01 = 1) deze vragen hun huidig werk betreffen. Voor respondenten die ooit betaald werk hadden (EM03 = 1) gaan deze vragen over hun laatste werk.

Vraag EM04.: Bent (Was) u tewerkgesteld als werknemer of zelfstandige? (1. Werknemer, 2. Zelfstandige)

Vraag EM05.: Welk soort arbeidscontract hebt (had) u met uw werkgever? (1. Een arbeidscontract van onbepaalde duur, 2. Een arbeidscontract van bepaalde duur)

Vraag EM06.: Werkt(e) u voltijds of deeltijds? (1. Voltijds, 2. Deeltijds)

Vraag EM.07.: Kunt u uw huidige (laatste) werk zo nauwkeurig mogelijk omschrijven?

Vraag EM.08.: Kunt u aangeven wat de belangrijkste activiteit van de onderneming of instelling is (was) waar u werkt (werkte)?

Voor personen die aangaven thans niet tewerkgesteld te zijn (EM01 = 2), maar ooit tewerkgesteld te zijn geweest (EM03 = 1), stopt hier de bevraging in het kader van de module tewerkstelling. Personen die thans niet tewerkgesteld zijn (EM01 = 2) en nooit tewerkgesteld zijn geweest (EM03 = 2) worden doorverwezen naar vraag EM11.

De vragen EM.09. en EM.10. dienden dus enkel beantwoord te worden door respondenten die thans tewerkgesteld zijn (EM01 = 1).

Vraag EM.09.: Bent u de afgelopen 12 maanden op het werk afwezig geweest door gezondheidsproblemen? Houdt hierbij rekening met alle aandoeningen, verwondingen of andere gezondheidsproblemen die u hebt gehad en resulteerden in een afwezigheid op het werk. (1. Ja, 2. Neen)

Enkel die respondenten die aangeven wegens gezondheidsproblemen afwezig te zijn geweest op het werk in de afgelopen 12 maanden (EM.09. = 1. Ja) dienden vraag EM.10 te beantwoorden. Voor alle andere tewerkgestelden stopt hier de bevraging in het kader van de module tewerkstelling.

Vraag EM.10.: Hoeveel dagen in totaal bent u de afgelopen 12 maanden afwezig geweest op het werk door gezondheidsproblemen? Indien u dit aantal dagen niet juist kunt aangeven, geef dan een schatting (XXX dagen).

Personen die thans niet tewerkgesteld zijn (EM01 = 2) en nooit tewerkgesteld zijn geweest (EM03 = 2) worden doorverwezen naar vraag EM11.

Vraag EM.11.: Kunt u zo nauwkeurig mogelijk het betaald werk omschrijven dat uw partner uitoefent of uitoefende in zijn/haar huidige/laatste betrekking?

In principe is het beroep van de partner gekend (deze partner wordt immers ook bevraagd in het kader van de Gezondheidsenquête), toch werd deze vraag behouden om de socio-economische status van weduwen/weduwnaars, in termen van tewerkstelling, te kennen.

Constructie achtergrondskennmerken tewerkstelling

Tewerkstellingsituatie.

Deze indicator is gebaseerd op de gegevens bekomen via vragen rond het beëindigen van dagonderwijs (onderdeel van de module ET), en de vragen EM.01. en EM.02. en omschrijft de tewerkstellingssituatie van alle personen van minstens 15 en hoogstens 64 jaar. Een onderscheid wordt gemaakt tussen diegenen die werken, die werkloos zijn en die niet-beroepsactief zijn. Niet-beroepsactief zijn diegenen in de leeftijdsgroep 15-64 jaar die noch werkend, noch werkloos zijn.

Tewerkstellingregime

Deze indicator geeft het onderscheid weer – en dit uitsluitend voor diegenen die werken – tussen voltijds en deeltijds werkenden en is gebaseerd op EM.06. In de gezondheidsenquête werd het onderscheid tussen voltijds en deeltijds werkenden niet verder verduidelijkt (er werd niet gevraagd hoeveel uren normaliter per week wordt gewerkt).

Beroep

Voor het omschrijven van de beroepssituatie werd de volgende procedure toegepast: tijdens het interview werd aan de respondenten gevraagd (EM.07.) hun beroep zo nauwkeurig te omschrijven. Op basis van deze omschrijving werd door de bevoegde dienst van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) een drie digits ISCO08 code toegevoegd. Deze ISCO08 code werd daaropvolgend vereenvoudigd tot een 1-digits code, waarbij 10 beroepsgroepen werden onderscheiden. Het gaat hierbij uitsluitend om personen die thans werken.

Sector

Voor het omschrijven van de industriële sector werd eenzelfde procedure toegepast als bij het beroep: tijdens het interview werd aan de respondenten gevraagd (EM.08) wat de belangrijkste activiteit is van de onderneming waarin zij zijn tewerkgesteld. Op basis hiervan werd een NACE-BEL 2008 code toegevoegd. Deze code werd vereenvoudigd tot een 2-digits code, waarbij 21 industriële sectoren kunnen worden onderscheiden. Dergelijke lijst opnemen in de basistabellen is uiteraard

onmogelijk. Bovendien is het aantal respondenten dat in een bepaalde sector is tewerkgesteld, soms zeer klein. In overleg met de opdrachtgever werd dan ook beslist enkel die (6) sectoren op te nemen in de basistabellen waar het grootst aantal respondenten is tewerkgesteld. Een volledig voorbeeld (met alle sectoren) kan in Bijlage 2 worden gevonden.

Ziekteverlet

Deze indicator is gebaseerd op vraag EM.09. en onderscheidt – bij diegenen die thans werkend zijn – die groep die in de loop van het jaar voorafgaand aan de bevraging minstens eenmaal afwezig was van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsredenen. In deze indicator wordt geen onderscheid gemaakt aangaande het aantal malen dat iemand afwezig was van het werk vanwege gezondheidsredenen.

Dagen afwezig

Deze indicator is gebaseerd op vraag EM.10. en geeft het (totaal) aantal dagen ziekteverlet weer in het jaar voorafgaand aan de bevraging bij diegenen die thans werkend zijn. Personen die aangaven niet afwezig van het werk te zijn geweest, worden ondergebracht in categorie “0”. Aan de respondenten die aangaven afwezig te zijn geweest, werd het totaal aantal dagen afwezigheid wegens gezondheidsredenen gevraagd en opgesplitst in: minder dan een week, meer dan een week maar minder dan een maand, en een maand of langer. Er moet worden benadrukt dat het hier gaat om totalen, die dus meerdere periodes van afwezigheid van het werk vanwege gezondheidsredenen kunnen omvatten.

Hoe basistabellen interpreteren?

De in dit rapport opgenomen basistabellen omvatten de ruwe, gewogen resultaten (proporties) en de gestandaardiseerde resultaten die voor een selectie van gezondheidsindicatoren werden berekend.

De indicatoren worden voorgesteld in functie van een selectie van achtergrondkenmerken: tewerkstellingssituatie, tewerkstellingsregime, beroep, ziekteverlet en afwezigheidsduur. Per achtergrondkenmerk – en per subgroep – worden de resultaten voor de betrokken gezondheidsindicator weergegeven (een prevalentie). Belangrijk bij de interpretatie van de resultaten is dat in de tabellen uitsluitend de associatie tussen de achtergrondkenmerken en de gezondheidsindicator wordt gepresenteerd, zonder enige causaliteit te willen aangeven. Als, bijvoorbeeld, bij diegenen die aangeven in de afgelopen 12 maanden afwezig te zijn geweest van het werk, een zeker percentage stelt een bepaalde aandoening te hebben dan impliceert dit niet dat deze aandoening aan de basis ligt van de afwezigheid.

Zoals vermeld bij de omschrijving van de tewerkstellingsindicatoren, varieert de groep qua grootte in functie van elke indicator: bij (bijvoorbeeld) de tewerkstellingssituatie worden de resultaten voorgesteld voor alle personen tussen 15 en 64 jaar (de ‘beroepsactieve bevolking’), bij (bijvoorbeeld) het tewerkstellingsregime gaat het uitsluitend om personen die thans betaald werk hebben en die dus kleiner is dan de beroepsactieve bevolking. Bovendien moet rekening gehouden worden met het feit dat niet alle respondenten alle vragen in de gezondheidsenquête hebben ingevuld of niet consistent hebben ingevuld. Per gezondheidsindicator is er dan ook sprake van een zekere uitval vanwege de afwezigheid van valide informatie.

In de basistabellen worden zowel de ruwe resultaten als de gestandaardiseerde resultaten, beiden met hun betrouwbaarheidsinterval voorgesteld. De ruwe resultaten in de basistabellen geven de

reële, effectieve situatie aan. Deze informatie is uitsluitend beschrijvend en dient met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Bijvoorbeeld: naar analogie met wat eerder werd vermeld kan een verschil tussen het werkende bevolking en de werkloze bevolking verklaard worden doordat de werkloze bevolking ouder en net jonger is, of relatief meer vrouwen telt dan mannen. Daarom worden ook gestandaardiseerde cijfers voorgesteld die toelaten populaties te vergelijken na correctie voor leeftijd en geslacht. Dit wil zeggen dat het hier dan gaat om cijfers die zouden bekomen worden indien de vergeleken groepen gelijk zouden zijn samengesteld voor wat het aantal vrouwen en mannen betreft, en een identieke leeftijdsstructuur zouden hebben. Oorspronkelijk vastgestelde verschillen kunnen zo plots verdwijnen, gezien de verschillen (quasi) uitsluitend te wijten waren aan een verschillende samenstelling van leeftijd en geslacht.

In de tabellen worden tevens de 95% betrouwbaarheidsintervallen voorgesteld: deze intervallen zijn de limietwaarden waartussen de waarde van de indicator zich bevindt in 95% van alle mogelijke steekproeven die kunnen worden getrokken uit eenzelfde populatie en voor eenzelfde indicator. Dit betrouwbaarheidsinterval geeft zowel informatie over de mate van onzekerheid over het bekomen resultaat als dat het toelaat na te gaan of verschillen tussen bepaalde subgroepen statistisch significant zijn. Indien de betrouwbaarheidsintervallen rond de waarde van een indicator in de verschillende subgroepen elkaar niet overlappen, is er sprake van statistisch significante verschillen tussen de subgroepen. Indien deze betrouwbaarheidsintervallen elkaar overlappen, is het moeilijker om een conclusie te trekken. Bijkomende significantietesten uitgevoerd in SAS brengen in dit geval meer duidelijkheid.

In dit rapport worden de resultaten op een systematische wijze besproken. Per gezondheidsindicator worden eerst de vraag of vragen die gebruikt werden voor de aanmaak van de indicator in kwestie voorgesteld. Daaropvolgend wordt kort weergegeven op welke wijze de indicator wordt geconstrueerd. Tenslotte worden de resultaten per indicator in functie van een selectie van tewerkstellingsindicatoren kort besproken.

Voorafgaand wordt een korte beschrijving gegeven van de verdeling van de bevolking volgens tewerkstellingssituatie, verlet van het werk vanwege gezondheidsredenen in het afgelopen jaar en het aantal dagen werkverlet in het afgelopen jaar. Deze beschrijving wordt gegeven volgens geslacht en volgens leeftijdsgroep (bij mannen en bij vrouwen).

Overzicht karakteristieken onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie voor deze studie wordt gevormd door alle deelnemers van de Gezondheidsenquête 2013 in de leeftijdsgroep van 15 tot en met 64 jaar. Deelnemers jonger dan 15 jaar of ouder dan 64 jaar worden dus niet in de analyse betrokken. Wanneer het gaat om een analyse van ziekteverlet wordt de aandacht beperkt tot die deelnemers van de Gezondheidsenquête in de leeftijdsgroep van 15-64 jaar die aangeven op het moment van de enquête tewerkgesteld te zijn (het gaat dus om een subgroep van diegenen in de leeftijdsgroep 16-64 jaar).

In tabel 1 wordt de verdeling van de tewerkstellingssituatie (werkend, werkloos en niet beroepsactief) voorgesteld. Het gaat hierbij steeds om gewogen percentages, waarbij het 95% betrouwbaarheidsinterval (95% BI) steeds wordt vermeld. Op basis van de gezondheidsenquête wordt het percentage werkenden (in de leeftijdsgroep van 15 tot en met 64 jaar) geschat op 72,3%, het percentage werklozen op 8,2% en het percentage niet (langer) beroepsactieven op 19,5%. Het percentage werkende mannen wordt geschat op 76,5%, het percentage werkloze mannen op 7,8%

en het percentage mannen dat niet (langer) beroepsactief zijn op 15,8%. Bij vrouwen gaat het respectievelijk om 68,2%, 8,6% en 23,2%.

Tabel 1: Verdeling van de tewerkstellingssituatie volgens geslacht, België, 2013

Geslacht	% Werkend (95% BI)	% Werkloos (95% BI)	% Niet beroepsactief (95% BI)	N
Man	76,5 (74,5 - 78,5)	7,8 (6,6 - 8,9)	15,8 (14,0 - 17,5)	2.986
Vrouw	68,2 (66,0 - 70,4)	8,6 (7,3 - 9,8)	23,2 (21,2 - 25,3)	3.132
Totaal	72,3 (70,8 - 73,8)	8,2 (7,3 - 9,0)	19,5 (18,2 - 20,9)	6.118

Het percentage effectief tewerkgestelden bij de mannen is het laagst bij de jongste hier onderscheiden leeftijdsgroep (72,9% bij diegenen van 15-24 jaar- en de oudste leeftijdsgroep: in de leeftijdsgroep 55-64 jaar is minder dan de helft nog effectief tewerkgesteld (42,9%). Het percentage werklozen is het hoogst in de leeftijdsgroep 15 -24 jaar (18,3%), terwijl – logischerwijs – het percentage personen dat niet beroepsactief (meer) is, het hoogst is in de oudste leeftijdsgroep (49,5%).

Tabel 2: Verdeling van de tewerkstellingssituatie volgens leeftijdsgroep (15 – 64 jaar), mannen, België, 2013

Leeftijdsgroep	% Werkend (95% BI)	% Werkloos (95% BI)	% Niet beroepsactief (95% BI)	N
15-24 jaar	72,9 (63,9 - 82,0)	18,3 (10,9 - 25,8)	8,8 (3,3 - 14,2)	166
25-34 jaar	88,7 (85,9 - 91,5)	7,8 (5,4 - 10,2)	3,4 (2,0 - 4,9)	625
35-44 jaar	85,5 (82,1 - 89,0)	7,3 (5,0 - 9,6)	7,2 (4,5 - 9,9)	748
45-54 jaar	87,1 (84,2 - 90,0)	5,8 (3,8 - 7,8)	7,1 (4,9 - 9,3)	740
55-64 jaar	42,9 (38,2- 47,6)	7,6 (5,3 - 10,0)	49,5 (44,6 - 54,3)	707

In elke hier onderscheiden leeftijdsgroep is het percentage effectief tewerkgestelde vrouwen lager dan bij mannen, en dit is het meest uitgesproken in de leeftijdsgroep 45-54 jaar (72,2% van de vrouwen is effectief tewerkgesteld tegen 87,1% van de mannen). Met uitzondering voor de leeftijdsgroep 34-44, is het percentage vrouwen dat werkloos is, hoger dan bij de mannen. Het percentage vrouwen dat niet (langer) beroepsactief is, is voor elke leeftijdsgroep hoger dan bij de mannen. In de leeftijdsgroep 55-64 jaar is meer dan de helft van de vrouwen (51,5%) niet (langer) beroepsactief.

Tabel 3: Verdeling van de tewerkstellingssituatie volgens leeftijdsgroep (15 – 64 jaar), vrouwen, België, 2013

Leeftijdsgroep	% Werkend (95% BI)	% Werkloos (95% BI)	% Niet beroepsactief (95% BI)	N
15-24 jaar	66,5 (57,5 - 75,5)	17,0 (9,5 - 24,5)	16,5 (10,2- 22,8)	183
25-34 jaar	77,5 (73,5 - 81,5)	10,7 (7,9 - 13,4)	11,8 (8,8 -14,9)	699
35-44 jaar	84,0 (80,8 - 87,2)	5,1 (3,3 - 6,9)	10,9 (8,2 - 13,6)	738
45-54 jaar	72,2 (67,7 - 76,6)	6,2 (4,2 - 8,1)	21,7 (17,4 - 26,0)	790
55-64 jaar	37,6 (32,8 - 42,4)	10,9 (7,8 - 14,0)	51,5 (46,5 - 56,6)	722

Globaal genomen meldt 39,7% van de effectief tewerkgesteld bevolking in het jaar voorafgaand aan de enquête minstens één dag werkverlet vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen. Dit percentage is lager bij mannen (35,9%) dan bij vrouwen (43,9%).

Tabel 4: Verdeling van de werkende bevolking volgens werkverlet vanwege gezondheidsredenen in het afgelopen jaar, volgens geslacht, België, 2013

Geslacht	% minstens één dag verlet (95% BI)	% geen dag verlet (95%)	N
Man	35,9 (33,0 - 38,7))	64,1 (61,3 - 67,0)	2185
Vrouw	43,9 (40,9 - 46,9)	56,1 (53,1 - 59,1)	2010
Totaal	39,7 (37,6 - 41,8)	60,3 (58,2 - 62,4)	4195

Tot de leeftijd van 55-64 jaar daalt het percentage tewerkgestelde mannen dat minstens één dag werkverlet meldt: van 46,6% in de leeftijdsgroep van 15-24 jaar tot 30,5% in de leeftijdsgroep van 45-54 jaar, om daaropvolgend weer te stijgen tot 33,8% in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar.

Tabel 5: Verdeling van de werkende bevolking volgens werkverlet vanwege gezondheidsredenen in het afgelopen jaar volgens leeftijdsgroep (15 – 64 jaar), mannen, België, 2013

Leeftijdsgroep	% minstens één dag verlet (95% BI)	% geen dag verlet (95%)	N
15-24 jaar	46,6 (31,4 - 61,8)	53,4 (38,2 - 68,6)	105
25-34 jaar	40,2 (34,1 - 46,4)	59,8 (53,6 - 65,9)	531
35-44 jaar	36,5 (31,2 - 41,7)	63,5 (58,3 - 68,8)	621
45-54 jaar	30,5 (25,6 - 35,5)	69,5 (64,5 - 74,4)	609
55-64 jaar	33,8 (27,1 - 40,6)	66,2 (59,4 - 72,9)	319

Bij vrouwen is het percentage dat meldt minstens één dag werkverlet te hebben gehad, het hoogst in de leeftijdsgroepen 25-34 jaar en 34-44 jaar. Ongetwijfeld heeft dit te maken met werkverlet vanwege zwangerschap of bevalling. Opmerkenswaardig is dat het percentage vrouwen dat minstens één dag werkverlet meldt, in de leeftijdsgroep 15-24 jaar lager (36,5%) dan bij mannen in dezelfde leeftijdsgroep (46,6%).

Tabel 6: Verdeling van de werkende bevolking volgens werkverlet vanwege gezondheidsredenen in het afgelopen jaar volgens leeftijdsgroep (15 – 64 jaar), vrouwen, België, 2013

Leeftijdsgroep	% minstens één dag verlet (95% BI)	% geen dag verlet (95%)	N
15-24 jaar	36,5 (24,6 - 48,4)	63,5 (51,6 - 75,4)	112
25-34 jaar	50,7 (44,3 - 57,1)	49,3 (42,9 - 55,7)	504
35-44 jaar	44,1 (38,9 - 49,3)	55,9 (50,7 - 61,1)	576
45-54 jaar	42,5 (36,7 - 48,3)	57,5 (51,7 - 63,3)	549
55-64 jaar	36,6 (28,8 - 44,4)	63,4 (55,6 - 71,2)	269

In tabel 7 wordt een overzicht gegeven van het aantal dagen werkverlet vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in het jaar voorafgaand aan de enquête. Ook diegenen die geen werkverlet meldden, werden in de tabel opgenomen (0 dagen werkverlet). Deze tabel dient met zorg te worden geïnterpreteerd: het gaat om het totaal aantal dagen werkverlet en dus mogelijk om de som van verschillende kortere periodes van werkverlet. Eén vijfde van diegenen die tewerkgesteld zijn, meldt minder dan een week werkverlet, een percentage dat quasi gelijk is bij mannen als bij vrouwen. Het percentage vrouwen dat een (totale) periode van meer dan één maand verlet meldt is bijna dubbel zo hoog (11,1%) dan bij mannen (5,5%).

Tabel 7: Verdeling van het aantal dagen werkverlet in het afgelopen jaar, volgens geslacht, België, 2013

Geslacht	% 0 dagen (95% BI)	% < 1 week (95% BI)	% < 1 maand (95%)	% > 1 maand	N
Man	64,2 (61,3 - 67,0)	19,5 (17,2 - 21,8)	10,8 (8,8 - 12,9)	5,5 (4,3 - 6,7)	2183
Vrouw	56,2 (53,2 - 59,2)	20,8 (18,3 - 23,2)	12,0 (10,0 - 13,9)	11,1 (9,2 - 13,1)	2004
Totaal	60,4 (58,3 - 62,5)	20,1 (18,4 - 21,8)	11,4 (10,0 - 12,8)	8,2 (7,0 - 9,3)	4187

Het aandeel van werkverlet van minder dan één week daalt bij mannen naarmate de leeftijd stijgt: in de leeftijdsgroep van 15-24 jaar gaat het 24,3%, in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar om 12,2%. Omgekeerd stijgt het aandeel mannen dat een werkverlet van (in totaal) langer dan één maand meldt, met de leeftijd: in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar gaat het 12,9%.

Tabel 8: Verdeling van het aantal dagen werkverlet in het afgelopen jaar, volgens leeftijdsgroep, mannen, België, 2013

Leeftijdsgroep	% 0 dagen (95% BI)	% < 1 week (95% BI)	% < 1 maand (95%)	% > 1 maand	N
15-24 jaar	53,4 (38,2 - 68,6)	24,3 (13,3 - 35,2)	19,1 (3,2 - 35,0)	3,2 (0,0 - 7,7)	105
25-34 jaar	59,9 (53,7 - 66,0)	25,3 (19,8 - 30,9)	9,6 (5,7 - 13,6)	5,2 (2,6 - 7,7)	530
35-44 jaar	63,5 (58,3 - 68,8)	22,6 (18,1 - 27,2)	10,1 (6,9 - 13,2)	3,7 (1,9 - 5,5)	621
45-54 jaar	69,5 (64,5 - 74,4)	13,7 (10,3 - 17,2)	11,9 (8,1 - 15,8)	4,9 (2,8 - 7,0)	609
55-64 jaar	66,4 (59,6 - 73,1)	12,2 (7,5 - 16,9)	8,5 (4,4 - 12,7)	12,9 (8,1 - 17,8)	318

Bij vrouwen is het aandeel van werkverlet van (in totaal) langer dan één maand substantieel groter dan bij mannen: in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar gaat het om 13,5% en om daarop lichtjes te dalen tot 11,2% (leeftijdsgroep van 35-4 jaar), wat het vermoeden bevestigt dat het hier in zekere mate gaat om werkverlet vanwege zwangerschap en bevalling.

Tabel 12: Verdeling van het aantal dagen werkverlet in het afgelopen jaar, volgens leeftijdsgroep, vrouwen, België, 2013

Leeftijdsgroep	% 0 dagen (95% BI)	% < 1 week (95% BI)	% < 1 maand (95%)	% > 1 maand	N
15-24 jaar	63,5 (51,6 - 75,4)	22,1 (12,2 - 31,9)	5,0 (0,0 - 9,9)	9,4 (1,6 - 17,2)	112
25-34 jaar	49,5 (43,1 - 55,9)	23,4 (18,0 - 28,8)	13,5 (9,1 - 17,9)	13,5 (8,6 - 18,5)	502
35-44 jaar	56,0 (50,8 - 61,2)	20,4 (16,2 - 24,6)	12,4 (8,9 - 16,0)	11,2 (7,9 - 14,5)	574
45-54 jaar	57,6 (51,8 - 63,4)	20,8 (15,7 - 25,9)	11,5 (8,1 - 14,9)	10,1 (6,7 - 13,5)	548
55-64 jaar	63,5 (55,7 - 71,2)	15,5 (9,0 - 21,9)	11,9 (6,9 - 16,9)	9,2 (5,0 - 13,4)	268

Resultaten samenhang tewerkstelling - gezondheidsindicatoren

Subjectieve gezondheid

Vragen

Voor de aanmaak van de indicator “subjectieve gezondheid” gebruikten we de volgende vraag:

SH.01.: Hoe is uw gezondheidstoestand in het algemeen? (zeer goed/goed/gaat wel (redelijk)/slecht/zeer slecht).

Deze vraag is opgenomen in de schriftelijke vragenlijst en diende door alle respondenten die ouder dan 15 jaar te worden ingevuld. Indien bij de bevraging gebruik gemaakt werd van een proxy, diende de schriftelijke vragenlijst niet te worden ingevuld.

Indicatoren

SH01_2 Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) (van 15 tot en met 64 jaar) met een slechte gezondheidstoestand

Aanbevelingen van de Wereld Gezondheidsorganisatie en van het ECHIM-project op Europees niveau dienden als basis voor het onderscheiden van de antwoorden “zeer goed” en “goed” van de antwoorden “redelijk”, “slecht” en “zeer slecht”.

Resultaten

Het percentage dat de eigen gezondheid als slecht beoordeelt, is hoger bij werklozen (30%) en niet-beroepsactieven (39%) dan bij werkenden (14%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage binnen de groep werkenden dat de eigen gezondheid als slecht beoordeelt, is hoger bij de deeltijds werkenden (18%) dan bij de voltijds werkenden (12%). Ook dit verschil is na correctie voor leeftijd en geslacht significant.

Beroepen met de hoogste percentages personen in slechte subjectieve gezondheid zijn: elementaire beroepen (25%), machinebedieners en assembleurs (19%), en dienstverlenend personeel (18%). Van de in de basistabel opgenomen economische sectoren, lijken de percentages personen in slechte subjectieve gezondheid het hoogst te zijn bij werknemers tewerkgesteld in de industrie, in de bouwnijverheid maar ook in de gezondheidszorg en dienstverlening (percentages rond de 20 procent).

Bij de groep die aangeeft in de loop van het voorbije jaar wegens persoonlijke gezondheidsproblemen afwezig te zijn geweest, is het percentage werkenden dat de eigen gezondheid als slecht beoordeelt hoger (19%) dan bij diegenen die in het voorbije jaar niet afwezig waren (9%).

Een slechte subjectieve gezondheid is ook gerelateerd aan de duur van de afwezigheid van het werk wegens gezondheidsproblemen. Bij diegenen die in het afgelopen jaar minder dan een week afwezig waren, geeft 11% een slechte subjectieve gezondheid aan, dit percentage stijgt tot 22% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren en tot 36% bij diegenen die een maand of langer

afwezig waren. Het verschil in het percentage werkenden die een slechte subjectieve gezondheid melden bij diegenen die geen enkele dag afwezig waren en diegenen met een afwezigheidsduur van een week tot een maand, respectievelijk diegenen met een afwezigheid van een maand of langer, is na correctie voor leeftijd en geslacht significant.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een slechte (zeer slechte to redelijke) subjectieve gezondheid, België

SH01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	17,6	(15,6-19,6)	15,5	(13,6-17,5)	2371
	Vrouwen	19,2	(17,2-21,3)	16,9	(14,9-19,1)	2594
LEEFTIJD						
	15-24	7,0	(4,3-9,7)	7,0	(4,7-10,2)	618
	25-34	11,5	(8,6-14,4)	11,4	(8,8-14,7)	985
	35-44	17,4	(14,3-20,4)	17,4	(14,6-20,6)	1087
	45-54	23,5	(20,3-26,7)	23,5	(20,5-26,8)	1159
	55-64	27,8	(24,1-31,4)	27,7	(24,2-31,5)	1116
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	13,6	(12,0-15,1)	11,3	(9,5-13,2)	3162
	Werkloos	30,5	(24,6-36,4)	28,5	(22,8-34,9)	409
	Niet beroepsactief	39,5	(35,0-44,0)	34,0	(28,9-39,6)	877
BEROEP						
	Managers	6,7	(3,2-10,2)	5,2	(3,0-8,9)	276
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	9,3	(7,0-11,7)	8,4	(6,3-11,1)	827
	Technici en verwante beroepen	12,6	(7,9-17,4)	10,7	(7,1-15,8)	414
	Administratief personeel	16,2	(11,2-21,3)	13,7	(9,6-19,2)	412
	Dienstverlenend personeel	18,1	(12,9-23,3)	16,7	(12,4-22,3)	392
	Land- en bosbouwers, vissers	5,9	(2,1-9,7)	4,6	(1,8-11,4)	32
	Ambachtlieden	9,9	(5,8-13,9)	9,0	(5,6-14,1)	267
	Machinebedieners, assembleurs	19,5	(12,3-26,8)	17,4	(11,4-25,5)	177
	Elementaire beroepen	25,1	(17,4-32,7)	22,9	(15,7-32,3)	259
	Beroepen bij de strijdkrachten	7,6	(0,0-22,8)	7,8	(1,0-40,5)	25
SECTOR						
	Industrie	20,7	(16,0-25,5)	17,1	(12,8-22,3)	475
	Bouwnijverheid	23,5	(16,7-30,4)	21,7	(15,1-30,2)	285
	Groot- en detailhandel	17,3	(12,6-22,1)	13,8	(10,0-18,6)	434
	Openbaar bestuur	19,4	(14,5-24,2)	15,0	(10,9-20,2)	434
	Onderwijs	11,4	(8,0-14,8)	8,2	(5,6-11,8)	394
	Gezondheidszorg en dienstverlening	20,7	(15,7-25,7)	16,0	(11,6-21,6)	519

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een slechte (zeer slechte to redelijke) subjectieve gezondheid, België

SH01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	13,2	(11,1-15,4)	11,9	(9,7-14,5)	1619
	Vrouwen	13,9	(11,5-16,3)	12,7	(10,2-15,6)	1543
LEEFTIJD						
	15-24	6,4	(1,5-11,4)	6,4	(2,9-13,5)	143
	25-34	8,8	(5,7-11,9)	8,8	(6,2-12,4)	774
	35-44	12,0	(9,1-14,8)	12,0	(9,4-15,1)	900
	45-54	16,8	(13,6-20,1)	16,9	(13,9-20,3)	883
	55-64	21,4	(16,8-26,0)	21,4	(17,1-26,4)	462
ZIEKTEVERLET						
	Ja	19,5	(16,6-22,4)	18,3	(15,1-22,0)	1323
	Neen	9,2	(7,5-10,9)	7,9	(6,2-10,0)	1831
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	9,2	(7,5-10,9)	7,9	(6,2-10,0)	1831
	<1 Week	10,9	(7,3-14,4)	10,5	(7,4-14,8)	667
	<1 Maand	22,5	(16,8-28,2)	20,7	(15,2-27,5)	370
	Een maand of langer	36,2	(28,7-43,8)	34,0	(26,9-41,8)	282

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Chronische aandoeningen

Vragen

De vraagstelling in verband met specifieke *chronische ziekten of aandoeningen* doorloopt een lijst met 38 aandoeningen aan de hand van de volgende vraag:

MA01.: Hebt u in de afgelopen 12 maanden één van de volgende ziekten of aandoeningen gehad?

Indicatoren

Op basis van MA.01. werd de jaarprevalentie berekend voor personen van 15 tot en met 64 jaar oud. Volgende indicatoren die daaruit resulteerden werden in onze analyses opgenomen:

MA06_1	Jaarprevalentie hoge bloeddruk
MA07_1	Jaarprevalentie hoog cholesterolgehalte in het bloed
MA10_1	Jaarprevalentie reumatoïde artritis
MA11_1	Jaarprevalentie artrose
MA12_1	Jaarprevalentie lage rugproblemen
MA13_1	Jaarprevalentie nekproblemen
MA14_1	Jaarprevalentie diabetes
MA15_1	Jaarprevalentie allergie
MA19_1	Jaarprevalentie ernstige hoofdpijn (zoals migraine)
MA21_1	Jaarprevalentie depressie
MA22_1	Jaarprevalentie schildklierlijden

Bijkomend selecteerden we een indicator voor *multimorbiditeit*:

MA_2 Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit (meer dan één van de volgende aandoeningen: artritis/artrose, kanker, diabetes, hoge bloeddruk, hartziekten en obstructieve longziekten)

Er werd uitgegaan van zes aandoeningen die in een Canadese studie geselecteerd werden om multimorbiditeit te bestuderen op basis van gegevens van een gezondheidsenquête. Bij het aanmaken van deze indicator werden artritis en artrose samengenomen omdat er van uitgegaan werd dat deze begrippen wel eens door elkaar gehaald worden.

Hoge bloeddruk

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met **hoge bloeddruk** in de afgelopen 12 maanden is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (22% versus 14% bij werklozen en 10% bij werkenden). Het verschil in percentage met hoge bloeddruk binnen de groep werkenden tegenover de groep werklozen, respectievelijk de niet-beroepsactieve bevolking, blijft ook na controle voor leeftijd en geslacht significant.

Het percentage personen met een bloeddruk is hoger bij deeltijds werkenden (12%), dan bij voltijds werkenden (9%). Na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil niet significant.

Beroepen met de hoogste percentages voor een hoge bloeddruk zijn: administratief personeel (14%), technici en aanverwante beroepen (13%), en elementaire beroepen (12%). We merken hierbij op dat de resultaten na standaardisatie voor leeftijd en geslacht voor de verschillende beroepsgroepen (veel) dichter bij elkaar liggen. Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met een hoge gerapporteerde bloeddruk het hoogst in de industrie (14,1%), de bouwnijverheid (13,8%) en de gezondheidszorg en dienstverlening (13,6%).

Bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen, is het percentage mensen met een hoge bloeddruk lager (8%), dan bij diegenen die niet afwezig van het werk was (11%). Dit verschil is echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De prevalentie van een hoge bloeddruk hangt niet samen met de duur van de afwezigheid van het werk: zoals hierboven vermeld, geeft 11% van diegenen die niet afwezig waren aan een hoge bloeddruk te hebben. Bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, gaat het om 7%; bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig was om 8% en bij diegenen die een maand of langer afwezig waren om 10%. Deze verschillen zijn niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, België

MA06_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	11,4	(9,8-13,0)	6,6	(5,3-8,0)	3389
	Vrouwen	11,1	(9,7-12,5)	6,3	(5,2-7,5)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,5-1,7)	1030
	25-34	2,0	(1,1-2,9)	2,0	(1,3-3,1)	1406
	35-44	8,6	(6,0-11,2)	8,6	(6,3-11,6)	1522
	45-54	15,4	(12,9-17,9)	15,4	(13,0-18,1)	1558
	55-64	27,3	(24,2-30,5)	27,3	(24,3-30,6)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	9,9	(8,6-11,3)	6,5	(5,3-7,9)	4208
	Werkloos	14,4	(10,7-18,1)	9,1	(6,7-12,3)	640
	Niet beroepsactief	22,3	(19,0-25,6)	8,9	(6,8-11,5)	1270
BEROEP						
	Managers	9,4	(3,7-15,1)	5,2	(2,7-9,7)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	8,1	(5,8-10,3)	5,9	(4,1-8,3)	1065
	Technici en verwante beroepen	12,6	(8,6-16,6)	7,7	(5,2-11,4)	534
	Administratief personeel	13,9	(8,3-19,6)	8,9	(5,4-14,5)	514
	Dienstverlenend personeel	7,9	(5,2-10,6)	5,7	(3,8-8,3)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	6,7	(0,8-12,5)	3,9	(1,2-11,7)	45
	Ambachtslieden	7,5	(4,4-10,7)	5,4	(3,2-9,1)	377
	Machinebedieners, assembleurs	8,4	(3,7-13,0)	5,4	(3,0-9,7)	219
	Elementaire beroepen	12,3	(7,9-16,7)	8,9	(5,8-13,4)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	5,2	(0,0-11,8)	4,2	(1,1-14,5)	31
SECTOR						
	Industrie	14,1	(9,4-18,9)	7,5	(4,8-11,5)	593
	Bouwnijverheid	13,8	(9,5-18,2)	9,1	(5,8-13,9)	408
	Groot- en detailhandel	8,8	(5,9-11,7)	4,8	(3,1-7,2)	601
	Openbaar bestuur	12,7	(9,1-16,2)	6,2	(4,3-8,9)	542
	Onderwijs	9,9	(6,6-13,2)	5,3	(3,6-7,9)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	13,6	(10,0-17,2)	7,7	(5,2-11,1)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, België

MA06_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	10,1	(8,0-12,1)	6,7	(5,1-8,8)	2187
	Vrouwen	9,7	(8,0-11,5)	6,6	(5,0-8,5)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	2,0	(0,0-4,0)	2,0	(0,7-5,4)	218
	25-34	1,6	(0,8-2,5)	1,6	(1,0-2,7)	1035
	35-44	7,8	(4,9-10,7)	7,8	(5,4-11,2)	1201
	45-54	13,9	(11,1-16,7)	13,9	(11,3-16,9)	1162
	55-64	25,8	(21,1-30,5)	25,8	(21,4-30,8)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	8,1	(6,4-9,9)	5,8	(4,3-7,7)	1621
	Neen	11,0	(9,1-12,9)	7,2	(5,6-9,2)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	11,0	(9,1-12,9)	7,2	(5,6-9,2)	2574
	<1 Week	7,1	(4,8-9,3)	5,5	(3,7-7,9)	830
	<1 Maand	8,1	(4,4-11,7)	5,5	(3,2-9,3)	447
	Een maand of langer	10,5	(6,7-14,2)	6,8	(4,4-10,3)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Hoog cholesterolgehalte in het bloed

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een **hoog cholesterolgehalte in het bloed** rapporteert voor de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (27% versus 13% van de werklozen en 10% van de werkenden). Enkel het verschil in aandeel van diegenen met hoge cholesterol binnen de groep werkenden tegenover diegenen met hoge cholesterol binnen de niet-beroepsactieve bevolking, blijft ook na controle voor leeftijd en geslacht significant.

Het tewerkstellingsregime (voltijds, deeltijds) vertoont geen samenhang met de melding een hoog cholesterolgehalte in het bloed te hebben.

Beroepen met de hoogste percentages voor een hoog cholesterolgehalte: ambachtslieden (10%), managers (14%), beroepen bij de strijdkrachten (17%) (deze laatste groep is echter zeer beperkt in aantal in de gezondheidsenquête). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met een hoog gemeld cholesterolgehalte het hoogst in het openbaar bestuur (15%), de industrie (14,1%) en de bouwnijverheid (12,4%).

Bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk vanwege ziekte, is het percentage personen dat een hoog cholesterolgehalte in het bloed meldt hoger (11%), dan bij diegenen die niet afwezig waren van het werk (9%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft het verschil significant.

Het percentage personen dat een hoog cholesterolgehalte in het bloed meldt, is het hoogst bij diegenen die een maand of langer afwezig waren van het werk (15%); Bij diegenen die een week tot een maand afwezig waren, gaat het om 13%; Bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, gaat het om 8%. Het verschil in percentage tussen zij die helemaal niet afwezig waren van het werk (9%) en diegenen die respectievelijk tussen een week en een maand, of een maand of langer afwezig waren, is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, België

MA07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	12,9	(11,4-14,4)	8,7	(7,3-10,2)	3381
	Vrouwen	11,0	(9,5-12,5)	7,1	(5,8-8,6)	3572
LEEFTIJD						
	15-24	2,0	(0,7-3,2)	2,0	(1,0-3,7)	1030
	25-34	3,0	(1,7-4,3)	3,0	(1,9-4,5)	1401
	35-44	7,4	(5,7-9,0)	7,3	(5,9-9,1)	1520
	45-54	15,7	(13,1-18,3)	15,7	(13,3-18,5)	1554
	55-64	30,0	(26,7-33,4)	30,0	(26,8-33,5)	1448
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	9,8	(8,6-11,0)	7,3	(5,9-9,1)	4198
	Werkloos	13,0	(9,5-16,6)	9,1	(6,6-12,6)	638
	Niet beroepsactief	26,8	(23,2-30,4)	13,0	(10,2-16,4)	1269
BEROEP						
	Managers	14,2	(8,2-20,2)	9,4	(5,7-15,0)	374
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	8,2	(6,1-10,4)	7,2	(5,2-9,8)	1062
	Technici en verwante beroepen	9,4	(6,4-12,4)	6,7	(4,4-9,9)	534
	Administratief personeel	9,6	(6,2-13,1)	7,1	(4,7-10,6)	513
	Dienstverlenend personeel	9,4	(6,3-12,6)	8,4	(5,6-12,4)	530
	Land- en bosbouwers, vissers	4,5	(0,0-10,5)	2,8	(0,8-9,7)	44
	Ambachtslieden	10,4	(6,4-14,5)	8,2	(5,2-12,8)	375
	Machinebedieners, assembleurs	9,4	(5,4-13,4)	6,7	(4,0-11,2)	219
	Elementaire beroepen	9,4	(5,7-13,1)	7,9	(5,1-12,1)	396
	Beroepen bij de strijdkrachten	17,4	(1,2-33,7)	16,2	(5,2-40,5)	31
SECTOR						
	Industrie	14,1	(10,6-17,5)	8,4	(5,8-12,0)	592
	Bouwnijverheid	12,4	(7,5-17,4)	8,4	(5,1-13,5)	407
	Groot- en detailhandel	12,0	(8,8-15,2)	8,2	(5,4-12,2)	600
	Openbaar bestuur	15,0	(10,8-19,2)	8,8	(5,9-13,0)	541
	Onderwijs	12,1	(8,1-16,2)	8,7	(5,9-12,8)	486
	Gezondheidszorg en dienstverlening	11,0	(7,9-14,1)	7,9	(5,3-11,5)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, België

MA07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	11,2	(9,5-13,0)	9,0	(7,1-11,3)	2181
	Vrouwen	8,2	(6,6-9,7)	6,5	(4,8-8,7)	2017
LEEFTIJD						
	15-24	3,5	(0,0-7,3)	3,4	(1,1-9,7)	218
	25-34	3,1	(1,6-4,6)	3,0	(1,9-4,9)	1032
	35-44	6,3	(4,7-7,9)	6,2	(4,8-8,0)	1199
	45-54	14,2	(11,4-17,1)	14,0	(11,5-16,9)	1159
	55-64	23,7	(19,1-28,3)	23,3	(19,0-28,3)	590
ZIEKTEVERLET						
	Ja	11,1	(9,1-13,1)	9,4	(7,1-12,5)	1615
	Neen	8,8	(7,3-10,3)	6,4	(5,0-8,1)	2570
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	8,8	(7,3-10,3)	6,4	(5,1-8,2)	2570
	<1 Week	8,1	(5,8-10,3)	7,3	(5,0-10,5)	828
	<1 Maand	13,1	(9,0-17,2)	10,8	(7,2-15,9)	445
	Een maand of langer	15,5	(10,3-20,7)	12,6	(8,3-18,7)	334

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Rheumatoïde artritis

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat **rheumatoïde artritis** rapporteert voor de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (12% versus 5% van de werklozen en 4% van de werkenden). Het verschil in percentage personen met rheumatoïde artritis bij de groep werkenden in vergelijking met het percentage teruggevonden bij de diegenen die niet-beroepsactief zijn, is na correctie voor leeftijd en geslacht, significant.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage met artritis hoger (8%) dan bij voltijds werkenden (3%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft dit verschil significant.

Uitgesproken verschillen in de prevalentie van rheumatoïde artritis tussen de onderscheiden beroepsgroepen kunnen niet worden waargenomen. Dit geldt tevens voor de zes sectoren opgenomen in de basistabellen.

Wie de laatste 12 maanden rheumatoïde artritis had, geeft vaker aan het voorbije jaar afwezig te zijn geweest van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen (7% vs 3% binnen de groep die niet afwezig was). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft het verschil significant.

Het aandeel met zelf-gerapporteerde artritis stijgt naar afwezigheidsduur: 11% in de groep die langer dan een maand afwezig was, 9% in de groep tussen een week en een maand afwezig, en 4% in de groep die minder dan een week afwezig was van het werk in het voorbije jaar. Enkel het verschil tussen het aandeel binnen de groep die geen dag afwezig was met het aandeel dat tussen een week en een maand, en het aandeel dat een maand of langer afwezig was, blijft significant nadat we corrigeren voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, België

MA10_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,5	(3,6-5,4)	3,4	(2,6-4,6)	3388
	Vrouwen	6,1	(5,0-7,2)	4,6	(3,7-5,8)	3577
LEEFTIJD	15-24	0,9	(0,0-1,7)	0,9	(0,3-2,3)	1030
	25-34	2,9	(1,5-4,4)	2,9	(1,7-4,8)	1406
	35-44	4,4	(2,8-6,0)	4,4	(3,1-6,3)	1522
	45-54	8,1	(6,3-10,0)	8,0	(6,4-10,0)	1557
	55-64	9,0	(7,1-10,9)	8,9	(7,2-11,0)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	4,2	(3,3-5,1)	3,1	(2,2-4,4)	4207
	Werkloos	4,7	(2,7-6,8)	3,7	(2,3-6,0)	640
	Niet beroepsactief	12,2	(9,7-14,7)	8,0	(5,7-11,2)	1270
BEROEP	Managers	3,2	(0,9-5,5)	2,4	(1,1-5,1)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	2,6	(1,2-4,0)	1,9	(1,0-3,6)	1065
	Technici en verwante beroepen	5,6	(2,4-8,8)	4,1	(2,2-7,6)	534
	Administratief personeel	2,7	(1,0-4,4)	2,0	(1,0-3,9)	514
	Dienstverlenend personeel	6,6	(2,9-10,2)	4,6	(2,6-8,2)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	5,6	(0,0-16,8)	4,9	(0,6-30,3)	45
	Ambachtslieden	5,1	(1,9-8,2)	5,0	(2,4-10,4)	377
	Machinebedieners, assembleurs	5,6	(1,9-9,4)	4,9	(2,4-9,8)	219
	Elementaire beroepen	4,4	(1,9-6,9)	3,1	(1,6-5,9)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	6,6	(0,0-19,7)	6,6	(0,9-36,5)	30
SECTOR	Industrie	5,3	(3,1-7,6)	4,1	(2,4-6,8)	593
	Bouwnijverheid	7,8	(4,2-11,5)	7,4	(4,0-13,4)	408
	Groot- en detailhandel	6,7	(3,5-9,9)	4,9	(3,0-8,0)	601
	Openbaar bestuur	5,4	(2,7-8,2)	3,8	(2,0-7,1)	541
	Onderwijs	4,5	(2,2-6,8)	3,0	(1,6-5,2)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	6,2	(3,4-9,0)	4,1	(2,3-7,0)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, België

MA10_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	3,6	(2,5-4,7)	2,8	(1,8-4,4)	2186
	Vrouwen	4,9	(3,4-6,3)	3,9	(2,6-5,6)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	1,3	(0,0-3,5)	1,3	(0,2-6,5)	218
	25-34	2,8	(1,0-4,5)	2,7	(1,4-5,1)	1035
	35-44	3,2	(1,7-4,8)	3,2	(2,0-5,2)	1201
	45-54	7,1	(5,0-9,1)	7,1	(5,3-9,4)	1161
	55-64	4,0	(2,3-5,7)	4,0	(2,6-6,1)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	6,7	(4,9-8,5)	5,4	(3,6-7,9)	1620
	Neen	2,6	(1,7-3,4)	2,0	(1,3-3,0)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	2,6	(1,7-3,4)	2,0	(1,3-3,0)	2574
	<1 Week	3,8	(1,8-5,7)	3,1	(1,8-5,3)	830
	<1 Maand	8,7	(4,6-12,9)	6,9	(3,7-12,5)	447
	Een maand of langer	11,0	(6,2-15,8)	8,8	(5,3-14,2)	335

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Artrose

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat **artrose** rapporteert voor de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (25%). Bij de werkloze bevolking gaat het om 11%, bij de werkende bevolking om 8%. Enkel het verschil in percentage bij werkende bevolking in vergelijking met het percentage personen dat artrose rapporteert bij de niet-beroepsactieve bevolking, is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage personen met artrose hoger (12%) dan bij voltijds werkenden (7%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft het verschil niet significant.

Beroepen met de hoogste percentages voor artrose zijn: elementaire beroepen (14%), machinebedieners, assembleurs (11%), dienstverlenend personeel (11%). Ook voor beroepen bij de strijdkrachten ligt het percentage met artrose op 11%, maar dit is een erg kleine groep respondenten. Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met artrose het hoogst in bouwnijverheid (14,3%), het openbaar bestuur (13,6%) en de gezondheidszorg en dienstverlening (12,9%). We merken op dat, na correctie voor leeftijd en geslacht, de percentages spectaculair dalen, dit als gevolg van de samenhang tussen leeftijd en artrose. Eenmaal voor leeftijd (en geslacht) gecontroleerd, verdwijnen de verschillen in percentages mensen met artrose tussen de onderscheiden industriële sectoren.

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat artrose rapporteert, is dubbel zo hoog bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen (12%) dan bij de groep personen die niet afwezig was van het werk (6%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel van de groep personen met zelf-gerapporteerde artrose stijgt naar afwezigheidsduur: 6% bij diegenen die niet afwezig waren, 8% bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, 15% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren, tot 18% in de groep die een maand of langer afwezig was. Vergeleken met het percentage personen met artrose teruggevonden bij diegenen die niet afwezig waren, zijn de percentages bij diegenen die tussen een week en een maand, of een maand of langer afwezig waren, significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met artrose in de afgelopen 12 maanden, België

MA11_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	8,1	(7,0-9,3)	4,0	(2,9-5,3)	3387
	Vrouwen	12,6	(11,1-14,1)	6,5	(4,9-8,5)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,2)	1030
	25-34	3,2	(1,7-4,8)	3,1	(1,9-5,1)	1406
	35-44	5,5	(4,0-7,0)	5,4	(4,1-7,1)	1522
	45-54	14,6	(12,1-17,0)	14,2	(12,0-16,7)	1557
	55-64	26,6	(23,4-29,8)	26,3	(23,2-29,6)	1449
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	8,4	(7,3-9,5)	4,8	(3,3-7,0)	4208
	Werkloos	10,8	(7,9-13,7)	5,6	(3,5-8,7)	640
	Niet beroepsactief	24,8	(21,4-28,2)	8,7	(6,0-12,6)	1268
BEROEP						
	Managers	5,4	(2,3-8,4)	2,9	(1,5-5,5)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	5,9	(4,1-7,7)	3,8	(2,4-5,9)	1065
	Technici en verwante beroepen	7,8	(4,8-10,8)	4,2	(2,4-7,2)	534
	Administratief personeel	7,5	(4,7-10,3)	4,1	(2,4-6,9)	514
	Dienstverlenend personeel	10,8	(6,8-14,8)	6,7	(4,1-10,8)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	6,5	(0,0-15,3)	4,2	(1,3-13,4)	45
	Ambachtslieden	8,3	(4,5-12,0)	6,8	(3,7-12,0)	377
	Machinebedieners, assembleurs	11,4	(6,2-16,6)	8,5	(4,7-14,9)	219
	Elementaire beroepen	14,5	(9,7-19,3)	9,2	(5,3-15,6)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	11,2	(0,0-26,6)	10,6	(2,5-35,6)	31
SECTOR						
	Industrie	11,0	(7,8-14,2)	0,6	(0,4-1,0)	593
	Bouwnijverheid	14,3	(9,5-19,0)	1,2	(0,8-1,9)	407
	Groot- en detailhandel	12,0	(8,3-15,7)	0,7	(0,5-1,0)	601
	Openbaar bestuur	13,6	(9,6-17,5)	0,7	(0,5-1,1)	541
	Onderwijs	10,4	(7,0-13,8)	0,5	(0,4-0,8)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	12,9	(9,5-16,2)	0,7	(0,5-1,0)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met artrose in de afgelopen 12 maanden, België

MA11_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	7,5	(6,0-8,9)	4,7	(3,1-6,9)	2187
	Vrouwen	9,4	(7,7-11,2)	6,1	(4,1-9,0)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	0,7	(0,0-2,1)	0,7	(0,1-4,9)	218
	25-34	3,2	(1,3-5,1)	3,2	(1,8-5,7)	1035
	35-44	4,8	(3,2-6,3)	4,8	(3,4-6,6)	1201
	45-54	12,4	(9,8-15,1)	12,5	(10,1-15,3)	1162
	55-64	21,4	(17,1-25,7)	21,4	(17,4-26,1)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	11,9	(9,8-14,1)	8,2	(5,6-11,9)	1621
	Neen	6,0	(4,8-7,2)	3,5	(2,3-5,2)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	6,0	(4,8-7,2)	3,5	(2,3-5,3)	2574
	<1 Week	7,6	(5,0-10,1)	5,5	(3,4-8,7)	830
	<1 Maand	15,0	(10,5-19,6)	10,3	(6,4-16,1)	447
	Een maand of langer	18,2	(12,7-23,7)	11,8	(7,1-18,8)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Lage rugproblemen

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een (zelf-gerapporteerd) **lage rugprobleem** in de voorbije 12 maanden, is hoger bij de niet-beroepsactieve (28%) en werkloze bevolking (25%) dan bij de werkende bevolking (17%), verschillen die significant zijn na correctie voor leeftijd en geslacht.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage personen dat een lage rugprobleem meldt (21%), hoger dan bij voltijds werkenden (16%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft het verschil significant.

Beroepen met de hoogste percentages voor een lage rugprobleem zijn: elementaire beroepen (25%), ambachtlieden (21%), en machinebedieners en assembleurs (21%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met lage rugproblemen – wellicht niet verwonderlijk - het hoogst in bouwnijverheid (25,2%), de gezondheidszorg en dienstverlening (23%) en de industrie (21%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een lage rugprobleem rapporteert, is dubbel zo hoog bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig was van het werk wegens gezondheidsproblemen (24%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig van het werk was (12%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel van de groep personen met een lage rugprobleem stijgt met de afwezigheidsduur: 12% bij diegenen die niet afwezig waren, 17% bij diegenen die minder dan een week afwezig was, 30% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren, en tot 33% in de groep die langer dan een maand afwezig was. Vergeleken met het percentage teruggevonden bij diegenen die niet afwezig waren, zijn de percentages die langer afwezig waren van het werk, significant hoger na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA12_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,8	(15,1-18,5)	15,2	(13,6-17,1)	3387
	Vrouwen	19,4	(17,6-21,3)	17,6	(15,7-19,6)	3577
LEEFTIJD	15-24	5,8	(3,8-7,9)	5,8	(4,1-8,3)	1030
	25-34	14,9	(11,9-18,0)	14,9	(12,1-18,2)	1405
	35-44	18,6	(15,9-21,3)	18,6	(16,1-21,4)	1522
	45-54	22,6	(19,8-25,3)	22,5	(19,9-25,4)	1557
	55-64	25,9	(22,8-29,1)	25,9	(22,9-29,1)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	17,0	(15,4-18,6)	14,5	(12,7-16,5)	4207
	Werkloos	25,4	(20,8-30,1)	23,2	(18,7-28,3)	640
	Niet beroepsactief	28,0	(24,5-31,6)	22,1	(18,7-26,0)	1269
BEROEP	Managers	11,3	(7,2-15,5)	9,4	(6,2-13,9)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	14,7	(11,6-17,7)	12,6	(9,9-15,9)	1064
	Technici en verwante beroepen	18,3	(13,7-22,9)	15,6	(11,8-20,5)	534
	Administratief personeel	17,2	(12,4-22,0)	14,7	(10,5-20,0)	514
	Dienstverlenend personeel	13,2	(9,3-17,0)	11,4	(8,5-15,1)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	2,3	(0,0-5,1)	2,0	(0,7-6,1)	45
	Ambachtslieden	20,7	(15,3-26,0)	20,0	(15,0-26,3)	377
	Machinebedieners, assembleurs	20,7	(14,2-27,2)	19,0	(13,4-26,2)	219
	Elementaire beroepen	24,8	(19,1-30,5)	21,7	(16,7-27,7)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	17,9	(0,1-35,7)	17,2	(6,1-39,8)	31
SECTOR	Industrie	21,0	(17,0-25,1)	16,6	(12,8-21,3)	593
	Bouwnijverheid	25,2	(19,4-31,0)	21,6	(16,2-28,2)	407
	Groot- en detailhandel	18,9	(14,4-23,3)	15,5	(11,8-20,2)	601
	Openbaar bestuur	18,1	(13,7-22,4)	14,0	(10,4-18,5)	542
	Onderwijs	16,7	(12,4-21,0)	13,3	(9,6-18,1)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	23,0	(18,5-27,6)	18,8	(14,7-23,9)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA12_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	16,5	(14,4-18,6)	14,5	(12,4-16,9)	2186
	Vrouwen	17,5	(15,0-19,9)	15,4	(13,0-18,2)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	6,7	(2,6-10,8)	6,7	(3,6-12,1)	218
	25-34	14,3	(10,8-17,9)	14,4	(11,2-18,3)	1034
	35-44	17,2	(14,2-20,1)	17,2	(14,5-20,3)	1201
	45-54	20,1	(17,1-23,2)	20,2	(17,3-23,4)	1162
	55-64	19,1	(14,9-23,3)	19,1	(15,3-23,7)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	24,2	(21,2-27,1)	21,8	(18,7-25,2)	1621
	Neen	12,2	(10,5-13,9)	10,4	(8,7-12,3)	2573
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	12,2	(10,5-13,9)	10,4	(8,7-12,3)	2573
	<1 Week	17,5	(13,8-21,2)	15,8	(12,2-20,1)	830
	<1 Maand	29,8	(24,0-35,5)	26,8	(21,5-32,8)	447
	Een maand of langer	33,1	(25,9-40,2)	29,9	(23,4-37,3)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Nekproblemen

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een zelf-gerapporteerd **nekprobleem** in de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (19%). Binnen de werkloze bevolking rapporteert 10% een nekprobleem, bij de werkende bevolking is dit 9%. Het verschil in aandeel van diegenen met een nekprobleem binnen de groep werkenden tegenover diegenen met een nekprobleem binnen de niet-beroepsactieve bevolking, blijft ook na controle voor leeftijd en geslacht significant.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage met een nekprobleem hoger (15%) dan bij voltijds werkenden (7%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft het verschil significant.

Beroepen met de hoogste percentages voor nekpijn zijn: beroepen bij de strijdkrachten (17% - opgepast voor de interpretatie, want het gaat om een kleine groep), elementaire beroepen (11%), en technici en verwante beroepen (12%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met nekproblemen het hoogst bij personen tewerkgesteld in het openbaar bestuur (15,1%), de gezondheidszorg en dienstverlening (14%) en het onderwijs (12%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een nekprobleem rapporteert, is meer dan dubbel zo hoog bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig was van het werk wegens gezondheidsproblemen (14%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig van het werk was (6%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel met van de groep personen met een nekprobleem stijgt met afwezigheidsduur: 6% bij diegenen die niet afwezig waren, 11% bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, 16% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren, tot 19% in de groep die langer dan een maand afwezig was. Vergeleken met het percentage teruggevonden bij diegenen die niet afwezig waren, zijn de percentages die langer afwezig waren van het werk, significant hoger na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA13_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,6	(6,4-8,8)	6,0	(5,0-7,1)	3388
	Vrouwen	12,7	(11,2-14,3)	10,2	(8,9-11,8)	3577
LEEFTIJD	15-24	2,7	(1,4-4,0)	2,6	(1,6-4,2)	1030
	25-34	3,7	(2,5-5,0)	3,6	(2,5-5,0)	1406
	35-44	10,7	(8,6-12,9)	10,4	(8,5-12,7)	1522
	45-54	15,6	(13,2-17,9)	15,1	(12,9-17,6)	1557
	55-64	15,9	(13,3-18,6)	15,5	(13,1-18,3)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	9,0	(7,8-10,1)	6,3	(5,2-7,6)	4208
	Werkloos	9,9	(6,9-12,8)	7,4	(5,3-10,4)	640
	Niet beroepsactief	19,4	(16,2-22,6)	11,7	(9,1-14,9)	1269
BEROEP	Managers	7,3	(3,9-10,6)	4,6	(2,8-7,7)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	7,4	(5,4-9,5)	4,9	(3,5-6,8)	1065
	Technici en verwante beroepen	12,5	(8,2-16,7)	7,9	(5,3-11,5)	534
	Administratief personeel	9,0	(5,9-12,1)	5,5	(3,8-8,1)	514
	Dienstverlenend personeel	8,7	(5,8-11,5)	5,2	(3,6-7,7)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	4,1	(0,0-9,2)	3,3	(1,1-9,3)	45
	Ambachtlieden	8,2	(4,7-11,7)	8,2	(5,2-12,8)	377
	Machinebedieners, assembleurs	9,2	(4,7-13,7)	7,7	(4,4-13,1)	219
	Elementaire beroepen	10,8	(6,9-14,8)	6,6	(4,3-10,1)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	16,7	(0,0-34,3)	18,2	(6,0-43,6)	31
SECTOR	Industrie	8,6	(5,9-11,3)	4,7	(3,0-7,4)	593
	Bouwnijverheid	11,9	(7,7-16,2)	8,5	(5,2-13,7)	407
	Groot- en detailhandel	10,3	(7,3-13,4)	5,6	(3,6-8,5)	601
	Openbaar bestuur	15,1	(10,9-19,4)	8,0	(5,2-12,1)	542
	Onderwijs	12,0	(8,1-15,9)	5,7	(3,6-8,9)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	14,0	(10,1-17,8)	6,7	(4,4-10,2)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA13_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	7,0	(5,7-8,4)	4,8	(3,8-6,2)	2187
	Vrouwen	11,2	(9,3-13,0)	7,9	(6,3-9,9)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	1,6	(0,2-3,0)	1,6	(0,6-3,8)	218
	25-34	2,5	(1,4-3,7)	2,5	(1,6-3,9)	1035
	35-44	10,1	(7,7-12,5)	9,9	(7,8-12,6)	1201
	45-54	13,0	(10,5-15,5)	13,0	(10,7-15,7)	1162
	55-64	13,1	(9,7-16,5)	13,0	(10,0-16,7)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	13,7	(11,5-16,0)	9,9	(8,0-12,3)	1621
	Neen	5,9	(4,8-7,0)	3,8	(3,0-4,9)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	5,9	(4,8-7,0)	3,8	(3,0-4,9)	2574
	<1 Week	10,6	(7,7-13,4)	7,9	(5,8-10,7)	830
	<1 Maand	15,6	(10,7-20,4)	11,1	(7,8-15,6)	447
	Een maand of langer	19,0	(13,5-24,4)	13,3	(9,3-18,6)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Zelf-gerapporteerde diabetes

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met zelf-gerapporteerde **diabetes** in de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (7%). Binnen de werkloze bevolking rapporteert 6% diabetes, bij de werkende bevolking is dit 2%. Het verschil in aandeel van diegenen met diabetes binnen de groep werkenden tegenover diegenen met diabetes binnen de niet-beroepsactieve en de werkloze bevolking, blijft ook na controle voor leeftijd en geslacht significant.

Het tewerkstellingsregime (voltijds, deeltijds) vertoont geen samenhang met de melding van diabetes.

Afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen, noch duur van de afwezigheid, is gerelateerd met zelfgerapporteerde diabetes.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, België

MA14_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	3,4	(2,6-4,2)	1,9	(1,4-2,7)	3389
	Vrouwen	3,1	(2,3-3,8)	1,7	(1,2-2,4)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	0,4	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,7)	1030
	25-34	0,6	(0,3-0,9)	0,6	(0,3-1,0)	1406
	35-44	1,5	(0,8-2,1)	1,5	(0,9-2,3)	1522
	45-54	5,3	(3,6-7,0)	5,3	(3,8-7,2)	1558
	55-64	7,9	(6,2-9,5)	7,8	(6,3-9,7)	1450
TWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	2,3	(1,7-2,9)	1,5	(1,0-2,3)	4208
	Werkloos	5,8	(3,2-8,3)	3,7	(2,2-6,1)	640
	Niet beroepsactief	7,5	(5,5-9,5)	3,1	(1,9-5,0)	1270
BEROEP						
	Managers	1,9	(0,3-3,6)	1,1	(0,4-2,8)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	1,9	(0,9-2,8)	1,6	(0,9-2,8)	1065
	Technici en verwante beroepen	3,4	(1,5-5,2)	2,2	(1,2-4,3)	534
	Administratief personeel	2,2	(0,2-4,2)	1,5	(0,6-3,8)	514
	Dienstverlenend personeel	2,5	(1,0-4,0)	2,1	(1,1-3,9)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	45
	Ambachtslieden	2,6	(0,3-4,9)	1,8	(0,7-4,5)	377
	Machinebedieners, assembleurs	5,0	(1,5-8,5)	3,1	(1,3-7,5)	219
	Elementaire beroepen	0,8	(0,1-1,5)	0,6	(0,3-1,7)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	31
SECTOR						
	Industrie	4,5	(2,2-6,8)	2,6	(1,3-5,1)	593
	Bouwnijverheid	4,4	(1,7-7,1)	3,1	(1,5-6,4)	408
	Groot- en detailhandel	2,6	(1,1-4,0)	1,5	(0,8-2,8)	601
	Openbaar bestuur	3,3	(0,9-5,6)	1,8	(0,8-4,0)	542
	Onderwijs	1,5	(0,4-2,7)	0,9	(0,4-2,1)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	3,0	(1,4-4,6)	1,8	(0,9-3,5)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, België

MA14_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	3,0	(2,0-4,0)	2,3	(1,4-3,6)	2187
	Vrouwen	1,6	(1,0-2,2)	1,2	(0,8-1,9)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	1,3	(0,0-3,8)	1,2	(0,2-8,0)	218
	25-34	0,6	(0,2-0,9)	0,5	(0,3-1,0)	1035
	35-44	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,5-1,7)	1201
	45-54	3,8	(2,2-5,4)	3,6	(2,3-5,4)	1162
	55-64	6,0	(3,8-8,2)	5,7	(3,9-8,2)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	2,1	(1,4-2,9)	1,7	(1,0-2,8)	1621
	Neen	2,4	(1,6-3,3)	1,6	(1,0-2,5)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	2,4	(1,6-3,3)	1,6	(1,0-2,5)	2574
	<1 Week	1,9	(0,8-3,0)	1,6	(0,8-3,1)	830
	<1 Maand	1,7	(0,5-3,0)	1,2	(0,5-3,1)	447
	Een maand of langer	3,4	(1,6-5,2)	2,5	(1,3-4,7)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Allergie

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met zelf-gerapporteerde **allergie** in de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (16%). Bij de werkende bevolking gaat het om 15%, bij de werkloze bevolking om 12%. Deze verschillen zijn echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage met allergie hoger (19%) dan bij voltijds werkenden (14%), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages voor allergie zijn: technici en aanverwante beroepen (19%), intellectuelen, wetenschappers en artiesten (18%), dienstverlenend personeel (17%) en elementaire beroepen (17%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen die allergie meldden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in het openbaar bestuur, het onderwijs en de gezondheidszorg en dienstverlening (telkens 20%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een allergie rapporteert, is hoger bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen (19%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig waren van het werk (13%). Dit verschil is echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Naar afwezigheidsduur vinden we het grootste aandeel personen met allergie in de groep die een week tot een maand afwezig was (21%). In de groep die minder dan een week afwezig was vinden we 18% personen met allergie terug, alsook in de groep die een maand of langer afwezig was. Controleren we voor geslacht en leeftijd, dan blijkt het verschil tussen diegenen die niet afwezig waren en diegenen die minder dan een week, respectievelijk tussen een week en een maand afwezig waren, significant.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met allergie in de afgelopen 12 maanden, België

MA15_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	13,2	(11,6-14,9)	13,1	(11,6-14,9)	3389
	Vrouwen	17,3	(15,5-19,1)	17,2	(15,5-19,1)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	16,2	(12,7-19,7)	16,1	(12,9-19,9)	1030
	25-34	16,1	(13,5-18,8)	16,0	(13,5-18,8)	1406
	35-44	17,8	(15,1-20,6)	17,8	(15,1-20,7)	1522
	45-54	13,7	(11,4-16,1)	13,6	(11,4-16,1)	1558
	55-64	12,5	(10,0-15,1)	12,4	(10,1-15,2)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	15,3	(13,6-16,9)	15,2	(13,4-17,3)	4208
	Werkloos	12,0	(8,5-15,4)	12,0	(8,9-16,0)	640
	Niet beroepsactief	16,3	(13,1-19,5)	18,3	(14,8-22,3)	1270
BEROEP						
	Managers	12,0	(7,9-16,0)	13,1	(9,2-18,2)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	18,4	(15,2-21,5)	18,4	(15,1-22,2)	1065
	Technici en verwante beroepen	19,1	(14,3-23,8)	19,7	(15,2-25,2)	534
	Administratief personeel	13,1	(9,3-17,0)	13,5	(10,0-18,0)	514
	Dienstverlenend personeel	17,4	(12,5-22,4)	16,9	(12,6-22,4)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	3,0	(0,0-9,4)	3,2	(0,4-19,7)	45
	Ambachtslieden	10,3	(4,7-15,9)	10,6	(6,0-18,0)	377
	Machinebedieners, assembleurs	10,3	(5,4-15,2)	10,7	(6,4-17,3)	219
	Elementaire beroepen	16,6	(11,2-21,9)	16,5	(11,7-22,7)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	6,5	(0,0-16,1)	6,7	(1,7-23,2)	31
SECTOR						
	Industrie	13,8	(10,1-17,4)	14,2	(10,6-18,6)	593
	Bouwnijverheid	7,4	(4,5-10,3)	7,4	(4,9-11,1)	408
	Groot- en detailhandel	13,0	(9,5-16,5)	13,3	(10,1-17,3)	601
	Openbaar bestuur	19,8	(15,2-24,4)	20,5	(16,0-25,8)	542
	Onderwijs	19,8	(14,9-24,7)	19,9	(15,1-25,9)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	20,0	(15,5-24,5)	20,0	(15,7-25,2)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met allergie in de afgelopen 12 maanden, België

MA15_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	13,4	(11,3-15,5)	13,5	(11,3-16,1)	2187
	Vrouwen	17,3	(15,0-19,7)	17,5	(15,0-20,3)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	23,3	(13,1-33,5)	23,3	(14,6-35,1)	218
	25-34	15,6	(12,5-18,6)	15,6	(12,7-18,9)	1035
	35-44	17,9	(14,8-20,9)	17,8	(15,0-21,1)	1201
	45-54	12,8	(10,2-15,4)	12,8	(10,5-15,6)	1162
	55-64	10,5	(7,4-13,7)	10,5	(7,8-14,1)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	18,9	(16,0-21,8)	18,8	(15,7-22,3)	1621
	Neen	12,9	(11,1-14,8)	13,3	(11,3-15,5)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	12,9	(11,1-14,8)	13,3	(11,3-15,5)	2574
	<1 Week	18,3	(14,6-22,1)	18,1	(14,5-22,2)	830
	<1 Maand	20,5	(14,5-26,5)	20,6	(15,1-27,5)	447
	Een maand of langer	17,8	(12,0-23,5)	17,6	(12,3-24,5)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Ernstige hoofdpijn zoals migraine

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met zelf-gerapporteerde **ernstige hoofdpijn zoals migraine** in de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve (13%) en werkloze bevolkingsgroep (11%). Binnen de werkende bevolking rapporteert 9% ernstige hoofdpijn. Het verschil in percentages met ernstige hoofdpijn tussen de werkende bevolking en de niet-beroepsactieve bevolking is significant na controle voor leeftijd en geslacht.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage met ernstige hoofdpijn hoger (17%) dan bij voltijds werkenden (7%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt dit een significant verschil.

Beroepen met de hoogste percentages voor een ernstige hoofdpijn zijn: elementaire beroepen (18%), administratief personeel (12%) en technici en aanverwante beroepen (9%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen die ernstige hoofdpijn meldden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in de gezondheidszorg en dienstverlening (13%), het onderwijs (11%) en de groot- en detailhandel (9%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een ernstige hoofdpijn rapporteert, is hoger bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen (12%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig van het werk was (7%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel met van de groep personen met ernstige hoofdpijn stijgt met afwezigheidsduur: 7% bij diegenen die niet afwezig waren, 9% bij diegenen die minder dan een week afwezig was, 13% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren, tot 18% in de groep die langer dan een maand afwezig was. Vergeleken met het percentage teruggevonden bij diegenen die niet afwezig waren, zijn de percentages van personen met ernstige hoofdpijn die een week tot een maand, of een maand of langer afwezig waren van het werk na, correctie voor leeftijd en geslacht significant hoger.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, België

MA19_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	5,3	(4,4-6,3)	5,1	(4,2-6,1)	3389
	Vrouwen	13,9	(12,2-15,6)	13,3	(11,7-15,1)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	5,8	(3,6-8,0)	5,3	(3,6-7,7)	1030
	25-34	12,0	(9,5-14,6)	10,9	(8,7-13,5)	1406
	35-44	11,1	(9,0-13,2)	10,1	(8,4-12,2)	1522
	45-54	11,4	(9,2-13,7)	10,3	(8,3-12,6)	1558
	55-64	6,6	(4,9-8,2)	5,9	(4,5-7,6)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	9,2	(8,0-10,4)	7,3	(6,2-8,6)	4208
	Werkloos	11,4	(8,3-14,5)	9,9	(7,5-13,0)	640
	Niet beroepsactief	12,6	(10,0-15,2)	12,1	(9,6-15,0)	1270
BEROEP						
	Managers	3,8	(1,6-6,0)	3,5	(1,9-6,2)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	9,0	(6,5-11,5)	6,2	(4,5-8,5)	1065
	Technici en verwante beroepen	9,5	(6,2-12,9)	7,5	(5,1-10,9)	534
	Administratief personeel	12,5	(8,1-16,9)	9,6	(6,5-14,0)	514
	Dienstverlenend personeel	9,8	(6,3-13,4)	6,2	(4,2-9,2)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	2,3	(0,0-7,1)	3,0	(0,5-17,5)	45
	Ambachtlieden	4,1	(2,0-6,2)	5,8	(3,4-9,6)	377
	Machinebedieners, assembleurs	8,1	(3,6-12,5)	9,5	(5,3-16,7)	219
	Elementaire beroepen	17,7	(11,9-23,5)	12,6	(8,5-18,5)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,8	(0,0-2,3)	1,0	(0,1-7,1)	31
SECTOR						
	Industrie	8,9	(6,1-11,8)	9,7	(7,0-13,4)	593
	Bouwnijverheid	6,2	(3,7-8,7)	8,3	(5,4-12,6)	408
	Groot- en detailhandel	9,4	(6,3-12,5)	7,9	(5,6-11,1)	601
	Openbaar bestuur	6,5	(4,1-8,9)	5,9	(3,9-8,9)	542
	Onderwijs	10,8	(7,2-14,3)	7,6	(5,2-10,8)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	13,1	(9,7-16,6)	8,9	(6,5-12,1)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, België

MA19_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	4,6	(3,4-5,8)	4,1	(3,1-5,4)	2187
	Vrouwen	14,3	(12,1-16,5)	13,0	(10,8-15,4)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	7,0	(3,0-11,0)	6,2	(3,5-10,8)	218
	25-34	9,9	(7,1-12,6)	8,8	(6,6-11,7)	1035
	35-44	10,6	(8,2-12,9)	9,4	(7,4-11,7)	1201
	45-54	9,3	(6,9-11,7)	8,4	(6,4-11,1)	1162
	55-64	5,4	(3,1-7,7)	4,8	(3,0-7,5)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	12,1	(9,8-14,3)	9,4	(7,4-11,9)	1621
	Neen	7,3	(6,0-8,7)	6,2	(5,0-7,6)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	7,3	(6,0-8,7)	6,2	(5,0-7,6)	2574
	<1 Week	9,1	(6,3-11,9)	7,2	(5,2-10,0)	830
	<1 Maand	13,4	(8,9-17,9)	10,9	(7,3-15,9)	447
	Een maand of langer	17,7	(12,3-23,1)	13,0	(9,0-18,4)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Zelf-gerapporteerde depressie

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met zelf-gerapporteerde **depressie** in de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolkingsgroep (17%). Binnen de werkloze bevolking geeft 12% aan het voorbije jaar gekampt te hebben met een depressie. Binnen de werkende bevolking gaat het om 4%. Na correctie voor leeftijd en geslacht zijn de verschillen tussen de werkende bevolking en de niet-beroepsactieve en werkloze bevolking, significant.

Bij deeltijds werkenden ligt het percentage met een depressie hoger (7%) dan bij voltijds werkenden (3%), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages voor depressie zijn: administratieve beroepen (6%), dienstverlenend personeel en elementaire beroepen (voor beide 5%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen die een depressie meldden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in het openbaar bestuur (10%) en de gezondheidszorg en dienstverlening (9%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een depressie rapporteert, is hoger bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen (6%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig van het werk was (2%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel met van de groep personen dat een depressie rapporteert, stijgt met afwezigheidsduur: 2% bij diegenen die niet afwezig of minder dan een week afwezig waren, 5% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren en 18% in de groep die langer dan een maand afwezig was. Vergeleken met het percentage teruggevonden bij diegenen die niet afwezig waren, zijn de percentages bij diegenen die een week tot een maand, of een maand of langer afwezig waren van het werk, na correctie voor leeftijd en geslacht, significant hoger.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar met depressie in de afgelopen 12 maanden, België)

MA21_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	4,9	(4,0-5,9)	3,8	(3,1-4,7)	3389
	Vrouwen	7,6	(6,4-8,8)	6,0	(4,9-7,2)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	1,1	(0,5-1,7)	1,1	(0,6-1,9)	1030
	25-34	3,4	(2,2-4,5)	3,3	(2,3-4,6)	1406
	35-44	6,8	(5,1-8,4)	6,6	(5,1-8,5)	1522
	45-54	8,8	(7,0-10,7)	8,6	(7,0-10,6)	1558
	55-64	10,0	(7,8-12,3)	9,8	(7,8-12,3)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	3,7	(3,0-4,5)	2,7	(2,2-3,5)	4208
	Werkloos	12,3	(8,9-15,7)	10,7	(7,9-14,4)	640
	Niet beroepsactief	17,1	(14,1-20,1)	13,6	(10,7-17,2)	1270
BEROEP						
	Managers	1,1	(0,0-2,4)	0,8	(0,2-2,4)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	3,4	(1,9-5,0)	2,4	(1,4-4,0)	1065
	Technici en verwante beroepen	3,8	(2,0-5,7)	2,5	(1,4-4,4)	534
	Administratief personeel	6,3	(3,8-8,7)	4,2	(2,6-6,6)	514
	Dienstverlenend personeel	5,3	(2,9-7,6)	3,5	(2,1-5,8)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	45
	Ambachtslieden	1,0	(0,0-1,9)	0,9	(0,3-2,5)	377
	Machinebedieners, assembleurs	4,4	(1,3-7,6)	3,7	(1,8-7,8)	219
	Elementaire beroepen	4,9	(2,0-7,9)	3,2	(1,7-6,1)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,8	(0,0-2,3)	0,7	(0,1-5,4)	31
SECTOR						
	Industrie	4,9	(3,0-6,8)	3,5	(2,2-5,6)	593
	Bouwnijverheid	7,4	(3,2-11,5)	6,3	(3,5-11,2)	408
	Groot- en detailhandel	4,9	(3,0-6,8)	3,4	(2,2-5,4)	601
	Openbaar bestuur	10,1	(6,7-13,4)	6,9	(4,6-10,2)	542
	Onderwijs	4,5	(2,3-6,7)	2,8	(1,7-4,9)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	9,0	(6,0-12,0)	5,8	(3,8-8,6)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met depressie in de afgelopen 12 maanden, België

MA21_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	2,5	(1,7-3,3)	1,8	(1,2-2,7)	2187
	Vrouwen	5,1	(3,9-6,3)	3,7	(2,7-5,2)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	0,6	(0,0-1,5)	0,6	(0,1-2,4)	218
	25-34	1,9	(1,0-2,7)	1,8	(1,1-2,9)	1035
	35-44	4,3	(2,7-5,8)	4,0	(2,8-5,7)	1201
	45-54	4,9	(3,3-6,5)	4,8	(3,4-6,7)	1162
	55-64	4,9	(2,8-7,0)	4,7	(3,0-7,3)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	6,5	(4,9-8,0)	4,6	(3,3-6,4)	1621
	Neen	2,0	(1,3-2,6)	1,4	(0,9-2,1)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	2,0	(1,3-2,6)	1,4	(0,9-2,1)	2574
	<1 Week	2,2	(1,0-3,5)	1,6	(0,9-3,0)	830
	<1 Maand	5,4	(3,1-7,8)	3,8	(2,3-6,3)	447
	Een maand of langer	18,1	(12,6-23,6)	12,9	(8,7-18,8)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Schildklierlijden

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met zelf-gerapporteerd **schildklierlijden** in de voorbije 12 maanden, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve (10%) en werkloze (9%) bevolkingsgroepen. Bij de werkende bevolking gaat het om 4%. Corrigeren we deze cijfers voor leeftijd en geslacht, dan blijken de verschillen tussen de werkende bevolking met de werkloze en niet-beroepsactieve bevolking, significant.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage met schildklierlijden hoger (7%) dan bij voltijds werkenden (3%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt het hier niet te gaan om een significant verschil.

Beroepen met de hoogste percentages voor schildklierlijden zijn: elementaire beroepen (6%), intellectuelen, wetenschappers en artiesten (5%), en dienstverlenend personeel (5%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met schildklierlijden, is hoger bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen (5%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig was van het werk (3%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel van de groep personen dat schildklierlijden rapporteert, stijgt met afwezigheidsduur: 3% bij diegenen die niet afwezig waren, 4% bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, 6% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren en 8% in de groep die langer dan een maand afwezig was. Enkel het verschil in percentages tussen diegenen die niet afwezig waren en diegenen die tussen een week en een maand, of een maand of langer afwezig waren, is significant na controle voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, België

MA22_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,6	(1,1-2,1)	1,3	(0,9-1,8)	3388
	Vrouwen	8,5	(7,2-9,9)	7,2	(6,0-8,6)	3576
LEEFTIJD	15-24	1,5	(0,5-2,4)	1,1	(0,6-2,0)	1030
	25-34	2,9	(2,0-3,9)	2,1	(1,5-3,0)	1405
	35-44	4,6	(3,1-6,1)	3,4	(2,4-4,8)	1522
	45-54	6,5	(4,6-8,3)	4,7	(3,5-6,4)	1557
	55-64	9,1	(7,0-11,2)	6,9	(5,3-8,9)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	4,1	(3,3-4,9)	2,8	(2,1-3,7)	4206
	Werkloos	8,8	(5,9-11,7)	5,9	(3,9-8,7)	640
	Niet beroepsactief	9,9	(7,3-12,5)	4,9	(3,4-7,0)	1270
BEROEP	Managers	3,7	(1,5-5,9)	3,1	(1,6-6,1)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	5,5	(3,6-7,4)	3,6	(2,2-5,9)	1065
	Technici en verwante beroepen	4,1	(1,4-6,9)	2,7	(1,3-5,5)	534
	Administratief personeel	3,5	(1,8-5,2)	2,2	(1,2-3,9)	514
	Dienstverlenend personeel	5,2	(2,4-7,9)	2,8	(1,6-4,9)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	44
	Ambachtlieden	0,8	(0,0-1,6)	1,4	(0,5-4,0)	376
	Machinebedieners, assembleurs	1,7	(0,0-3,9)	2,3	(0,6-8,1)	219
	Elementaire beroepen	6,3	(3,0-9,5)	3,6	(2,0-6,3)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	31
SECTOR	Industrie	4,2	(2,1-6,2)	3,2	(1,9-5,3)	593
	Bouwnijverheid	2,3	(0,8-3,9)	3,4	(1,5-7,2)	407
	Groot- en detailhandel	6,5	(3,3-9,6)	3,4	(2,0-5,8)	601
	Openbaar bestuur	6,7	(4,3-9,1)	3,9	(2,4-6,3)	542
	Onderwijs	8,9	(5,0-12,7)	3,7	(2,2-6,3)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	6,0	(3,3-8,6)	2,3	(1,2-4,1)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, België

MA22_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	1,2	(0,7-1,7)	1,1	(0,7-1,7)	2186
	Vrouwen	7,2	(5,7-8,8)	6,7	(5,0-9,0)	2020
LEEFTIJD						
	15-24	2,3	(0,0-5,4)	1,7	(0,4-6,3)	218
	25-34	2,5	(1,5-3,5)	1,8	(1,2-2,7)	1034
	35-44	4,2	(2,5-5,8)	3,0	(2,0-4,6)	1201
	45-54	4,9	(3,2-6,5)	3,7	(2,5-5,4)	1161
	55-64	5,8	(3,3-8,3)	4,3	(2,7-6,8)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	5,2	(3,8-6,6)	3,4	(2,4-4,9)	1620
	Neen	3,3	(2,4-4,2)	2,3	(1,6-3,4)	2573
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	3,3	(2,4-4,2)	2,3	(1,6-3,4)	2573
	<1 Week	3,6	(2,1-5,0)	2,5	(1,5-4,0)	830
	<1 Maand	6,4	(3,1-9,7)	4,3	(2,4-7,6)	447
	Een maand of langer	7,8	(4,1-11,5)	4,5	(2,5-7,9)	335

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Multimorbiditeit

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met **multimorbiditeit**, is het hoogst binnen de niet-beroepsactieve bevolking (21%). Voor de werklozen gaat het om 10%, binnen de werkende bevolking om 5%. Na correctie voor leeftijd en geslacht, blijken de verschillen in percentages tussen de werkende, tegenover de niet-beroepsactieve en werkloze bevolking, significant.

Bij de deeltijds werkenden ligt het percentage personen met multimorbiditeit hoger (8%) dan bij voltijds werkenden (4%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt het hier te gaan om een significant verschil.

Beroepen met de hoogste percentages voor multimorbiditeit zijn: elementaire beroepen, technici en aanverwante beroepen, en dienstverlenend personeel (voor allen 7%) (resultaten na correctie voor leeftijd en geslacht wijzen niet op opmerkelijke verschillen in percentage voor multimorbiditeit tussen de onderscheiden beroepsgroepen). De verschillen in functie van de sector van tewerkstelling, lijken ook sterk beïnvloed te zijn door de leeftijd van de respondenten; na correctie voor leeftijd, zijn de verschillen tussen het percentage personen met multimorbiditeit in de verschillende industriële sectoren, zeer klein.

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met multimorbiditeit, is hoger bij diegenen die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen (6%) in vergelijking met de groep personen die niet afwezig van het werk was (4%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het aandeel van de groep personen met multimorbiditeit, stijgt met afwezigheidsduur: 3% bij diegenen die minder dan een week waren, 8% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren en 12% in de groep die langer dan een maand afwezig was. Enkel het verschil in percentages tussen diegenen die niet afwezig waren en diegenen die tussen een week en een maand, of een maand of langer, afwezig waren is significant na controle voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met multimorbiditeit *, België

MA_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,6	(5,5-7,7)	2,3	(1,6-3,5)	3386
	Vrouwen	8,5	(7,3-9,8)	3,1	(2,1-4,5)	3575
LEEFTIJD	15-24	0,0	(0,0-0,1)	0,0	(0,0-0,3)	1030
	25-34	1,9	(0,8-3,0)	1,9	(1,1-3,3)	1406
	35-44	4,3	(2,7-5,9)	4,3	(3,0-6,1)	1522
	45-54	10,5	(8,4-12,6)	10,4	(8,5-12,7)	1557
	55-64	19,7	(17,0-22,5)	19,6	(17,0-22,5)	1446
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	5,0	(4,1-6,0)	2,3	(1,5-3,4)	4207
	Werkloos	9,6	(6,4-12,7)	4,3	(2,7-7,0)	640
	Niet beroepsactief	21,0	(17,8-24,2)	6,5	(4,3-9,8)	1266
BEROEP	Managers	2,3	(0,6-4,0)	0,1	(0,1-0,2)	374
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	3,7	(2,3-5,1)	0,2	(0,2-0,4)	1065
	Technici en verwante beroepen	6,9	(3,3-10,5)	0,4	(0,2-0,7)	534
	Administratief personeel	5,0	(2,4-7,7)	0,3	(0,2-0,5)	514
	Dienstverlenend personeel	7,3	(4,5-10,2)	0,5	(0,3-0,7)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	4,2	(0,0-11,1)	0,3	(0,1-1,1)	45
	Ambachtlieden	4,7	(1,6-7,8)	0,4	(0,2-0,8)	377
	Machinebedieners, assembleurs	3,9	(1,0-6,8)	0,3	(0,1-0,6)	219
	Elementaire beroepen	7,0	(4,0-10,0)	0,4	(0,3-0,7)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,8	(0,0-2,3)	0,1	(0,0-0,5)	31
SECTOR	Industrie	6,8	(4,3-9,4)	0,4	(0,2-0,6)	593
	Bouwnijverheid	10,6	(6,5-14,6)	0,9	(0,5-1,4)	407
	Groot- en detailhandel	7,0	(4,3-9,6)	0,4	(0,3-0,6)	601
	Openbaar bestuur	9,6	(6,1-13,0)	0,5	(0,3-0,8)	541
	Onderwijs	5,9	(3,4-8,4)	0,3	(0,2-0,5)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	10,2	(6,9-13,4)	0,6	(0,4-0,9)	657

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)
Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met multimorbiditeit *, België

MA_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	4,4	(3,2-5,5)	0,3	(0,2-0,4)	2187
	Vrouwen	5,8	(4,4-7,2)	0,4	(0,3-0,5)	2020
LEEFTIJD						
	15-24	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	218
	25-34	1,4	(0,2-2,5)	1,4	(0,6-3,2)	1035
	35-44	2,9	(1,4-4,4)	2,9	(1,7-4,8)	1201
	45-54	7,4	(5,3-9,5)	7,4	(5,6-9,8)	1162
	55-64	14,1	(10,7-17,6)	14,1	(11,0-18,0)	591
ZIEKTEVERLET						
	Ja	6,4	(4,7-8,1)	0,4	(0,3-0,6)	1621
	Neen	4,0	(3,0-5,0)	0,2	(0,2-0,3)	2573
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	4,0	(3,0-5,0)	0,2	(0,2-0,3)	2573
	<1 Week	3,1	(1,5-4,6)	0,2	(0,1-0,4)	830
	<1 Maand	8,5	(4,2-12,7)	0,6	(0,3-1,1)	447
	Een maand of langer	11,7	(7,5-15,8)	0,8	(0,5-1,2)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Geestelijke gezondheid

Voor wat betreft geestelijke gezondheid, worden de volgende indicatoren in de analyse betrokken: psychisch welbevinden en psychische aandoeningen (angststoornissen, slaapproblemen).

Psychisch welbevinden

Vragen

We selecteerden een indicator voor *psychisch welbevinden* opgesteld op basis van de GHQ-12, de "General Health Questionnaire". In haar korte versie bestaat deze vragenlijst uit 12 vragen die peilen naar het algemeen psychisch welbevinden:

In de afgelopen weken, ...

WB.01.:	hebt u zich kunnen concentreren op uw bezigheden?
WB.02.:	bent u door zorgen veel slaap tekort gekomen?
WB.03.:	hebt u het gevoel gehad zinvol bezig te zijn?
WB.04.:	voelde u zich in staat om beslissingen (over dingen) te nemen?
WB.05.:	hebt u het gevoel gehad dat u voortdurend onder druk stond?
WB.06.:	hebt u het gevoel gehad dat u uw moeilijkheden niet de baas kon?
WB.07.:	hebt u plezier kunnen beleven aan uw gewone, dagelijkse bezigheden?
WB.08.:	bent u in staat geweest uw problemen onder ogen te zien?
WB.09.:	heeft u zich ongelukkig en neerslachtig gevoeld?
WB.10.:	bent u het vertrouwen in uzelf kwijtgeraakt?
WB.11.:	hebt u zich als een waardeloos iemand beschouwd?
WB.12.:	hebt u zich alles bij elkaar redelijk gelukkig gevoeld?

De antwoordcategorieën zijn variabel in functie van de vragen (bv. 1. Helemaal niet, 2. Niet meer dan gewoonlijk, 3. Wat meer dan gewoonlijk, 4. Veel meer dan gewoonlijk). Door middel van de antwoorden wordt een GHQ-score berekend op basis van een bimodale notering van items waar de antwoorden [1 2 3 4] omgezet worden in punten [0 0 1 1]. De optelsom van de punten voor de 12 items geeft de globale GHQ-score gelegen tussen 0 en 12, berekend voor elk individu. Hoe hoger de score, des te hoger de waarschijnlijkheid van psychische klachten.

Indicatoren

WB_2 Opgesteld op basis van de drempelwaarde [2+] (GHQ-score van [0-1] versus [2-12]).

Dit stemt overeen met de definitie van iemand die minstens twee 'abnormale' psychische klachten heeft, wat een aanwijzing is van een mogelijke psychopathologie. Deze drempelwaarde wordt meestal aangeraden voor studies in de algemene bevolking.

Resultaten

Het percentage voor diegenen met een lager **psychisch welbevinden** is het hoogst bij werklozen (46%) en niet-beroepsactieven (41%) in vergelijking met het percentage teruggevonden bij werkenden (29%). Het verschil tussen de werkenden en de niet-werkende categorieën is significant na controle voor leeftijd en geslacht.

Het percentage mensen met een laag psychisch welbevinden is hoger voor deeltijds (33%), dan voor voltijds werkenden (28%). Dit verschil is echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met een hoger aandeel personen met een hogere waarschijnlijkheid voor psychische klachten zijn: elementaire beroepen (36%); technici en verwante beroepen (32%) en dienstverlenend personeel (32%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met een hogere waarschijnlijkheid voor psychische klachten, het hoogst bij personen tewerkgesteld in de gezondheidszorg en dienstverlening (36%) en in de groot- en detailhandel (35%).

Bij werkenden die in het voorbije jaar afwezig waren van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen is de proportie met een laag psychisch welbevinden hoger (37%) dan bij diegenen die niet afwezig waren (23%), een verschil dat significant blijft na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage personen met een laag psychisch welbevinden varieert in functie van de duur van afwezigheid wegens gezondheidsproblemen: van 31% bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, tot 39% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren, tot 50% bij diegenen die een maand of langer afwezig waren. Het verschil in percentages van personen met laag psychisch welbevinden van deze groepen met het percentage teruggevonden bij diegenen die geen enkele dag afwezig waren (23%) is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), België

WB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	29,0	(26,5-31,6)	28,9	(26,4-31,6)	2263
	Vrouwen	36,5	(33,9-39,1)	36,4	(33,7-39,1)	2525
LEEFTIJD						
	15-24	30,3	(24,3-36,3)	30,0	(24,5-36,2)	554
	25-34	35,2	(30,5-39,9)	34,9	(30,3-39,8)	949
	35-44	33,3	(29,4-37,3)	33,2	(29,4-37,3)	1052
	45-54	33,2	(29,6-36,8)	32,9	(29,4-36,6)	1132
	55-64	31,5	(27,7-35,4)	31,4	(27,6-35,3)	1101
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	29,2	(26,9-31,4)	27,3	(24,7-29,9)	3071
	Werkloos	46,0	(39,4-52,6)	46,0	(39,4-52,8)	403
	Niet beroepsactief	41,0	(36,3-45,7)	42,7	(37,4-48,3)	852
BEROEP						
	Managers	23,9	(17,5-30,3)	23,1	(17,1-30,3)	271
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	29,3	(25,2-33,5)	26,7	(22,4-31,5)	809
	Technici en verwante beroepen	32,2	(26,2-38,2)	30,5	(24,8-36,8)	400
	Administratief personeel	29,8	(23,5-36,1)	27,8	(22,0-34,4)	402
	Dienstverlenend personeel	32,1	(25,7-38,6)	29,0	(22,9-36,0)	383
	Land- en bosbouwers, vissers	7,9	(1,4-14,5)	8,3	(3,8-17,3)	34
	Ambachtslieden	22,4	(15,6-29,2)	23,8	(17,2-31,8)	257
	Machinebedieners, assembleurs	28,4	(20,4-36,3)	29,8	(21,8-39,4)	166
	Elementaire beroepen	36,5	(28,5-44,5)	33,4	(25,9-41,9)	252
	Beroepen bij de strijdkrachten	16,4	(0,0-37,8)	17,4	(4,9-46,5)	21
SECTOR						
	Industrie	25,0	(20,0-30,0)	24,9	(20,1-30,5)	465
	Bouwnijverheid	29,3	(22,1-36,5)	30,0	(22,8-38,4)	278
	Groot- en detailhandel	35,3	(29,2-41,4)	33,6	(27,8-40,1)	422
	Openbaar bestuur	31,5	(25,6-37,4)	30,6	(24,9-36,9)	421
	Onderwijs	31,8	(25,5-38,1)	29,2	(23,0-36,3)	386
	Gezondheidszorg en dienstverlening	35,9	(30,3-41,5)	32,9	(27,4-38,9)	509

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), België

WB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	25,1	(22,2-28,0)	23,8	(20,9-27,0)	1554
	Vrouwen	33,5	(30,3-36,6)	32,0	(28,3-35,8)	1517
LEEFTIJD						
	15-24	20,6	(11,6-29,6)	20,4	(13,0-30,5)	135
	25-34	32,3	(27,1-37,6)	32,2	(27,1-37,7)	743
	35-44	28,7	(24,7-32,8)	28,6	(24,7-32,8)	874
	45-54	28,5	(24,7-32,4)	28,6	(24,8-32,7)	859
	55-64	28,9	(23,6-34,2)	28,9	(24,0-34,4)	460
ZIEKTEVERLET						
	Ja	37,4	(33,8-41,1)	35,4	(31,5-39,6)	1298
	Neen	23,1	(20,5-25,8)	22,1	(19,1-25,3)	1766
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	23,1	(20,5-25,8)	22,1	(19,2-25,4)	1766
	<1 Week	31,0	(25,9-36,1)	29,5	(24,4-35,1)	651
	<1 Maand	39,4	(32,2-46,5)	37,4	(30,6-44,9)	362
	Een maand of langer	50,5	(42,2-58,7)	47,4	(39,0-55,9)	281

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Psychische aandoeningen

Vragen

SCL-90-R werd gebruikt om te peilen naar psychische aandoeningen. Hiermee wordt de huidige symptomatologie van de persoon (in de afgelopen week) onderzocht. Vanuit technisch oogpunt stemmen de subschalen van SCL-90-R overeen met verschillende aandoeningen en zijn ze afgeleid van een factorstructuur.

Volgende subschaal peilt naar symptomen van *angst*:

In welke mate werd u, in de afgelopen week met vandaag erbij, gehinderd door...

- SL01.03.: U bang voelen
- SL01.04.: Hartkloppingen
- SL01.06.: Zenuwachtigheid of van binnen trillen
- SL01.11.: Trillen
- SL01.15.: Plotseling zomaar schrikken of bang worden
- SL01.21.: U gespannen voelen
- SL01.26.: Aanvallen van angst of paniek
- SL01.27.: U zo rusteloos voelen dat u niet stil kan blijven zitten
- SL01.29.: Het gevoel dat u iets naars gaat overkomen
- SL01.30.: Gedachten en bepaalde voorstellingen van angstige aard

Onderstaande items peilen naar *slaapproblemen*:

- SL01.05.: Moeilijk in slaap geraken
- SL01.23.: Te vroeg wakker worden
- SL01.24.: Een onrustige of gestoorde slaap

Voor elke vraag beschikt men over 5 antwoordmogelijkheden (1. Helemaal niet, 2. Een beetje, 3. Nogal, 4. Tamelijk veel, 5. Heel erg).

Indicatoren

De geselecteerde indicatoren schatten de prevalentie van een specifiek probleem. De schaalscores worden berekend door de scores van de items [gradatie 0 1 2 3 4] op te tellen, en te delen door het aantal items van de subschaal. De zo verkregen scores (die overeenkomen met de gemiddelde waarde van de scores van de items over 5 gradaties, van 0 tot 4) worden vervolgens gedichotomiseerd vanaf de drempelwaarde [2+] (SCL score van [0-1] versus [2-4]):

- SL_3** verwijst naar angststoornissen
- SL_4** verwijst naar slaapproblemen

Resultaten

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente **symptomen van een angststoornis**, is het hoogst bij niet-actieven (20%) in vergelijking met het percentage teruggevonden bij de werkenden (7%) en de werklozen (19%). Het verschil tussen het percentage personen met symptomen van een angststoornis bij niet-actieven en werklozen in vergelijking met werkenden is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage met recente symptomen van een angststoornis, is iets hoger bij de deeltijds werkenden (8%) dan bij de voltijds werkenden (7%), maar het gaat hier niet om een statistisch significant verschil.

Beroepen met de hoogste percentage voor recente symptomen van een angststoornis zijn: elementaire beroepen (13%), machinebedieners en assembleurs (11%), en administratief personeel (10%). In termen van industriële sector van tewerkstelling, kunnen geen opmerkenswaardige verschillen in de prevalentie van angststoornissen worden vastgesteld.

Bij diegenen die aangeven in het voorbije jaar afwezig van het werk te zijn geweest wegens gezondheidsproblemen, is het percentage personen met symptomen van een recente angststoornis hoger (9%) dan bij diegenen die niet afwezig van het werk waren (6%), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage personen dat symptomen van een angststoornis meldt, stijgt met de duur van de afwezigheid van het werk: van 13% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren tot 14% bij diegenen die een maand of langer afwezig waren. Het verschil in percentages tussen diegenen die geen enkele dag afwezig waren en diegenen met een afwezigheidsduur van een week tot een maand, respectievelijk diegenen met een afwezigheid van een maand of langer, blijft na correctie voor leeftijd en geslacht significant.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), België

SL_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,3	(5,8-8,8)	7,2	(5,9-8,9)	2216
	Vrouwen	13,0	(11,2-14,8)	12,8	(11,1-14,8)	2458
LEEFTIJD	15-24	10,0	(6,1-13,9)	9,5	(6,4-14,0)	547
	25-34	9,6	(6,3-12,9)	9,1	(6,3-13,0)	945
	35-44	8,3	(6,3-10,2)	7,9	(6,2-10,1)	1026
	45-54	11,7	(9,5-14,0)	11,2	(9,2-13,6)	1099
	55-64	11,3	(8,6-13,9)	10,9	(8,5-13,8)	1057
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	7,3	(6,0-8,7)	7,1	(5,8-8,7)	3036
	Werkloos	18,6	(13,9-23,3)	18,5	(14,1-23,8)	380
	Niet beroepsactief	19,6	(15,9-23,3)	21,3	(16,8-26,6)	805
BEROEP	Managers	2,3	(0,6-4,0)	2,6	(1,2-5,3)	267
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	6,8	(4,5-9,1)	6,5	(4,5-9,4)	810
	Technici en verwante beroepen	6,3	(3,1-9,4)	6,1	(3,6-10,1)	397
	Administratief personeel	10,1	(6,2-14,1)	9,8	(6,4-14,6)	399
	Dienstverlenend personeel	7,8	(4,4-11,2)	6,6	(4,1-10,4)	375
	Land- en bosbouwers, vissers	2,2	(0,0-5,8)	2,7	(0,6-12,3)	32
	Ambachtslieden	5,3	(2,0-8,6)	7,1	(3,6-13,6)	256
	Machinebedieners, assembleurs	10,9	(4,9-16,8)	13,6	(7,7-22,9)	161
	Elementaire beroepen	12,7	(5,7-19,6)	11,5	(6,1-20,5)	242
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,0	.	0,0	(0,0-0,0)	21
SECTOR	Industrie	9,7	(6,0-13,4)	10,8	(7,3-15,8)	452
	Bouwnijverheid	9,6	(4,2-15,0)	12,0	(6,7-20,6)	269
	Groot- en detailhandel	5,6	(3,2-7,9)	5,1	(3,3-7,9)	418
	Openbaar bestuur	9,5	(5,9-13,1)	9,6	(6,5-13,9)	410
	Onderwijs	9,2	(5,4-13,1)	8,0	(4,8-13,1)	384
	Gezondheidszorg en dienstverlening	8,8	(5,8-11,7)	7,3	(5,0-10,7)	499

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), België

SL_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	5,3	(3,7-6,9)	5,6	(4,1-7,5)	1540
	Vrouwen	9,4	(7,5-11,4)	9,9	(7,8-12,4)	1496
LEEFTIJD						
	15-24	9,5	(2,6-16,4)	9,1	(4,5-17,8)	134
	25-34	7,7	(3,9-11,5)	7,4	(4,4-12,2)	746
	35-44	5,7	(3,9-7,5)	5,5	(4,0-7,6)	863
	45-54	7,7	(5,6-9,8)	7,6	(5,7-10,0)	845
	55-64	8,5	(5,1-11,9)	8,3	(5,5-12,4)	448
ZIEKTEVERLET						
	Ja	9,1	(6,6-11,5)	9,1	(6,8-12,0)	1288
	Neen	6,0	(4,6-7,5)	6,2	(4,7-8,1)	1741
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	6,0	(4,6-7,5)	6,3	(4,8-8,1)	1741
	<1 Week	4,6	(2,0-7,1)	4,7	(2,7-8,2)	651
	<1 Maand	13,2	(7,0-19,4)	13,4	(8,1-21,2)	359
	Een maand of langer	14,4	(9,2-19,6)	13,8	(9,3-19,9)	274

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente **symptomen van slaapproblemen** is het hoogst bij werklozen (39%) in vergelijking met het percentage teruggevonden bij de werkenden (26%) en de niet-actieven (37%). Het verschil tussen het percentage personen met symptomen van slaapproblemen bij werkenden in vergelijking met deze bij werklozen en deze bij niet-beroepsactieven is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage personen met recente symptomen van slaapproblemen, is hoger bij de deeltijds werkenden (31%) dan bij de voltijds werkenden (25%), maar het gaat hier niet om een statistisch significant verschil.

Beroepen met de hoogste percentage voor recente symptomen van slaapproblemen zijn: machinebedieners en assembleurs (30%), elementaire beroepen (29%), en administratief personeel (29%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen die slaapproblemen meldden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in de bouwnijverheid (34%) en de gezondheidszorg en dienstverlening (32%).

Bij diegenen die aangeven in het voorbije jaar afwezig van het werk te zijn geweest wegens gezondheidsproblemen, is het percentage personen met recente symptomen van slaapproblemen hoger (31%) dan bij diegenen die niet afwezig van het werk waren (23%), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage personen dat symptomen van slaapproblemen meldt, stijgt met de duur van de afwezigheid van het werk: van 22% bij diegenen die minder dan een week afwezig waren, 38% bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren, tot 42% van diegenen die een maand of langer afwezig waren. De verschillen in percentages tussen diegenen die geen enkele dag afwezig waren en de groepen die tussen een week en een maand, of een maand of langer afwezig waren, zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), België

SL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25,8	(23,3-28,3)	25,3	(22,8-27,9)	2209
	Vrouwen	31,6	(29,2-34,0)	31,1	(28,7-33,7)	2463
LEEFTIJD	15-24	23,9	(17,9-30,0)	23,7	(18,2-30,2)	545
	25-34	26,6	(22,3-30,8)	26,3	(22,3-30,8)	940
	35-44	26,0	(22,5-29,5)	25,9	(22,5-29,5)	1026
	45-54	32,6	(28,9-36,4)	32,4	(28,7-36,3)	1105
	55-64	32,4	(28,6-36,3)	32,3	(28,6-36,3)	1056
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	26,2	(24,1-28,4)	25,1	(22,6-27,7)	3035
	Werkloos	39,5	(33,1-45,9)	38,7	(32,4-45,4)	382
	Niet beroepsactief	37,2	(32,6-41,9)	34,7	(29,7-40,2)	802
BEROEP	Managers	22,2	(15,6-28,8)	21,7	(15,6-29,3)	267
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	22,8	(19,0-26,6)	21,4	(17,7-25,7)	806
	Technici en verwante beroepen	27,8	(22,1-33,6)	26,4	(20,8-32,7)	397
	Administratief personeel	29,5	(23,2-35,8)	27,6	(21,8-34,2)	397
	Dienstverlenend personeel	28,5	(22,4-34,7)	25,4	(20,0-31,8)	379
	Land- en bosbouwers, vissers	6,3	(0,0-12,8)	6,6	(2,5-16,2)	32
	Ambachtsslieden	27,4	(20,6-34,3)	31,1	(23,7-39,7)	252
	Machinebedieners, assembleurs	29,8	(20,9-38,6)	32,4	(23,7-42,5)	164
	Elementaire beroepen	29,3	(21,9-36,6)	26,7	(20,2-34,4)	244
	Beroepen bij de strijdkrachten	16,6	(0,0-39,1)	19,4	(5,3-51,0)	21
SECTOR	Industrie	25,4	(20,5-30,4)	25,6	(20,6-31,3)	453
	Bouwnijverheid	33,8	(26,1-41,5)	36,9	(28,4-46,2)	266
	Groot- en detailhandel	28,3	(22,4-34,1)	25,6	(20,4-31,6)	417
	Openbaar bestuur	28,2	(22,1-34,3)	26,6	(20,8-33,3)	412
	Onderwijs	23,2	(17,5-28,9)	19,3	(14,4-25,5)	381
	Gezondheidszorg en dienstverlening	31,5	(26,3-36,7)	26,6	(21,5-32,5)	496

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), België

SL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	22,9	(20,1-25,7)	22,3	(19,3-25,5)	1537
	Vrouwen	29,7	(26,6-32,8)	29,2	(25,7-32,9)	1498
LEEFTIJD						
	15-24	20,5	(10,7-30,4)	20,4	(12,4-31,6)	133
	25-34	24,0	(19,2-28,9)	23,9	(19,4-29,1)	740
	35-44	23,5	(19,9-27,1)	23,3	(20,0-27,1)	862
	45-54	29,5	(25,3-33,6)	29,6	(25,6-33,9)	852
	55-64	31,1	(25,8-36,4)	31,1	(26,1-36,7)	448
ZIEKTEVERLET						
	Ja	30,8	(27,1-34,5)	30,2	(26,2-34,4)	1288
	Neen	22,8	(20,2-25,4)	22,2	(19,3-25,3)	1740
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	22,8	(20,2-25,4)	22,2	(19,4-25,4)	1740
	<1 Week	22,2	(17,8-26,6)	22,2	(18,0-27,0)	647
	<1 Maand	38,0	(30,2-45,7)	37,1	(29,2-45,7)	361
	Een maand of langer	41,6	(33,5-49,6)	39,7	(32,0-48,0)	276

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Leefstijlkenmerken

Drie indicatoren voor leefstijl worden hier geanalyseerd: het gebruik van alcohol, het gebruik van tabak en lichaamsbeweging.

Alcoholgebruik

Vragen

In de gezondheidsenquête 2013 werd het gebruik van alcohol uitvoerig bevraagd. Op basis ervan werden talrijke indicatoren ontwikkeld. In het kader van dit rapport wordt het overmatig gebruik van alcohol – gedefinieerd als meer dan 21 glazen alcoholische dranken per week voor mannen en als meer dan 14 glazen voor vrouwen – geselecteerd. De vragen die hierbij worden gebruikt zijn:

- AL.03.: Van maandag tot donderdag, als u alcohol drinkt, hoeveel glazen drinkt u gemiddeld op één dag?
- AL.05.: Van vrijdag tot zondag, als u alcohol drinkt, hoeveel glazen drinkt u gemiddeld op één dag?

Indicator

- AL05_4** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met overmatig alcoholgebruik (vrouwen >14 glazen; mannen > 21 glazen)

Resultaten

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met overmatig alcoholgebruik, is het hoogst in de werkloze en niet-beroepsactieve bevolking (respectievelijk 29% en 22%). Bij de werkende bevolking meldt 10% het overmatig gebruik van alcohol. Het verschil in percentage tussen de werkende en werkloze bevolking is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Bij 8% van de deeltijds tewerkgestelden kan een overmatig alcoholgebruik worden vastgesteld, bij voltijds tewerkgestelden gaat het om 11%. Na correctie voor geslacht en leeftijd, kunnen echter geen significante verschillen in functie van het tewerkstellingsregime worden vastgesteld.

Beroepen met de hoogste prevalentie van overmatig alcoholgebruik zijn: elementaire beroepen (13%), administratief personeel (13%) en machinebedieners en assembleurs (11%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen het percentage mensen dat een overmatig alcoholgebruik meldt, het hoogst in de bouwnijverheid (20%).

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met overmatig alcoholgebruik kan niet worden geassocieerd met afwezigheid van het werk wegens gezondheidsproblemen.

Bij twee groepen is het percentage personen met overmatig alcoholgebruik het hoogst: in eerste plaats diegenen die in het afgelopen jaar een maand of langer afwezig waren van het werk (18%) en diegenen die helemaal niet afwezig waren van het werk (11%). Na correctie voor leeftijd is enkel in die groep van personen die tussen één week en één maand afwezig waren het percentage personen met overmatig alcoholgebruik significant lager dan bij diegenen die niet afwezig waren.

Percentage wekelijkse drinkers (van 15 tot 65 jaar) met overmatig alcoholgebruik (vrouwen >14 glazen; mannen > 21 glazen), België

AL05_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	13,6	(11,3-15,9)	12,1	(10,0-14,5)	1373
	Vrouwen	12,4	(9,5-15,4)	10,6	(8,3-13,4)	965
LEEFTIJD						
	15-24	13,8	(8,1-19,5)	13,6	(8,9-20,3)	210
	25-34	7,8	(4,8-10,8)	7,6	(5,1-11,1)	402
	35-44	5,4	(3,3-7,5)	5,3	(3,6-7,8)	530
	45-54	16,8	(12,6-21,1)	16,6	(12,8-21,4)	583
	55-64	19,8	(15,3-24,4)	19,6	(15,4-24,6)	613
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	10,4	(8,4-12,3)	10,3	(8,2-12,9)	1659
	Werkloos	29,0	(19,0-38,9)	27,4	(18,4-38,7)	151
	Niet beroepsactief	22,1	(15,4-28,8)	17,8	(11,7-26,2)	355
BEROEP						
	Managers	11,6	(5,6-17,6)	11,6	(6,5-19,9)	186
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	7,3	(4,3-10,3)	8,4	(5,4-12,6)	453
	Technici en verwante beroepen	9,8	(5,6-14,0)	9,8	(6,2-14,9)	233
	Administratief personeel	13,1	(6,6-19,6)	13,5	(8,0-21,7)	226
	Dienstverlenend personeel	10,6	(4,2-17,1)	9,9	(5,0-18,7)	164
	Land- en bosbouwers, vissers	5,5	(0,0-15,6)	4,9	(0,8-24,9)	17
	Ambachtslieden	10,4	(4,2-16,7)	10,3	(5,4-18,6)	142
	Machinebedieners, assembleurs	11,3	(3,2-19,4)	11,2	(5,2-22,6)	89
	Elementaire beroepen	13,2	(5,0-21,5)	13,4	(6,8-24,6)	83
	Beroepen bij de strijdkrachten	5,7	(0,0-20,9)	7,2	(0,8-41,4)	12
SECTOR						
	Industrie	10,9	(6,3-15,4)	9,5	(5,8-15,3)	260
	Bouwnijverheid	20,0	(10,6-29,3)	17,6	(10,1-28,8)	153
	Groot- en detailhandel	12,2	(5,4-18,9)	10,9	(6,2-18,5)	210
	Openbaar bestuur	10,8	(6,2-15,4)	9,6	(5,9-15,4)	218
	Onderwijs	10,2	(4,8-15,6)	10,1	(5,7-17,3)	196
	Gezondheidszorg en dienstverlening	11,4	(6,2-16,7)	11,6	(7,1-18,5)	221

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage werkende wekelijkse drinkers (van 15 tot 65 jaar) met overmatig alcoholgebruik (vrouwen >14 glazen; mannen > 21 glazen), België

AL05_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	10,5	(8,1-12,8)	11,0	(8,6-14,0)	1003
	Vrouwen	10,2	(7,1-13,3)	10,4	(7,5-14,2)	656
LEEFTIJD						
	15-24	22,1	(9,1-35,1)	22,0	(10,7-39,9)	60
	25-34	6,6	(3,7-9,5)	6,5	(4,2-10,1)	354
	35-44	4,3	(2,4-6,2)	4,3	(2,7-6,7)	469
	45-54	14,2	(10,0-18,3)	14,1	(10,4-18,7)	493
	55-64	16,5	(10,8-22,3)	16,5	(11,4-23,2)	283
ZIEKTEVERLET						
	Ja	9,6	(6,9-12,3)	10,3	(7,6-13,7)	689
	Neen	10,7	(8,1-13,3)	10,9	(8,3-14,3)	966
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	10,7	(8,1-13,3)	11,0	(8,3-14,3)	966
	<1 Week	9,4	(5,5-13,3)	10,3	(6,7-15,6)	382
	<1 Maand	4,6	(1,7-7,4)	4,7	(2,5-8,7)	186
	Een maand of langer	18,4	(9,2-27,6)	19,1	(11,4-30,2)	119

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Gebruik van tabak

Vragen

In de gezondheidsenquête werd ook het gebruik van tabak uitvoerig bevestigd. Op basis ervan werden talrijke indicatoren ontwikkeld. In het kader van dit rapport wordt de prevalentie van dagelijks roken geselecteerd. De vraag die hierbij wordt gebruikt is:

TA.06.: Rookt u nu? (Ja, alle dagen / Ja, af en toe / Neen) ?

Indicator

TA06_3 Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) van 15 jaar tot en met 64 jaar oud dat dagelijks rookt

Resultaten

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat dagelijks rookt, is het hoogst in de werkloze en niet-beroepsactieve bevolking (respectievelijk 36% en 27%). Bij de werkende bevolking meldt 20% dagelijks te roken. Het verschil in percentage dagelijkse rokers tussen de werkende en werkloze bevolking is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Dagelijks roken kan niet geassocieerd worden met het tewerkstellingsregime.

Beroepen met de hoogste prevalentie van dagelijkse rokers: machinebedieners en assembleurs (33%), ambachtslieden (31%) en elementaire beroepen (28%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen die dagelijks roken, het hoogst bij personen tewerkgesteld in de bouwnijverheid (31%), de industrie en het openbaar bestuur (telkens 26%).

Bij personen die afwezig waren van het werk vanwege gezondheidsredenen is het percentage dagelijkse rokers hoger (22%) dan bij personen die niet afwezig van het werk waren (18%). Na correctie van leeftijd en geslacht is het verschil tussen beide groepen statistisch significant.

De proportie dagelijkse rokers is het hoogst bij diegenen die minstens één maand afwezig waren van het werk (26%), en het laagst bij diegenen die niet afwezig waren van het werk (18%). Het verschil in prevalentie van dagelijks rokers tussen de beide groepen is significant na correctie voor leeftijd en geslacht, alsook het verschil tussen zij die niet afwezig waren en zij die tussen een week en een maand afwezig waren.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat dagelijks rookt, België

TA06_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	24,0	(21,6-26,3)	23,6	(21,2-26,1)	2253
	Vrouwen	19,3	(17,1-21,5)	19,0	(16,8-21,4)	2476
LEEFTIJD						
	15-24	17,9	(12,4-23,5)	17,9	(13,0-24,1)	544
	25-34	19,0	(15,5-22,6)	19,0	(15,8-22,8)	952
	35-44	23,5	(19,9-27,2)	23,5	(20,0-27,3)	1040
	45-54	22,8	(19,5-26,1)	22,8	(19,7-26,3)	1118
	55-64	22,8	(19,1-26,4)	22,7	(19,2-26,6)	1075
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	19,8	(17,8-21,8)	19,4	(17,3-21,7)	3045
	Werkloos	35,8	(29,6-42,1)	36,7	(30,5-43,3)	394
	Niet beroepsactief	27,3	(23,1-31,6)	29,6	(24,8-35,0)	839
BEROEP						
	Managers	17,1	(11,2-23,0)	16,6	(11,4-23,4)	270
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	11,9	(8,5-15,3)	12,4	(9,2-16,5)	807
	Technici en verwante beroepen	17,6	(12,5-22,8)	17,7	(13,1-23,6)	395
	Administratief personeel	16,6	(12,1-21,1)	16,9	(12,7-22,2)	398
	Dienstverlenend personeel	22,6	(17,3-27,8)	24,3	(19,1-30,4)	373
	Land- en bosbouwers, vissers	22,9	(4,1-41,6)	20,9	(8,3-43,6)	33
	Ambachtslieden	30,9	(23,7-38,1)	28,5	(21,6-36,6)	257
	Machinebedieners, assembleurs	33,4	(24,2-42,5)	31,1	(22,8-40,8)	168
	Elementaire beroepen	28,4	(21,3-35,5)	30,1	(23,2-38,1)	243
	Beroepen bij de strijdkrachten	19,6	(0,0-41,3)	18,1	(6,0-43,2)	22
SECTOR						
	Industrie	26,4	(21,3-31,5)	23,9	(19,0-29,5)	459
	Bouwnijverheid	31,0	(23,9-38,1)	27,1	(20,6-34,7)	274
	Groot- en detailhandel	21,8	(16,5-27,2)	21,6	(16,7-27,4)	415
	Openbaar bestuur	25,5	(19,9-31,2)	24,2	(18,8-30,5)	415
	Onderwijs	7,9	(4,6-11,2)	8,2	(5,4-12,2)	384
	Gezondheidszorg en dienstverlening	17,7	(13,4-22,1)	19,1	(14,7-24,3)	495

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat dagelijks rookt, België

TA06_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	23,1	(20,3-25,8)	23,9	(21,0-27,2)	1552
	Vrouwen	16,3	(13,8-18,7)	16,9	(14,4-19,8)	1493
LEEFTIJD						
	15-24	25,7	(16,0-35,4)	25,5	(16,8-36,6)	135
	25-34	16,9	(13,1-20,8)	16,7	(13,3-20,7)	746
	35-44	21,1	(17,2-25,0)	20,8	(17,1-25,0)	863
	45-54	19,4	(15,9-22,9)	19,0	(15,7-22,7)	849
	55-64	20,8	(15,6-26,0)	20,4	(15,7-26,1)	452
ZIEKTEVERLET						
	Ja	22,3	(19,2-25,5)	23,3	(20,0-26,9)	1292
	Neen	17,9	(15,5-20,3)	17,9	(15,4-20,8)	1745
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	17,9	(15,5-20,3)	17,9	(15,4-20,8)	1745
	<1 Week	19,9	(15,5-24,2)	20,4	(16,1-25,5)	647
	<1 Maand	23,7	(17,8-29,6)	24,5	(19,0-31,0)	366
	Een maand of langer	26,3	(19,4-33,2)	28,5	(21,8-36,3)	275

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Lichaamsbeweging

Vragen

In de gezondheidsenquête werd gepeild naar de mate waarin de bevolking lichamelijk actief is. Hiervoor werden specifieke en complexe vraagbatterijen gebruikt (IPAQ – International Physical Activity Questionnaire). Volgende vragen zijn relevant voor dit rapport:

- PA.01.: Op hoeveel dagen deed u tijdens de afgelopen 7 dagen activiteiten die een zware lichamelijke inspanning vereisen, zoals zwaar tilwerk, spitten, aerobics, joggen, voetbal, ...? (xxx dag(en) per week)
- PA.02.: Hoeveel tijd besteedt u op zo een dag gewoonlijk aan zware lichamelijke activiteiten? (xxx uur per dag, xxx minuten per dag, weet ik niet)
- PA.03.: Op hoeveel dagen deed u tijdens de afgelopen 7 dagen activiteiten die een matige* lichamelijke inspanning vereisen, zoals het dragen van lichte lasten, het fietsen op een normaal tempo, lichte sporten zoals dubbelspel bij tennis, zwemmen, ...? (Wandelen of stappen rekenen we niet bij deze activiteiten) (xxx dag(en) per week)
- PA.04.: Hoeveel tijd besteedt u op zo een dag gewoonlijk aan matige lichamelijke activiteiten? (xxx uur per dag, xxx minuten per dag, weet ik niet)

*Deze activiteiten maken dat u iets sneller en dieper ademt dan normaal

Daarnaast werd een meer eenvoudige vraagstelling toegepast naar hoe de respondent zijn activiteiten tijdens de vrije tijd het best omschrijft, afkomstig uit WGO-vragen naar lichaamsbeweging:

- PA.08.: Hoe kan u best uw vrijetijdsbesteding in het afgelopen jaar omschrijven? (1. Harde training en competitiesport meer dan 1 keer per week; 2. Joggen en andere recreatiesporten of tuinieren, ten minste 4 uur per week; ....6. Lezen, TV-kijken of andere zittende activiteiten)

Indicator

Op basis van de IPAQ vragen werd volgende indicator geconstrueerd:

- PA_01TR** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) van 15 jaar tot en met 64 jaar oud dat minder dan 30 minuten per dag aan (minstens matige) lichaamsbeweging besteedt.

De activiteiten opgesomd onder antwoordcategorie 6. "Lezen, TV-kijken of andere zittende activiteiten" van vraag PA.08. worden als sedentaire activiteiten beschouwd. Als respondenten hun vrije tijd het best omschrijven aan de hand van deze activiteiten, worden ze beschouwd als personen met een verhoogd gezondheidsrisico wegens het gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd:

- PA08_2** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) van 15 jaar tot en met 64 jaar oud dat een gezondheidsrisico loopt door gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd

Resultaten

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat **minder dan 30 minuten per dag aan lichaamsbeweging** besteedt, is het hoogst in de werkloze en niet-beroepsactieve bevolking

(respectievelijk 71% en 75%). Bij de werkende bevolking gaat het om 57%. Het verschil in percentage van personen dat minder dan een halfuur per dag aan lichaamsbeweging besteedt tussen de werkende en werkloze/niet-beroepsactieve bevolking is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Bij deeltijds werkenden is het percentage dat minder dan 30 minuten per dag aan lichaamsbeweging besteedt hoger (62%) dan bij voltijds werkenden (56%), een effect dat na controle voor leeftijd en geslacht statistisch significant blijkt.

Beroepen met de hoogste percentages personen die minder dan 30 minuten per dag aan lichaamsbeweging besteden zijn: intellectuelen, wetenschappers en artiesten (64%), dienstverlenend personeel (64%), en managers (63%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen die minder dan 30 minuten per dag aan lichaamsbeweging besteden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in het onderwijs (67%), de gezondheidszorg en dienstverlening (65%) en het openbaar bestuur (61%).

Het minder dan 30 minuten per dag aan lichaamsbeweging besteden kan niet geassocieerd worden met afwezigheid van het werk vanwege gezondheidsredenen.

Niettemin is de proportie personen die minder dan een halfuur per dag aan lichaamsbeweging besteden het hoogst (62%) bij diegenen die een maand of langer afwezig van het werk waren. Na correctie voor geslacht en leeftijd, kan geen samenhang worden samengesteld tussen afwezigheid van het werk en het gebrek aan lichaamsbeweging.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat minder dan 30 minuten per dag aan (minstens matig) lichaamsbeweging besteedt, België

PA_01TR		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	48,6	(45,6-51,6)	47,8	(44,7-50,8)	1895
	Vrouwen	72,4	(69,7-75,1)	72,3	(69,4-75,0)	1989
LEEFTIJD						
	15-24	48,0	(41,6-54,4)	47,6	(41,5-53,9)	476
	25-34	58,2	(52,9-63,5)	58,3	(52,8-63,5)	815
	35-44	60,7	(56,5-64,8)	61,5	(57,1-65,7)	855
	45-54	63,5	(59,1-67,9)	64,6	(59,8-69,0)	893
	55-64	68,0	(63,7-72,2)	69,2	(64,6-73,5)	845
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	57,3	(54,6-60,0)	56,3	(53,1-59,3)	2502
	Werkloos	71,2	(64,9-77,6)	70,7	(63,8-76,8)	310
	Niet beroepsactief	74,8	(69,9-79,6)	71,1	(64,6-76,9)	665
BEROEP						
	Managers	62,9	(54,8-70,9)	65,3	(56,2-73,5)	227
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	64,0	(59,0-69,0)	62,9	(57,3-68,3)	702
	Technici en verwante beroepen	58,3	(51,5-65,0)	57,6	(50,1-64,8)	349
	Administratief personeel	62,1	(55,4-68,9)	59,5	(52,3-66,3)	349
	Dienstverlenend personeel	63,6	(55,4-71,8)	59,1	(50,0-67,6)	283
	Land- en bosbouwers, vissers	18,4	(5,8-30,9)	21,8	(7,7-48,3)	20
	Ambachtsslieden	25,0	(17,8-32,2)	32,9	(24,7-42,2)	177
	Machinebedieners, assembleurs	49,7	(38,8-60,5)	57,6	(46,5-67,9)	122
	Elementaire beroepen	51,3	(40,4-62,1)	48,5	(37,7-59,4)	178
	Beroepen bij de strijdkrachten	35,1	(9,4-60,9)	45,2	(21,9-70,8)	22
SECTOR						
	Industrie	59,6	(53,2-66,0)	62,5	(55,5-69,0)	347
	Bouwnijverheid	40,4	(31,2-49,6)	48,1	(38,5-57,9)	208
	Groot- en detailhandel	59,6	(51,8-67,5)	57,3	(49,0-65,2)	343
	Openbaar bestuur	60,7	(53,7-67,7)	59,7	(52,2-66,9)	359
	Onderwijs	66,9	(59,5-74,2)	60,0	(52,1-67,5)	316
	Gezondheidszorg en dienstverlening	65,3	(59,0-71,6)	57,2	(49,5-64,5)	397

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat minder dan 30 minuten per dag aan (minstens matig) lichaamsbeweging besteedt, België

PA_01TR		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	45,5	(41,9-49,1)	43,9	(40,0-47,8)	1302
	Vrouwen	70,6	(67,2-74,0)	69,7	(65,8-73,4)	1200
LEEFTIJD						
	15-24	43,7	(31,0-56,4)	43,6	(32,8-55,1)	110
	25-34	54,2	(48,2-60,3)	54,9	(48,8-60,9)	639
	35-44	56,7	(52,2-61,2)	57,7	(52,9-62,3)	710
	45-54	60,0	(55,1-64,8)	62,2	(57,1-67,1)	688
	55-64	64,2	(57,7-70,7)	66,0	(59,1-72,3)	355
ZIEKTEVERLET						
	Ja	57,0	(52,9-61,2)	55,6	(51,0-60,1)	1071
	Neen	57,5	(54,0-60,9)	58,6	(54,6-62,5)	1424
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	57,5	(54,0-60,9)	58,6	(54,6-62,5)	1424
	<1 Week	54,8	(48,7-60,9)	54,8	(48,5-60,9)	547
	<1 Maand	57,9	(50,4-65,3)	56,7	(48,6-64,4)	302
	Een maand of langer	61,6	(51,7-71,4)	56,3	(45,9-66,1)	218

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) met een **gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd**, is het hoogst in de werkloze en niet-beroepsactieve bevolking (respectievelijk 32% en 35%). Bij de werkende bevolking gaat het om 22%. Het verschil in percentage van personen met een gebrek aan lichaamsbeweging tussen de werkende en werkloze/niet-beroepsactieve bevolking is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Een gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd kan niet geassocieerd worden met het tewerkstellingsregime.

Beroepen met de hoogste percentages personen met een gebrek aan lichaamsbeweging zijn: elementaire beroepen (30%), dienstverlenend personeel (28%), administratief personeel, en machinebedieners en assembleurs (telkens 27%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen met een gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd, het hoogst bij personen tewerkgesteld in de gezondheidszorg en dienstverlening (28%), en de groot- en detailhande (26%).

Een gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd kan niet geassocieerd worden met afwezigheid van het werk vanwege gezondheidsredenen.

Niettemin is de proportie personen met een gebrek aan lichaamsbeweging het hoogst (30%) bij diegenen die een maand of langer afwezig van het werk waren. Na correctie voor geslacht en leeftijd, kan geen samenhang wordt samengesteld tussen afwezigheid van het werk en het gebrek aan lichaamsbeweging.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een gezondheidsrisico loopt door gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd, België

PA08_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21,7	(19,2-24,2)	21,4	(19,1-24,0)	2099
	Vrouwen	27,0	(24,4-29,6)	26,7	(24,2-29,4)	2228
LEEFTIJD	15-24	19,7	(15,0-24,3)	19,6	(15,4-24,5)	557
	25-34	25,7	(21,3-30,0)	25,6	(21,5-30,1)	894
	35-44	25,5	(21,5-29,5)	25,5	(21,7-29,8)	954
	45-54	22,1	(18,6-25,5)	21,9	(18,7-25,6)	993
	55-64	27,8	(23,6-32,0)	27,7	(23,7-32,0)	929
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	22,5	(20,2-24,7)	22,4	(20,1-24,9)	2833
	Werkloos	32,0	(25,2-38,7)	31,9	(25,4-39,1)	319
	Niet beroepsactief	34,7	(29,6-39,7)	35,7	(30,2-41,7)	708
BEROEP	Managers	17,4	(11,7-23,1)	17,8	(12,6-24,6)	253
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	19,8	(15,5-24,2)	19,1	(15,1-23,9)	791
	Technici en verwante beroepen	15,6	(10,5-20,7)	15,4	(11,0-21,3)	374
	Administratief personeel	26,5	(19,3-33,7)	26,2	(19,6-34,2)	376
	Dienstverlenend personeel	28,2	(21,8-34,6)	27,3	(21,4-34,2)	343
	Land- en bosbouwers, vissers	19,8	(0,0-41,9)	21,3	(7,5-47,5)	29
	Ambachtlieden	22,7	(15,6-29,8)	23,8	(16,8-32,5)	221
	Machinebedieners, assembleurs	26,7	(18,5-35,0)	28,3	(20,0-38,3)	154
	Elementaire beroepen	30,3	(23,0-37,6)	29,8	(22,6-38,1)	197
	Beroepen bij de strijdkrachten	10,0	(0,0-24,1)	10,2	(2,8-30,9)	23
SECTOR	Industrie	22,1	(15,8-28,5)	23,0	(17,2-29,9)	409
	Bouwnijverheid	22,2	(15,7-28,8)	24,5	(17,8-32,8)	236
	Groot- en detailhandel	26,3	(20,4-32,1)	26,0	(20,5-32,3)	377
	Openbaar bestuur	19,4	(14,5-24,3)	19,4	(14,7-25,0)	379
	Onderwijs	17,5	(12,1-23,0)	16,2	(11,6-22,2)	362
	Gezondheidszorg en dienstverlening	28,2	(22,7-33,7)	26,0	(20,8-32,1)	452

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een gezondheidsrisico loopt door gebrek aan lichaamsbeweging in de vrije tijd, België

PA08_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	20,7	(17,7-23,6)	20,7	(17,7-24,0)	1456
	Vrouwen	24,4	(21,4-27,5)	24,3	(21,1-27,9)	1377
LEEFTIJD						
	15-24	22,9	(13,7-32,0)	22,8	(14,7-33,7)	128
	25-34	24,7	(19,8-29,6)	24,7	(20,1-29,9)	718
	35-44	23,2	(19,0-27,5)	23,3	(19,2-27,8)	816
	45-54	19,8	(16,0-23,7)	19,9	(16,4-24,1)	776
	55-64	21,9	(16,7-27,1)	21,9	(17,1-27,7)	395
ZIEKTEVERLET						
	Ja	22,5	(19,1-25,8)	22,2	(18,7-26,0)	1183
	Neen	22,5	(19,6-25,3)	22,7	(19,8-26,0)	1643
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	22,5	(19,6-25,3)	22,7	(19,8-25,9)	1643
	<1 Week	22,3	(17,4-27,2)	22,0	(17,3-27,6)	607
	<1 Maand	17,8	(13,0-22,5)	17,7	(13,3-23,2)	337
	Een maand of langer	29,8	(21,1-38,5)	29,1	(21,4-38,3)	235

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Gebruik van gezondheidsdiensten

Vragen

De Gezondheidsenquête telt verschillende modules waarin het gebruik van gezondheidsdiensten uitvoerig aan bod komt. De vragen gebruikt in het kader van deze analyse werden uit deze modules gesprokkeld:

- GP.04.: Wanneer hebt u voor het laatst een huisarts geraadpleegd? (minder dan 12 maanden geleden / 12 maanden geleden of langer / nooit)
- SP.01.: Wanneer hebt u voor het laatst een specialist geraadpleegd? (minder dan 12 maanden geleden / 12 maanden geleden of langer / nooit)
- OH.01.: Hebt u de afgelopen 12 maanden, dus sinds (*datum 1 jaar voor de bevraging*) de volgende gezondheidswerkers geraadpleegd? (kinesitherapeut(e)/psychotherapeut(e)) (1. Ja, 2. Neen)
- HO.01.: Werd u de afgelopen 12 maanden, dus sinds .././....., in een ziekenhuis opgenomen waarbij u hebt moeten overnachten? (1. Ja, 2. Neen)
- HO.07.: Werd u de afgelopen 12 maanden, dus sinds .././....., in een ziekenhuis opgenomen voor een daghospitalisatie, d.w.z. een hospitalisatie waarbij u een bed kreeg, maar niet hebt moeten overnachten? (1. Ja, 2. Neen)
- DR.01.: Hebt u de afgelopen 2 weken geneesmiddelen gebruikt die voor u voorgeschreven waren door een arts?
- DR.04.: Hebt u de afgelopen 2 weken geneesmiddelen, voedingssupplementen, vitamines of mineralen gebruikt die niet voorgeschreven waren door een arts?

Indicatoren

- GP04_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden een huisarts contacteerde
- SP01_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden een specialist consulteerde
- OH0101_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een kinesitherapeut(e) heeft geraadpleegd in de afgelopen 12 maanden
- OH0103_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een psycholo(o)g(e) of een psychotherapeut(e) heeft geraadpleegd in de afgelopen 12 maanden
- HO01_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in een ziekenhuis werd opgenomen en er moest overnachten (klassieke opname) in de afgelopen 12 maanden
- HO07_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in een ziekenhuis werd opgenomen voor daghospitalisatie in de afgelopen 12 maanden
- DR01_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 2 weken voorgeschreven geneesmiddelen gebruikte
- DR04_1** Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 2 weken niet-voorgeschreven geneesmiddelen gebruikte

Contacten met een huisarts

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête een **huisarts** contacteerde, is het hoogst (85%) bij de niet-beroepsactieve bevolking (van 15 tot 65 jaar). Bij de werkloze bevolking gaat het om 72%, bij de werkende bevolking om 76%. Na correctie voor geslacht en leeftijd kan echter geen significante samenhang vastgesteld worden tussen de tewerkstellingssituatie en het beroep doen op een huisarts.

Personen die deeltijds werken hebben in de referentieperiode meer beroep gedaan op een huisarts (81%) dan personen die voltijds werken (75%). Ook hier zijn de verschillen tussen beide groepen niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages personen die in de referentieperiode beroep gedaan hebben op een huisarts zijn beroepen bij de strijdkrachten (85%), elementaire beroepen (83%), en administratief personeel (80%). Opgepast echter bij de interpretatie van deze percentages, gezien het beperkt aantal personen in de onderscheiden beroeps categorieën (strijdkrachten: slechts 31 personen). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen dat (minstens één) contact met een huisarts meldt quasi gelijk.

Het is vrij evident dat bij personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk een zeer hoog percentage een contact had met een huisarts (92%). Bij personen die niet afwezig van het werk waren, gaat het om 65%, een verschil dat significant is na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat beroep deed op een huisarts is iets hoger bij diegenen die tussen een week en een maand afwezig waren op het werk (95%), dan bij zij die minder dan een week afwezig waren (92%). Bij diegenen die langer dan een maand afwezig waren, is dit percentage dan weer iets lager (90%). Na correctie voor geslacht en leeftijd, is het percentage dat (minstens eenmaal) een huisarts contacteerde voor elke afwezigheidsduur significant hoger dan voor wie niet afwezig was.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden een huisarts contacteerde, België

GP04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	71,8	(69,8-73,9)	72,4	(70,3-74,5)	3384
	Vrouwen	79,7	(77,9-81,6)	80,3	(78,4-82,1)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	64,2	(59,9-68,5)	64,5	(60,0-68,7)	1030
	25-34	69,2	(65,7-72,6)	69,3	(65,7-72,7)	1404
	35-44	76,4	(73,6-79,2)	76,7	(73,8-79,4)	1520
	45-54	79,8	(77,1-82,6)	80,0	(77,0-82,7)	1557
	55-64	86,8	(84,5-89,1)	87,0	(84,5-89,1)	1450
TWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	76,2	(74,4-78,0)	76,9	(74,9-78,8)	4206
	Werkloos	72,2	(67,5-77,0)	72,2	(67,3-76,6)	640
	Niet beroepsactief	84,8	(82,1-87,4)	80,0	(76,4-83,2)	1268
BEROEP						
	Managers	74,5	(68,6-80,3)	75,5	(69,1-80,9)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	75,4	(71,7-79,2)	76,8	(72,6-80,5)	1065
	Technici en verwante beroepen	78,6	(74,0-83,1)	78,9	(73,9-83,2)	533
	Administratief personeel	79,8	(75,4-84,2)	80,1	(75,2-84,3)	514
	Dienstverlenend personeel	77,1	(72,4-81,7)	77,4	(72,1-81,9)	530
	Land- en bosbouwers, vissers	54,8	(32,1-77,5)	58,4	(37,1-77,0)	45
	Ambachtslieden	69,9	(63,6-76,2)	75,2	(68,6-80,8)	377
	Machinebedieners, assembleurs	71,9	(64,0-79,8)	75,6	(67,6-82,2)	219
	Elementaire beroepen	82,9	(78,5-87,2)	83,4	(78,2-87,6)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	84,9	(70,8-99,0)	88,5	(70,7-96,1)	31
SECTOR						
	Industrie	79,8	(75,7-84,0)	80,8	(76,2-84,8)	593
	Bouwnijverheid	70,5	(64,2-76,9)	74,5	(67,8-80,3)	407
	Groot- en detailhandel	78,1	(73,7-82,5)	78,3	(73,2-82,6)	601
	Openbaar bestuur	84,2	(80,4-88,0)	84,0	(79,4-87,7)	541
	Onderwijs	82,3	(77,7-86,9)	80,9	(75,3-85,5)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	80,2	(75,8-84,5)	78,2	(72,8-82,7)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden een huisarts contacteerde, België

GP04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	72,7	(70,3-75,2)	73,7	(70,9-76,4)	2185
	Vrouwen	80,0	(77,6-82,3)	80,9	(78,3-83,3)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	71,3	(62,8-79,9)	71,8	(62,6-79,4)	218
	25-34	69,3	(65,4-73,3)	69,7	(65,6-73,6)	1035
	35-44	76,5	(73,3-79,6)	76,8	(73,5-79,7)	1199
	45-54	77,9	(74,6-81,3)	78,4	(74,8-81,6)	1162
	55-64	87,2	(84,0-90,4)	87,5	(84,0-90,3)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	92,3	(90,5-94,2)	93,2	(91,3-94,7)	1621
	Neen	65,4	(62,9-67,9)	66,7	(63,7-69,5)	2572
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	65,4	(62,9-67,9)	66,7	(63,8-69,5)	2572
	<1 Week	92,3	(90,0-94,5)	93,4	(91,1-95,2)	830
	<1 Maand	94,6	(92,3-96,9)	95,2	(92,4-97,0)	447
	Een maand of langer	89,7	(83,6-95,8)	90,0	(82,7-94,4)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Contact met een specialist

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête een **specialist** contacteerde, is het hoogst (58%) bij de niet-beroepsactieve bevolking (van 15 tot 65 jaar). Bij de werkloze bevolking gaat het om 43%, bij de werkende bevolking om 44%. Na correctie voor geslacht en leeftijd ligt de proportie personen dat een beroep deed op een specialist significant hoger bij de niet-beroepsactieve bevolking dan bij werkenden of werklozen.

Personen die deeltijds werken hebben in de referentieperiode meer beroep gedaan op een specialist (54%) dan personen die voltijds werken (41%). Het verschil tussen beide groepen is echter niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages personen die in de referentieperiode beroep gedaan hebben op een specialist zijn intellectuelen, wetenschappers en artiesten (50%), technici en verwante beroepen (48%) en administratief personeel (49%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen dat een contact met een specialist meldt, het hoogst bij personen tewerkgesteld in het onderwijs (58%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (59%) dan anderen (34%) aan een beroep te hebben gedaan op een specialist. Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat beroep deed op een specialist is hoger bij diegenen die meer dan een maand afwezig waren van het werk (83%) dan bij diegenen die minder dan een week afwezig waren (50%) of tussen een week en een maand afwezig waren (58%). Het verschil in percentages tussen diegenen die meer dan een maand afwezig waren en alle andere is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Bovendien zijn de percentages personen die beroep deden op een specialist voor wie minder dan een week, of tussen een week en een maand afwezig was, ook significant hoger dan voor wie niet afwezig was.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden een specialist consulteerde, België

SPO1_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	36,3	(34,0-38,6)	36,0	(33,7-38,3)	3385
	Vrouwen	55,2	(52,9-57,5)	54,9	(52,6-57,2)	3577
LEEFTIJD	15-24	36,7	(32,3-41,1)	36,5	(31,9-41,3)	1029
	25-34	43,4	(39,6-47,2)	43,0	(39,2-46,8)	1404
	35-44	44,9	(41,6-48,1)	44,8	(41,5-48,1)	1521
	45-54	49,5	(45,9-53,1)	49,2	(45,6-52,9)	1558
	55-64	52,4	(48,9-55,9)	52,4	(48,8-56,0)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	43,9	(41,7-46,0)	42,2	(39,8-44,6)	4207
	Werkloos	43,0	(38,0-48,1)	41,3	(36,2-46,5)	640
	Niet beroepsactief	58,4	(54,5-62,2)	53,3	(48,8-57,7)	1269
BEROEP	Managers	47,9	(40,6-55,1)	49,0	(41,4-56,7)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	50,0	(45,7-54,4)	46,6	(41,8-51,5)	1065
	Technici en verwante beroepen	48,5	(43,0-54,0)	46,1	(40,4-51,9)	533
	Administratief personeel	48,6	(42,5-54,7)	45,4	(39,3-51,6)	514
	Dienstverlenend personeel	41,2	(35,4-47,0)	34,8	(29,2-40,8)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	14,4	(5,2-23,6)	18,1	(9,9-30,9)	45
	Ambachtsslieden	27,4	(21,3-33,4)	35,9	(28,9-43,4)	377
	Machinebedieners, assembleurs	38,1	(30,3-45,8)	45,1	(36,4-54,1)	219
	Elementaire beroepen	42,8	(35,7-50,0)	37,6	(30,3-45,5)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	28,1	(6,8-49,5)	36,4	(18,0-59,8)	31
SECTOR	Industrie	43,5	(38,2-48,8)	45,3	(39,6-51,2)	593
	Bouwnijverheid	39,2	(32,4-45,9)	46,9	(39,6-54,2)	408
	Groot- en detailhandel	48,0	(42,3-53,7)	45,1	(39,2-51,1)	601
	Openbaar bestuur	49,6	(43,8-55,4)	47,3	(41,1-53,6)	541
	Onderwijs	57,7	(51,7-63,7)	50,4	(43,6-57,1)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	46,8	(41,4-52,1)	37,6	(32,1-43,4)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden een specialist consulteerde, België

SPO1_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	32,8	(30,1-35,5)	31,0	(28,0-34,1)	2186
	Vrouwen	56,1	(53,1-59,1)	54,4	(51,1-57,7)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	28,4	(19,4-37,4)	27,9	(19,9-37,6)	218
	25-34	42,3	(37,8-46,9)	42,5	(37,9-47,2)	1035
	35-44	42,5	(38,9-46,1)	42,4	(38,8-46,1)	1200
	45-54	47,1	(43,0-51,1)	47,8	(43,5-52,2)	1162
	55-64	49,7	(44,4-55,0)	50,4	(44,9-56,0)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	59,3	(55,8-62,9)	58,0	(54,1-61,8)	1621
	Neen	33,7	(31,2-36,2)	32,1	(29,1-35,3)	2573
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	33,7	(31,2-36,2)	32,1	(29,1-35,3)	2573
	<1 Week	50,4	(45,4-55,3)	49,6	(44,3-54,9)	830
	<1 Maand	58,0	(50,7-65,2)	56,8	(49,4-64,0)	447
	Een maand of langer	83,0	(77,6-88,4)	80,7	(74,0-86,0)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Contact met een kinesitherapeut(e)

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête een **kinesitherapeut(e)** contacteerde, is het hoogst (22%) bij de niet-beroepsactieve bevolking (van 15 tot 65 jaar). Bij de werkloze bevolking gaat het om 9%, bij de werkende bevolking om 17%. Na correctie voor geslacht en leeftijd ligt de proportie personen dat een beroep deed op een kinesitherapeut significant lager bij de werkloze bevolking dan bij werkenden of niet-beroepsactieven. Bovendien ligt het percentage niet-beroepsactieven dat beroep deed op een kinesitherapeut(e) significant hoger dan bij de werkenden.

Personen die deeltijs werken hebben in de referentieperiode meer beroep gedaan op een kinesitherapeut(e) (24%) dan personen die voltijds werken (16%). Het verschil tussen beide groepen is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages personen die in de referentieperiode beroep gedaan hebben op een kinesitherapeut(e) zijn intellectuelen, wetenschappers en artiesten (21%), technici en verwante beroepen (18%) en managers (18%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen dat een beroep deed op een kinesitherapeut het hoogst bij personen tewerkgesteld in het onderwijs (25%), het openbaar bestuur (20%) en de groot- en detailhandel (19%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (28%) dan anderen (10%) aan een beroep te hebben gedaan op een kinesitherapeut(e). Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat beroep deed op een kinesitherapeut(e) is hoger bij diegenen die een maand of langer afwezig waren van het werk (50%) dan bij diegenen die minder dan een week afwezig waren (19%) of tussen een week en een maand afwezig waren (27%). Het verschil in percentages tussen diegenen die een maand of meer afwezig waren en alle anderen is significant na correctie voor leeftijd en geslacht, alsook het verschil in het percentage dat beroep deed op een kinesitherapeut(e) tussen de resterende categorieën voor afwezigheidsduur en wie niet afwezig was.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een kinesitherapeut heeft geraadpleegd in de afgelopen 12 maanden, België

OH0101_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	15,1	(13,3-16,9)	15,0	(13,3-16,9)	3388
	Vrouwen	19,2	(17,3-21,1)	19,0	(17,2-21,0)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	14,2	(11,1-17,3)	14,2	(11,3-17,5)	1030
	25-34	15,8	(12,5-19,1)	15,7	(12,7-19,3)	1406
	35-44	18,5	(15,7-21,4)	18,4	(15,8-21,5)	1522
	45-54	19,4	(16,7-22,2)	19,3	(16,7-22,2)	1558
	55-64	16,9	(14,3-19,5)	16,8	(14,3-19,6)	1449
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	17,4	(15,7-19,1)	16,8	(14,9-18,9)	4208
	Werkloos	8,7	(6,1-11,2)	8,6	(6,4-11,4)	639
	Niet beroepsactief	22,0	(18,5-25,5)	22,1	(18,3-26,4)	1270
BEROEP						
	Managers	18,2	(12,9-23,5)	18,3	(13,4-24,5)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	21,2	(17,6-24,8)	20,4	(16,7-24,5)	1065
	Technici en verwante beroepen	18,5	(13,9-23,2)	18,1	(13,8-23,3)	534
	Administratief personeel	15,1	(10,2-20,0)	14,7	(10,4-20,4)	514
	Dienstverlenend personeel	16,7	(12,1-21,4)	15,6	(11,6-20,7)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	9,3	(1,5-17,2)	9,8	(4,4-20,3)	45
	Ambachtslieden	16,0	(11,0-21,1)	17,1	(12,2-23,4)	377
	Machinebedieners, assembleurs	15,2	(9,2-21,2)	15,7	(10,3-23,1)	219
	Elementaire beroepen	13,3	(9,2-17,5)	12,6	(9,1-17,2)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	16,2	(0,0-32,3)	17,0	(5,7-41,3)	31
SECTOR						
	Industrie	13,8	(10,4-17,1)	14,5	(11,2-18,5)	593
	Bouwnijverheid	18,2	(12,7-23,6)	20,2	(14,8-27,0)	408
	Groot- en detailhandel	19,1	(14,2-24,0)	19,2	(14,7-24,5)	600
	Openbaar bestuur	20,4	(15,3-25,5)	20,6	(15,7-26,6)	542
	Onderwijs	25,1	(19,3-30,9)	23,7	(17,9-30,6)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	16,1	(12,3-20,0)	14,9	(11,4-19,1)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een kinesitherapeut heeft geraadpleegd in de afgelopen 12 maanden, België

OH0101_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	15,7	(13,5-18,0)	15,4	(13,1-18,0)	2187
	Vrouwen	19,3	(16,8-21,7)	18,9	(16,3-21,6)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	16,5	(8,9-24,1)	16,5	(10,2-25,5)	218
	25-34	16,5	(12,5-20,5)	16,5	(12,9-20,9)	1035
	35-44	18,7	(15,6-21,8)	18,7	(15,8-22,0)	1201
	45-54	18,0	(15,0-21,0)	18,1	(15,3-21,3)	1162
	55-64	15,2	(11,7-18,7)	15,2	(12,0-19,2)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	27,8	(24,6-31,0)	27,3	(23,9-30,9)	1621
	Neen	10,5	(8,9-12,2)	10,3	(8,6-12,3)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	10,5	(8,9-12,2)	10,2	(8,5-12,3)	2574
	<1 Week	19,2	(15,1-23,3)	18,7	(15,0-23,2)	830
	<1 Maand	27,5	(20,8-34,1)	26,8	(20,6-34,0)	447
	Een maand of langer	49,8	(42,7-57,0)	49,3	(41,9-56,7)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Contact met een psycholo(o)g(e) of een psychotherapeut(e)

Het percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête een **psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e)** contacteerde, is het hoogst (9%) bij de niet-beroepsactieve bevolking (van 15 tot 65 jaar). Bij de werkloze bevolking gaat het om 6%, bij de werkende bevolking om 5%. Na correctie voor geslacht en leeftijd ligt de proportie personen dat een beroep deed op een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e) significant hoger bij de niet-beroepsactieve bevolking dan bij werkende bevolking.

Personen die deeltijs werken hebben in de referentieperiode meer beroep gedaan op een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e) (7%) dan personen die voltijds werken (4%). Het verschil tussen beide groepen is echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages personen die in de referentieperiode beroep gedaan hebben op een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e) zijn land- en bosbouwers, vissers (9% - opgepast, het gaat hier om een zeer kleine groep), intellectuelen, wetenschappers en artiesten (7%); en technici en verwante beroepen (6%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen dat een beroep deed op een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e) het hoogst bij personen tewerkgesteld in het openbaar bestuur (9%) en de gezondheidszorg en dienstverlening (7%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (9%) dan anderen (2%) aan een beroep te hebben gedaan op een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e). Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat beroep deed op een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e) is hoger bij diegenen die een maand of langer afwezig waren van het werk (17%) dan bij diegenen die minder dan een week afwezig waren (6%) of tussen een week en een maand afwezig waren (10%). Het verschil in percentages tussen diegenen die meer dan een maand afwezig waren en diegenen die niet of minder dan een week afwezig waren van het werk is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Ook het verschil in percentage dat een psycholo(o)g(e) of psychotherapeut(e) raadpleegde tussen wie minder dan een week, of tussen een week en een maand afwezig was en wie niet afwezig was is significant.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een psycholo(o)g(e) of een psychotherapeut(e) heeft geraadpleegd in de afgelopen 12 maanden, België

OH0103_1		% (Ruw)	95% BI ruw	%(Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	5,0	(3,9-6,1)	4,7	(3,8-5,9)	3389
	Vrouwen	6,5	(5,4-7,6)	6,1	(5,1-7,2)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	3,1	(1,6-4,6)	3,1	(1,9-5,0)	1030
	25-34	5,3	(3,4-7,2)	5,3	(3,7-7,5)	1406
	35-44	7,8	(5,8-9,8)	7,8	(6,0-10,0)	1522
	45-54	7,3	(5,6-9,0)	7,2	(5,7-9,2)	1558
	55-64	4,3	(3,0-5,6)	4,2	(3,1-5,7)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	5,1	(4,1-6,0)	3,7	(3,0-4,6)	4208
	Werkloos	6,2	(4,1-8,3)	5,5	(3,9-7,7)	640
	Niet beroepsactief	8,7	(6,5-11,0)	8,7	(6,4-11,6)	1270
BEROEP						
	Managers	2,5	(0,8-4,2)	2,0	(1,0-4,0)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	6,8	(4,7-8,9)	5,2	(3,7-7,4)	1065
	Technici en verwante beroepen	6,4	(3,2-9,5)	5,1	(3,1-8,2)	534
	Administratief personeel	5,7	(2,8-8,6)	4,5	(2,6-7,6)	514
	Dienstverlenend personeel	5,5	(3,1-8,0)	4,3	(2,7-6,9)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	9,1	(0,0-21,4)	8,2	(1,9-29,1)	45
	Ambachtslieden	1,7	(0,0-3,8)	1,6	(0,5-5,1)	377
	Machinebedieners, assembleurs	5,5	(2,1-9,0)	4,8	(2,5-9,1)	219
	Elementaire beroepen	3,0	(0,7-5,2)	2,3	(1,1-4,9)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	3,5	(0,0-10,9)	3,1	(0,4-19,5)	31
SECTOR						
	Industrie	3,3	(1,7-4,9)	2,6	(1,5-4,3)	593
	Bouwnijverheid	5,0	(1,8-8,2)	4,2	(2,2-8,0)	408
	Groot- en detailhandel	3,1	(1,7-4,6)	2,4	(1,5-3,9)	601
	Openbaar bestuur	8,7	(5,2-12,1)	6,7	(4,4-10,1)	542
	Onderwijs	5,4	(3,3-7,6)	3,9	(2,4-6,2)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	7,4	(4,4-10,4)	5,4	(3,4-8,3)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat een psycholo(o)g(e) of een psychotherapeut(e) heeft geraadpleegd in de afgelopen 12 maanden, België

OH0103_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	4,1	(2,9-5,2)	3,3	(2,4-4,4)	2187
	Vrouwen	6,2	(4,7-7,6)	5,0	(3,8-6,4)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	1,7	(0,3-3,0)	1,7	(0,7-3,7)	218
	25-34	4,5	(2,6-6,3)	4,4	(2,9-6,6)	1035
	35-44	6,6	(4,5-8,6)	6,5	(4,7-8,8)	1201
	45-54	5,4	(3,6-7,2)	5,4	(3,9-7,5)	1162
	55-64	3,6	(2,0-5,1)	3,5	(2,3-5,5)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	9,3	(7,3-11,3)	7,5	(5,9-9,5)	1621
	Neen	2,3	(1,6-3,0)	1,8	(1,3-2,6)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	2,3	(1,6-3,0)	1,8	(1,3-2,6)	2574
	<1 Week	5,8	(3,6-8,1)	4,6	(3,0-6,9)	830
	<1 Maand	9,7	(5,4-14,0)	7,7	(4,9-11,9)	447
	Een maand of langer	17,1	(11,7-22,5)	13,8	(9,6-19,4)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Klassieke ziekenhuisopname

Onder een klassieke ziekenhuisopname wordt een opname met minstens één overnachting in het ziekenhuis verstaan.

Onder de niet-beroepsactieve bevolking, gaf 17% aan in het afgelopen jaar opgenomen te zijn geweest in een ziekenhuis (waarbij ze ten minste één nacht moesten overnachten), bij de werkende bevolking gaat het om 8%, bij de werkloze bevolking om 9%. Het verschil in percentages klassieke ziekenhuisopnames is, na correctie voor geslacht en leeftijd, significant verschillend tussen werkenden en niet-beroepsactieven.

Bij deeltijds werkenden is het percentage personen met een klassieke ziekenhuisopname hoger (10%) dan bij voltijds werkenden (7%). Het verschil tussen beide groepen is echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages personen die in de referentieperiode opgenomen werden in een ziekenhuis (voor minstens één nacht) zijn: administratief personeel (10%), dienstverlenend personeel (9%) en elementaire beroepen (9%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen dat een klassieke ziekenhuisopname melden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in de groot- en detailhandel (11%) en de industrie (9%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (16%) dan anderen (2%) aan opgenomen te zijn geweest in een ziekenhuis (voor minstens één nacht). Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat opgenomen werd in een ziekenhuis (voor minstens één nacht) is hoger bij diegenen die een maand of langer afwezig waren van het werk (47%) dan bij diegenen die minder dan een week afwezig waren (5%) of tussen een week en een maand afwezig waren (15%). De verschillen in functie van de duur van de afwezigheid van het werk zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in een ziekenhuis werd opgenomen en er moest overnachten
(klassieke opname) in de afgelopen 12 maanden, België

HO01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	6,8	(5,7-7,9)	6,6	(5,6-7,8)	3388
	Vrouwen	11,6	(10,0-13,2)	11,3	(9,7-13,0)	3577
LEEFTIJD						
	15-24	6,8	(4,4-9,2)	6,6	(4,6-9,4)	1030
	25-34	12,2	(9,5-15,0)	11,8	(9,5-14,7)	1406
	35-44	7,4	(5,7-9,0)	7,1	(5,7-8,9)	1522
	45-54	7,7	(5,9-9,6)	7,4	(5,8-9,4)	1558
	55-64	12,1	(9,6-14,6)	11,7	(9,5-14,4)	1449
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	7,8	(6,6-9,1)	7,7	(6,5-9,2)	4208
	Werkloos	8,6	(6,0-11,3)	8,0	(5,8-11,0)	639
	Niet beroepsactief	17,1	(14,0-20,2)	16,7	(13,7-20,4)	1270
BEROEP						
	Managers	6,4	(2,3-10,6)	7,0	(3,7-13,0)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	8,5	(5,9-11,1)	7,7	(5,6-10,6)	1065
	Technici en verwante beroepen	7,0	(4,3-9,6)	6,8	(4,6-10,0)	534
	Administratief personeel	9,8	(6,2-13,4)	9,3	(6,3-13,6)	514
	Dienstverlenend personeel	9,1	(4,7-13,4)	8,1	(4,7-13,6)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	1,5	(0,0-4,3)	1,9	(0,3-10,9)	45
	Ambachtslieden	6,3	(3,0-9,6)	7,3	(4,3-12,2)	377
	Machinebedieners, assembleurs	7,7	(4,0-11,3)	9,2	(5,5-14,9)	219
	Elementaire beroepen	9,1	(4,8-13,3)	8,3	(5,0-13,6)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	0,8	(0,0-2,3)	0,9	(0,1-6,3)	31
SECTOR						
	Industrie	9,4	(6,3-12,5)	9,5	(6,6-13,5)	593
	Bouwnijverheid	6,9	(4,0-9,8)	7,4	(4,7-11,3)	408
	Groot- en detailhandel	11,2	(7,3-15,0)	10,6	(7,2-15,5)	600
	Openbaar bestuur	9,7	(6,1-13,3)	9,3	(6,1-13,8)	542
	Onderwijs	10,5	(6,5-14,6)	9,9	(6,7-14,5)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	8,3	(5,6-11,0)	7,7	(5,2-11,1)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in een ziekenhuis werd opgenomen en er moest overnachten (klassieke opname) in de afgelopen 12 maanden, België

HO01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	6,0	(4,6-7,3)	5,9	(4,5-7,7)	2187
	Vrouwen	9,9	(8,0-11,8)	9,8	(8,0-12,0)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	8,0	(2,3-13,7)	7,9	(3,8-15,8)	218
	25-34	11,4	(8,2-14,7)	11,3	(8,5-14,8)	1035
	35-44	7,1	(5,2-9,0)	7,0	(5,3-9,0)	1201
	45-54	5,1	(3,5-6,7)	5,1	(3,7-6,9)	1162
	55-64	8,7	(5,9-11,6)	8,6	(6,1-12,0)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	16,4	(13,8-19,1)	16,0	(13,2-19,3)	1621
	Neen	2,2	(1,5-3,0)	2,3	(1,5-3,4)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	2,2	(1,5-3,0)	2,3	(1,5-3,4)	2574
	<1 Week	4,6	(2,8-6,4)	4,3	(2,9-6,4)	830
	<1 Maand	15,4	(11,0-19,7)	15,3	(11,1-20,7)	447
	Een maand of langer	47,1	(39,5-54,6)	46,5	(38,1-55,0)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Daghospitalisatie

Onder de niet-beroepsactieve bevolking, gaf 10% aan in het afgelopen jaar opgenomen te zijn geweest in een ziekenhuis voor daghospitalisatie, bij de werkende bevolking gaat het om 7%, bij de werkloze bevolking om 6%. Deze verschillen in percentages zijn echter niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Bij deeltijds werkenden is het percentage personen dat een daghospitalisatie meldt, hoger (9%) dan bij voltijds werkenden (6%). Het verschil tussen beide groepen is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Beroepen met de hoogste percentages personen die in de referentieperiode opgenomen werden in een ziekenhuis voor daghospitalisatie zijn: elementaire beroepen (11%), dienstverlenend personeel (9%) en ambachtslieden (8%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (13%) dan anderen (3%) aan opgenomen te zijn voor daghospitalisatie. Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat opgenomen werd in een ziekenhuis voor daghospitalisatie is hoger bij diegenen die een maand of meer afwezig waren van het werk (20%) dan bij diegenen die minder dan een week afwezig waren (9%) of tussen een week en een maand afwezig waren (14%). Het verschil in percentages personen die een daghospitalisatie melden tussen zij die minder dan een week afwezig waren van het werk en zij die een maand of langer afwezig waren, is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Ook de verschillen tussen wie niet afwezig was en alle andere categorieën van afwezigheidsduur zijn significant.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in een ziekenhuis werd opgenomen voor daghospitalisatie in de afgelopen 12 maanden, België

HO07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,1	(5,8-8,5)	6,9	(5,6-8,5)	3388
	Vrouwen	7,4	(6,2-8,5)	7,1	(6,1-8,4)	3577
LEEFTIJD	15-24	6,8	(4,0-9,6)	6,8	(4,5-10,2)	1030
	25-34	4,8	(3,1-6,5)	4,8	(3,3-6,8)	1406
	35-44	6,4	(4,7-8,1)	6,4	(4,9-8,4)	1522
	45-54	8,4	(6,5-10,3)	8,4	(6,6-10,5)	1558
	55-64	9,7	(7,7-11,8)	9,7	(7,9-11,9)	1449
TEWERKSTELLINGSSITUATIE	Werkend	6,9	(5,8-8,1)	7,1	(5,6-8,9)	4208
	Werkloos	6,2	(3,8-8,6)	6,1	(4,1-9,0)	639
	Niet beroepsactief	9,9	(7,5-12,2)	8,6	(6,3-11,6)	1270
BEROEP	Managers	4,4	(1,6-7,2)	4,4	(2,3-8,4)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	5,7	(3,9-7,6)	6,2	(4,4-8,7)	1065
	Technici en verwante beroepen	6,1	(3,6-8,5)	6,2	(4,0-9,4)	534
	Administratief personeel	7,7	(5,0-10,5)	8,0	(5,5-11,5)	514
	Dienstverlenend personeel	8,7	(4,7-12,6)	8,9	(5,5-14,2)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	5,6	(0,0-11,8)	5,4	(1,8-14,8)	45
	Ambachtslieden	8,4	(2,8-14,0)	8,6	(4,2-16,6)	377
	Machinebedieners, assembleurs	4,9	(1,6-8,2)	4,8	(2,4-9,5)	219
	Elementaire beroepen	10,6	(5,3-15,9)	11,0	(6,5-18,2)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	7,5	(0,0-19,8)	7,9	(1,7-30,1)	31
SECTOR	Industrie	7,7	(4,8-10,7)	7,1	(4,6-10,9)	593
	Bouwnijverheid	7,6	(4,0-11,2)	7,7	(4,6-12,6)	408
	Groot- en detailhandel	7,3	(4,4-10,2)	6,6	(4,0-10,9)	600
	Openbaar bestuur	8,1	(5,2-11,1)	7,3	(4,8-10,9)	542
	Onderwijs	7,7	(3,9-11,6)	6,8	(4,1-11,1)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	7,0	(4,4-9,5)	6,1	(3,8-9,7)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in een ziekenhuis werd opgenomen voor daghospitalisatie in de afgelopen 12 maanden, België

HO07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	6,9	(5,2-8,7)	7,2	(5,3-9,8)	2187
	Vrouwen	6,9	(5,5-8,3)	7,3	(5,8-9,1)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	9,9	(0,4-19,4)	9,9	(3,7-23,9)	218
	25-34	5,3	(3,2-7,4)	5,3	(3,5-7,8)	1035
	35-44	5,7	(3,9-7,5)	5,7	(4,1-7,8)	1201
	45-54	8,4	(6,3-10,6)	8,4	(6,5-10,9)	1162
	55-64	8,1	(5,4-10,9)	8,1	(5,7-11,4)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	12,7	(10,2-15,1)	13,5	(10,6-17,0)	1621
	Neen	3,2	(2,3-4,1)	3,2	(2,3-4,4)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	3,2	(2,3-4,1)	3,2	(2,3-4,4)	2574
	<1 Week	8,8	(5,7-11,9)	9,5	(6,5-13,5)	830
	<1 Maand	14,1	(8,7-19,5)	14,5	(9,5-21,6)	447
	Een maand of langer	20,2	(14,9-25,6)	21,6	(16,2-28,3)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen

Bij de niet-beroepsactieve bevolking geeft 75% aan in de twee weken voorafgaand aan de bevraging **voorgeschreven geneesmiddelen** te hebben gebruikt. Bij de werkende bevolking gaat het om 47%, bij de werkloze bevolking om 52%. Het percentage personen dat voorgeschreven geneesmiddelen heeft gebruikt in deze referentieperiode is, na correctie voor geslacht en leeftijd, significant hoger bij de niet-beroepsactieve bevolking in vergelijking met de werkende of werkloze bevolking.

Het gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen is hoger bij de deeltijds werkende bevolking (56%) dan bij de voltijds werkende bevolking (45%). Dit verschil is echter niet significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Beroepen met de hoogste percentages personen die aangaven voorgeschreven geneesmiddelen te hebben gebruikt zijn: administratief personeel (55%), elementaire beroepen (52%) en technici en verwante beroepen (48%). Van de zes sectoren opgenomen in de basistabellen, liggen de percentages mensen dat het gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen melden, het hoogst bij personen tewerkgesteld in het openbaar bestuur en de gezondheidszorg en dienstverlening (telkenmale 55%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (58%) dan anderen (40%) aan voorgeschreven geneesmiddelen te hebben gebruikt. Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat aangaf voorgeschreven geneesmiddelen gebruik te hebben in de twee weken voorafgaand aan de bevraging is hoger bij diegenen die een maand of langer afwezig waren van het werk (67%) dan bij diegenen die minder dan een week afwezig waren (49%) of tussen een week en een maand afwezig waren (68%). Het verschil in percentages personen die het gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen melden tussen zij die minder dan een week afwezig waren van het werk en zij die minsten een maand afwezig waren, is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Bovendien is het verschil ook tussen diegenen die niet afwezig waren en de andere categorieën van afwezigheidsduur statistisch significant.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 2 weken voorgeschreven geneesmiddelen gebruikte, België

DR01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	43,3	(40,9-45,6)	42,5	(39,9-45,0)	3387
	Vrouwen	56,7	(54,4-59,0)	57,1	(54,6-59,6)	3575
LEEFTIJD						
	15-24	31,3	(26,8-35,7)	31,1	(26,8-35,7)	1029
	25-34	36,1	(32,4-39,8)	35,7	(32,0-39,5)	1405
	35-44	44,3	(40,9-47,6)	44,2	(40,8-47,7)	1522
	45-54	58,2	(54,8-61,7)	58,2	(54,7-61,7)	1556
	55-64	76,5	(73,7-79,4)	76,9	(73,9-79,6)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	47,2	(45,0-49,3)	48,2	(45,5-50,9)	4208
	Werkloos	51,8	(46,4-57,2)	50,6	(45,4-55,9)	640
	Niet beroepsactief	74,9	(71,6-78,1)	64,8	(60,2-69,2)	1268
BEROEP						
	Managers	47,6	(40,1-55,1)	49,4	(41,5-57,4)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	46,6	(42,5-50,8)	49,4	(44,9-53,9)	1065
	Technici en verwante beroepen	49,3	(43,7-55,0)	49,5	(43,5-55,5)	534
	Administratief personeel	55,1	(48,9-61,2)	56,0	(49,0-62,7)	514
	Dienstverlenend personeel	47,8	(42,2-53,4)	47,0	(41,0-53,1)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	25,1	(10,0-40,2)	28,1	(14,7-46,9)	45
	Ambachtslieden	37,6	(30,6-44,6)	46,3	(38,2-54,6)	377
	Machinebedieners, assembleurs	42,4	(34,2-50,6)	48,7	(39,8-57,7)	219
	Elementaire beroepen	51,7	(44,6-58,7)	52,2	(44,3-60,0)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	29,3	(10,5-48,0)	38,3	(21,9-57,9)	31
SECTOR						
	Industrie	53,3	(47,7-58,9)	53,9	(47,4-60,3)	593
	Bouwnijverheid	48,0	(41,1-54,9)	54,3	(47,0-61,5)	407
	Groot- en detailhandel	48,6	(43,3-53,8)	47,3	(41,9-52,8)	601
	Openbaar bestuur	56,8	(51,1-62,5)	54,8	(48,5-60,9)	542
	Onderwijs	55,4	(49,2-61,6)	52,0	(45,2-58,6)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	55,3	(49,9-60,6)	51,0	(45,2-56,7)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 2 weken voorgeschreven geneesmiddelen gebruikte, België

DR01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	41,2	(38,3-44,2)	42,6	(39,2-46,1)	2187
	Vrouwen	53,7	(50,8-56,7)	56,3	(52,8-59,7)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	44,9	(34,6-55,1)	45,1	(35,0-55,7)	218
	25-34	33,7	(29,5-37,9)	33,8	(29,6-38,1)	1035
	35-44	40,6	(36,9-44,3)	40,6	(36,9-44,4)	1201
	45-54	55,5	(51,5-59,5)	56,1	(52,0-60,1)	1162
	55-64	70,8	(66,2-75,4)	71,5	(66,6-75,9)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	58,2	(54,8-61,6)	62,0	(58,2-65,7)	1621
	Neen	39,9	(37,2-42,5)	41,2	(38,0-44,4)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	39,9	(37,2-42,5)	41,2	(38,1-44,3)	2574
	<1 Week	49,3	(44,7-54,0)	54,2	(49,1-59,2)	830
	<1 Maand	68,1	(62,5-73,7)	71,5	(65,5-76,9)	447
	Een maand of langer	66,8	(59,1-74,5)	67,8	(60,0-74,8)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Gebruik van niet-voorgeschreven geneesmiddelen

Bij de werkende bevolking geeft 20% aan in de twee weken voorafgaand aan de bevraging **niet-voorgeschreven geneesmiddelen** te hebben gebruikt. Bij de werkloze bevolking gaat het om 15%, bij de niet-beroepsactieve bevolking om 16%. Het percentage personen dat niet-voorgeschreven geneesmiddelen heeft gebruikt in deze referentieperiode is, na correctie voor geslacht en leeftijd, significant hoger bij de werkende bevolking in vergelijking met de niet-beroepsactieve en werkloze bevolking.

Het gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen is hoger bij de deeltijds werkende bevolking (25%) dan bij de voltijds werkende bevolking (19%). Dit verschil is echter niet significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Beroepen met de hoogste percentages personen die aangaven niet-voorgeschreven geneesmiddelen te hebben gebruikt zijn: beroepen bij de strijdkrachten (28%, opgepast, het gaat hier om een beperkt aantal personen), technici en verwante beroepen (25%) en administratief personeel (23%).

Personen die in het jaar voorafgaand aan de enquête vanwege gezondheidsredenen afwezig waren van het werk geven meer (23%) dan anderen (19%) aan niet-voorgeschreven geneesmiddelen te hebben gebruikt. Dit verschil is significant na correctie voor geslacht en leeftijd.

Het percentage personen dat aangaf voorgeschreven geneesmiddelen gebruik te hebben in de twee weken voorafgaand aan de bevraging is hoger bij diegenen die minder dan een week of minder dan een maand afwezig waren van het werk (24% à 25%) dan bij diegenen die een maand of langer afwezig waren (18%). Verschillen in percentages personen die niet-voorgeschreven geneesmiddelen gebruikten in functie van de duur van de afwezigheid van het werk, zijn na controle voor leeftijd en geslacht enkel significant tussen de groep die niet afwezig was en de groepen die minder dan een week, of tussen een week en een maand afwezig waren.

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 2 weken niet-voorgeschreven geneesmiddelen gebruikte, België

DR04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	15,7	(14,0-17,5)	15,4	(13,8-17,2)	3388
	Vrouwen	21,1	(19,2-23,0)	20,6	(18,8-22,6)	3575
LEEFTIJD						
	15-24	11,8	(9,1-14,6)	11,8	(9,3-14,8)	1029
	25-34	21,6	(18,3-24,9)	21,4	(18,3-24,9)	1405
	35-44	18,6	(15,7-21,4)	18,4	(15,8-21,4)	1522
	45-54	19,7	(16,8-22,6)	19,5	(16,7-22,5)	1557
	55-64	19,1	(16,4-21,8)	19,0	(16,4-21,8)	1450
TEWERKSTELLINGSSITUATIE						
	Werkend	20,5	(18,7-22,3)	19,5	(17,6-21,5)	4208
	Werkloos	14,8	(11,0-18,6)	13,9	(10,6-17,9)	640
	Niet beroepsactief	16,3	(13,3-19,4)	14,2	(11,4-17,5)	1269
BEROEP						
	Managers	18,2	(12,9-23,4)	18,1	(13,3-24,2)	375
	Intellectuelen, wetenschappers en artiesten	22,8	(19,5-26,1)	21,2	(18,0-24,9)	1065
	Technici en verwante beroepen	24,7	(19,6-29,8)	23,8	(19,0-29,3)	534
	Administratief personeel	22,9	(17,8-28,0)	21,6	(17,1-27,0)	514
	Dienstverlenend personeel	20,7	(15,8-25,7)	19,1	(14,8-24,2)	531
	Land- en bosbouwers, vissers	3,1	(0,0-8,0)	3,5	(0,8-14,3)	45
	Ambachtlieden	14,4	(9,4-19,4)	15,8	(11,0-22,2)	377
	Machinebedieners, assembleurs	14,6	(7,2-22,0)	15,9	(9,3-25,7)	219
	Elementaire beroepen	16,8	(12,0-21,6)	15,5	(11,5-20,7)	397
	Beroepen bij de strijdkrachten	28,3	(2,7-54,0)	30,3	(11,0-60,7)	31
SECTOR						
	Industrie	14,9	(11,4-18,4)	15,3	(11,7-19,8)	593
	Bouwnijverheid	18,0	(12,5-23,5)	19,8	(14,2-27,0)	408
	Groot- en detailhandel	22,4	(17,2-27,5)	20,8	(16,2-26,3)	601
	Openbaar bestuur	21,1	(16,4-25,7)	20,4	(16,0-25,6)	542
	Onderwijs	22,9	(17,8-27,9)	20,1	(15,6-25,4)	487
	Gezondheidszorg en dienstverlening	20,6	(16,3-24,9)	17,7	(13,8-22,4)	658

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Percentage van de werkende bevolking (van 15 tot 65 jaar) dat in de afgelopen 2 weken niet-voorgeschreven geneesmiddelen gebruikte, België

DR04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT						
	Mannen	17,5	(15,2-19,7)	16,8	(14,6-19,3)	2187
	Vrouwen	23,8	(21,3-26,3)	23,0	(20,4-25,9)	2021
LEEFTIJD						
	15-24	14,3	(8,2-20,4)	14,3	(9,3-21,2)	218
	25-34	23,6	(19,7-27,5)	23,6	(19,8-27,8)	1035
	35-44	19,3	(16,2-22,5)	19,2	(16,2-22,7)	1201
	45-54	18,9	(15,7-22,1)	18,9	(15,9-22,3)	1162
	55-64	23,5	(19,2-27,9)	23,6	(19,4-28,4)	592
ZIEKTEVERLET						
	Ja	23,1	(20,1-26,0)	21,9	(18,9-25,2)	1621
	Neen	18,7	(16,5-20,9)	18,2	(16,0-20,7)	2574
DAGEN AFWEZIG						
	0 Dagen	18,7	(16,5-20,9)	18,2	(15,9-20,7)	2574
	<1 Week	24,0	(19,7-28,4)	23,1	(19,0-27,8)	830
	<1 Maand	24,7	(19,1-30,3)	23,8	(18,6-29,8)	447
	Een maand of langer	18,3	(13,1-23,5)	16,4	(12,0-21,9)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Bijlage 1 – Subjectieve gezondheid in functie van economische sector van tewerkstelling

Percentage van de bevolking (van 15 tot 65 jaar) van 15 tot en met 64 jaar oud met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid

ECONOMISCHE SECTOR (NACE – 1 DIGITS CODE)	% ruw	N
Landbouw, bosbouw en visserij	16,85	24
Winning van delfstoffen	44,78	6
Industrie	20,75	475
Productie en distributie van electriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	10,96	15
Distributie van water; afval- en afval-waterbeheer en sanering	4,00	22
Bouwnijverheid	23,55	285
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	17,34	434
Vervoer en opslag	29,48	214
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	41,39	14
Informatie en communicatie	11,52	125
Financiële activiteiten en verzekeringen	12,41	152
Exploitatie van en handel in onroerend goed	15,48	10
Vrije beroepen en wetenschappelijk en technische activiteiten	7,58	168
Administratieve en ondersteunende diensten	25,73	209
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	19,36	434
Onderwijs	11,38	394
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	20,71	519
Kunst, amusement en recreatie	24,85	46
Overige diensten	33,38	89
Huishoudens als werkgever, niet gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	6,91	12
Extraterritoriale organisatie en lichamen	7,62	54